

2013/11

Увс аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга

- ✚ ӨНЭЗС ны 2013 оны 2-р улирлын үр дүн
- ✚ АХС-ны 2013 оны 2-р улирлын үр дүн

Статистикийн хэлтэс

Улаангом хот

АГУУЛГА

Аргачлалын тайлбар

3

I. Нийгмийн үзүүлэлт

1.1 Хүн ам	4
1.2 Нийгмийн даатгал, халамж, нөхөн олговор	4
1.3 Хөдөлмөр	6
1.4 Эрүүл мэнд	8
1.5 Гэмт хэрэг, шүүх	13

II. Макро эдийн засгийн үзүүлэлт

2.1 Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ	15
2.2 Мөнгө зээл хадгаламж	19
2.3 Орон нутгийн төсвийн орлого	21
2.4 Орон нутгийн төсвийн зарлага	23
2.5 Орон нутгийн төсвийн өглөг, авлага	23
2.6 Гадаад худалдаа	24

III. Эдийн засгийн салбарын үзүүлэлт

3.1 Аж үйлдвэр	25
3.2 Хөдөө аж ахуй	
3.2.1 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний дундаж үнэ	30
3.2.2 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, хадлан бэлтгэлт	31

IV Бусад салбарын үзүүлэлт

4.1 Цаг уурын байдал	32
5.1 Аюулт үзэгдэл, ослын мэдээ	32

Хүснэгтэн мэдээллүүд

Аймгийн үндсэн үзүүлэлт	33-35
Нийгмийн даатгал, нөхөн олговор	35-37
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	38
Ажлын шинэ байрны мэдээ	38-43
Эрүүл мэнд	44-46
Гэмт хэрэг, шүүх	47-49
Хэрэглээний үнийн индекс	50-51
Мөнгө зээл хадгаламж	51-54
Төсвийн орлого, зарлага, өглөг	55-58
Экспорт, импорт	59
Аж үйлдвэр	60-63
ХАА	64-66
Цаг уур	66-67
Ажиллах хүчний судалгааны 2013 оны 2-р улирлын үр дүн	67-71
Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны 2013 оны 2-р улирлын үр дүн	71-73
Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа	74

Аргачлалын тайлбар:

ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ

Төсвийн орлого зарлагын тооцоог Олон улсын Валютын сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн гаргаж байна. Төсвийн орлогын мэдээг аймгийн Татварын хэлтэс, төсвийн зарлага, санхүүжилтийн мэдээг СТС-ийн хэлтсээс гаргадаг.

Төсвийн орлогын мэдээг хэрэглэгчдэд илүү тодорхой болгох зорилгоор аймгийн нийт төсвийн орлого, үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт, орон нутгийн төсвийн орлого, үүнээс улсын төсөвт /аймгийн/ төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт гэж салгаж харууллаа. Төсвийн зарлагыг эдийн засгийн салбарын ангиллаар гаргаж, улсын төсвийн байгууллагууд, орон нутгийн төсвийн байгууллагууд гэж тус тусдаа гарсныг нэгтгэж орууллаа.

ҮНЭ

Аймгийн төвийн хүнсний зах дээр борлогдож байгаа хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдхүүн, ноос, ноолуур, арьс шир зэрэг зарим бүтээгдхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулав.

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал, эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

2012 оноос эхлэн хэрэглээний сагсны нэр төрлийг шинэчилж 213 нэр төрөл болгож 2010 оны 12-р сарын үнээр суурилан ХҮИ-ийг тооцож байна.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна.

Аж үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдхүүний өсөлтийг гол нэр төрлийн бүтээгдхүүнийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Гол нэр төрлийн бүтээгдхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

ХӨДӨЛМӨР

Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, нөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

ЭРҮҮЛ МЭНД

Нялхсын нас баралт (1 хүртэл насны 1000 хүүхдэд ногдох)–ыг тухайн үед 1 хүртэлх насны нас барсан хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.

ГЭМТ ХЭРЭГ

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог жилийн дундаж 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно

ХАА-н САЛБАР

Аймгийн ИТХ-ын 2002 оны ээлжит 8-р хуралдаанаар баталсан бүсүүд:

Баруун бүс : Завхан, Наранбулаг, Өлгий, Өмнөговь, Тариалан, Ховд

Хойт бүс : Бөхмөрөн, Давст, Сагил, Түргэн

Зүүн бүс: Зүүнговь, Малчин, Тэс, Хяргас

Өмнөт бүс: Баруунтуруун, Зүүнхангай, Өндөрхангай, Цагаанхайрхан

Төвийн бүс : Улаангом хот

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР :

1. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III , IV, V..... г.м)
I-XII жилийн эхний тухайн сарыг оруулсан өсөн нэмэгдэх дүнг харуулав.
2. Дараахь тэмдэглэлүүдийг ашиглав :
... мэдээлэл байхгүй
0.0 маш бага тоо
- гүйцэтгэл байхгүй

Д - дахин

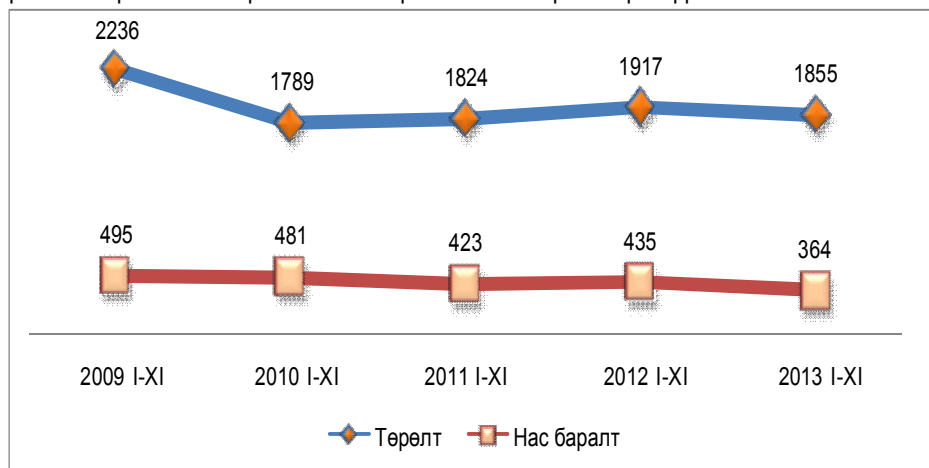
3. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

I. НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

1.1 ХҮН АМ

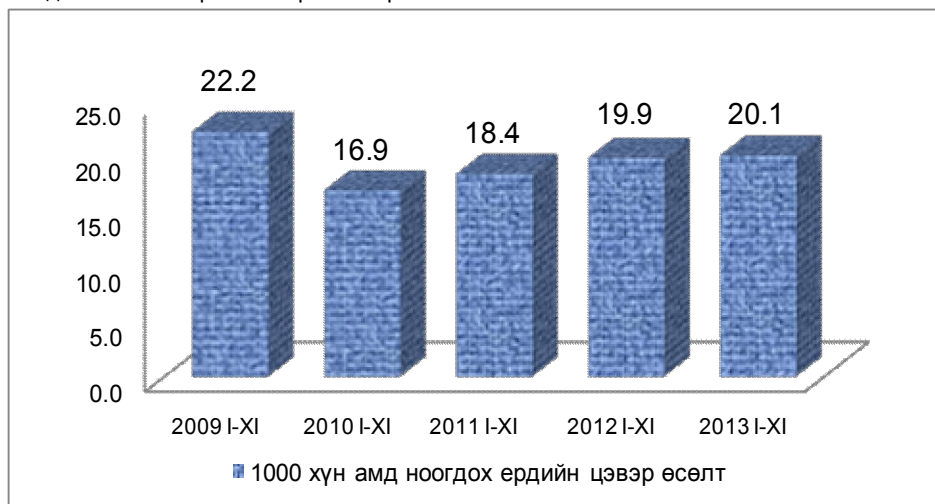
Энэ оны эхний 11 сарын байдлаар 1852 эхээс 1855 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс төрсөн хүүхдийн тоо 62 – аар буюу 3.2 хувиар буурсан байна.

Гэрийн төрөлт 16 гарсан нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 7 төрөлтөөр илүү байна.

Хүн амын төрөлтийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 4.5 хувиар буурсан байна.

Хүн амын нас баралт 364 гарч өнгөрсөн оны мөн үеэс 16.3 хувиар буурсан бөгөөд 1000 хүнд 4.9 ноогдох болсон нь ноднингийн мөн үеэс 0.9 промилээр бага байна.

Эхний 11 сард 1000 хүн амд ноогдох цэвэр өсөлт 20.1 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.2 промилээр, өмнөх 4 жилийн дунджаас мөн 0.8 промилээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

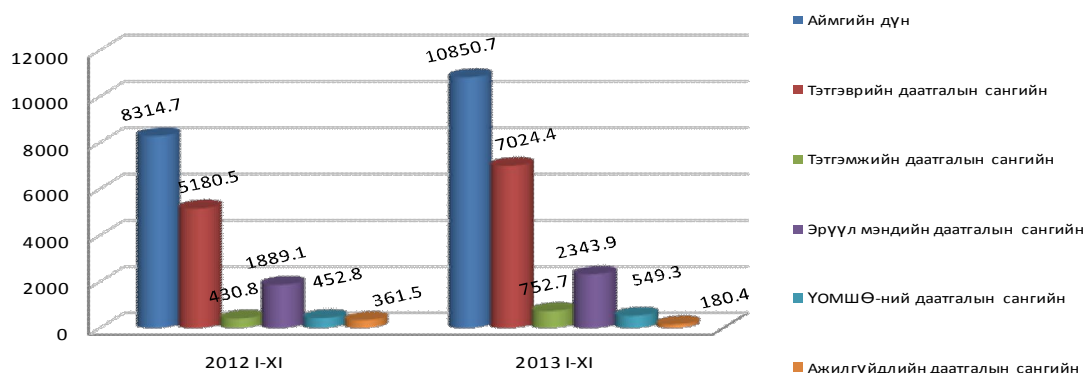
1.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ, НӨХӨН ОЛГОВОР

НДС-д шимтгэлээр 10742.1 сая төгрөг оруулахаас 10850.9 сая төгрөг оруулж төлөвлөгөөг 101.0 хувиар биелүүлсэн байна. 2012 оны эхний 11 сартай харьцуулахад НДШ-ийн орлого 2536.0 сая төгрөгөөр буюу 30.5 хувиар өссөн байна.

Сангуудаар авч үзвэл ЭМ –ийн даатгалын сангийн орлогын төлөвлөгөө 0.5 хувиар тасарч, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 1.3 хувиар, тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого 1.6 хувиар тус тус давж биелэгдсэн байна.

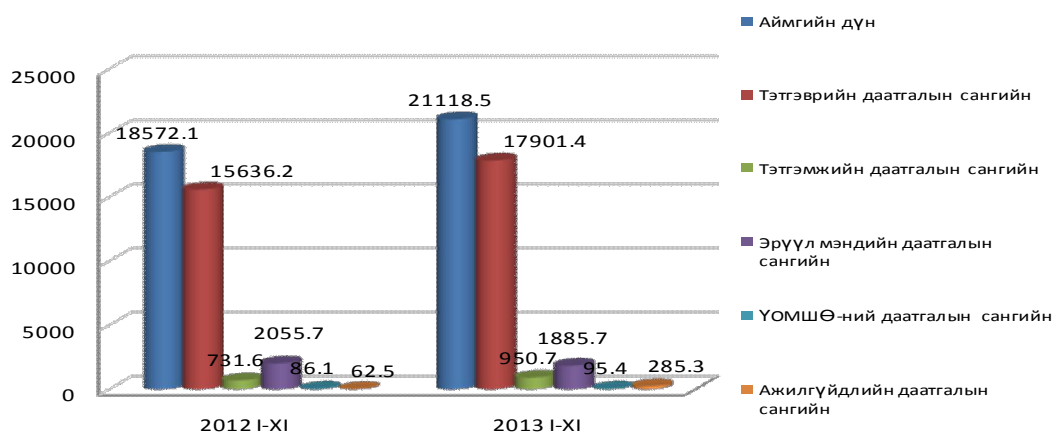
НДС-ийн шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг бүх сумдууд 0.7 – 4.2 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, төрлөөр, мян.төг

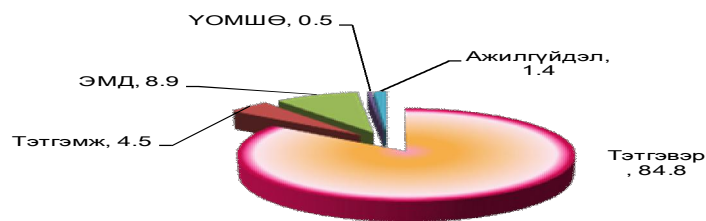
Сангуудаар авч үзвэл өнгөрсөн оны мөн үеэс тэтгэврийн даатгалын орлого 35.6, тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 74.7, ҮОМШӨ-н сангийн орлого 21.3, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого 24.1 хувиар өсч, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 50.1 хувиар буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, төрлөөр, сая.төг

17.9 тэрбум төгрөг тэтгэвэрт, 1885.7 сая төгрөг ЭМД-ынсанхүүжилтэнд зориулан зарцуулж тэтгэвэр тэтгэмжийг бүрэн олгосон байна.

Нийгмийн даатгалын сангуудын зарцуулалт, бүтцээр, хувиар 2013 оны 11 сар

НДС 145.2 сая төгрөгийн авлагатай байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 61.9 сая төгрөгөөр буюу 74.3 хувиар өссөн байна.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 950.7 сая төгрөг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 95.4 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 285.3 сая төгрөг, нийтдээ даатгалын сангуудаас 21.1 тэрбум төгрөг зарцуулсан бөгөөд өнгөрсөн оноос 2546.4 сая төгрөгөөр буюу 13.7 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн сангаас 2013 оны 11-р сард 26.7 мянган хүнд 7.2 тэрбум төгрөг зарцуулснаас улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламжинд / алдарт эхийн одонгийн / 1170.6 сая төгрөг, орон нутгийн халамжийн сангаас халамжийн тэтгэвэрт 1712 хүнд 2522.8 сая төгрөг, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжинд 1195 хүнд 755.2 сая төгрөг, амьжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж 583.9 сая, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд үзүүлэх тусламжинд 705.0 сая төгрөг, жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт 887.4 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна. Асрамжийн газар нийт 20 хүн асруулж байгаа бөгөөд 12 эмэгтэй, 7 хүүхэд байна. Асрамжийн үйл ажиллагаанд нийт 285.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

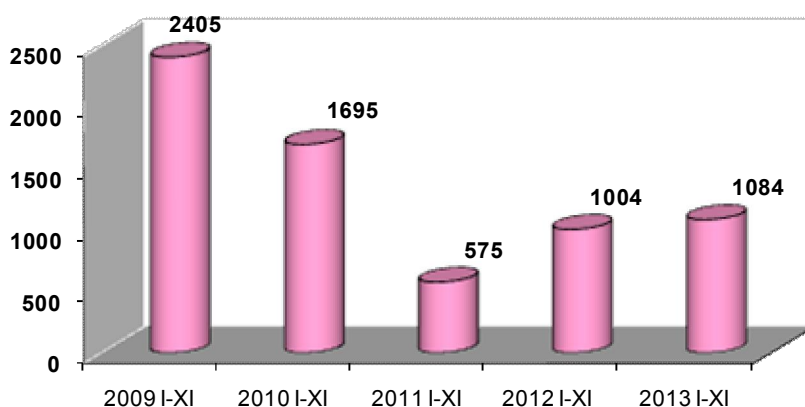
1 хүнд 1044.2 мянган төгрөгийн нөхөн олговор олгогдсон байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс нөхөн олговрын мөнгө 130 мянган төгрөгөөр буюу 11.1 хувиар буурсан байна.

1.3 ХӨДӨЛМӨР

Аймгийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн ажил идэвхитэй хайж байгаа ажилгүй хүний тоо 1084 болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 7.9 хувиар буюу 80 хүнээр өссөн байна. Аймгийн хэмжээнд 631 эмэгтэй ажил идэвхитэй эрж байгаа нь ажилгүйчүүдийн 58.2 хувийг эзэлж байна.

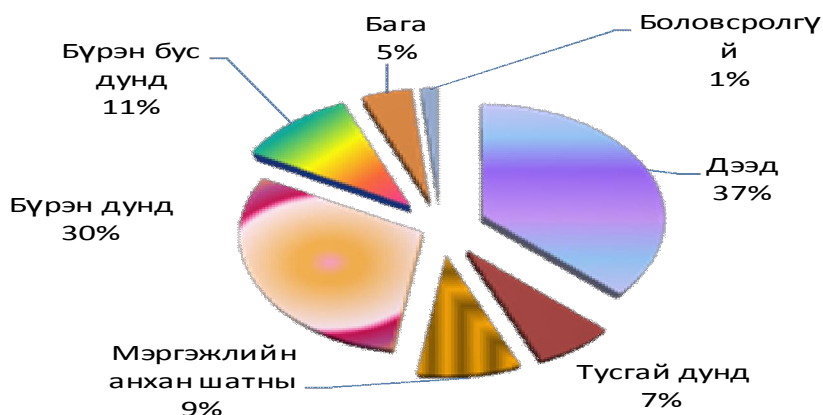
Оны эхний 11 сарын байдлаар бүртгүүлсэн, ажил идэвхитэй эрж байгаа ажилгүйчүүдийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 23.6 хувиар буюу 336 ажилгүйчүүдээр буурсан байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 2.5 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сүүлийн 5 жилээр

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 36.1 хувь нь 15-24 насны, 29.6 хувь нь 25-34 насны, 20 хувь нь 35-44 насны, 14.2 хувь нь 45-59 насны ажилгүйчүүд байна. Ажилгүйчүүдийн 36.8 хувь нь дээд, 6.8 хувь нь тусгай дунд болон мэргэжлийн анхан шатны, 41.4 хувь нь бүрэн ба бүрэн бус дунд боловсролтой, 5.7 хувь нь бага болон боловсролгүй хүмүүс эзэлж байна.

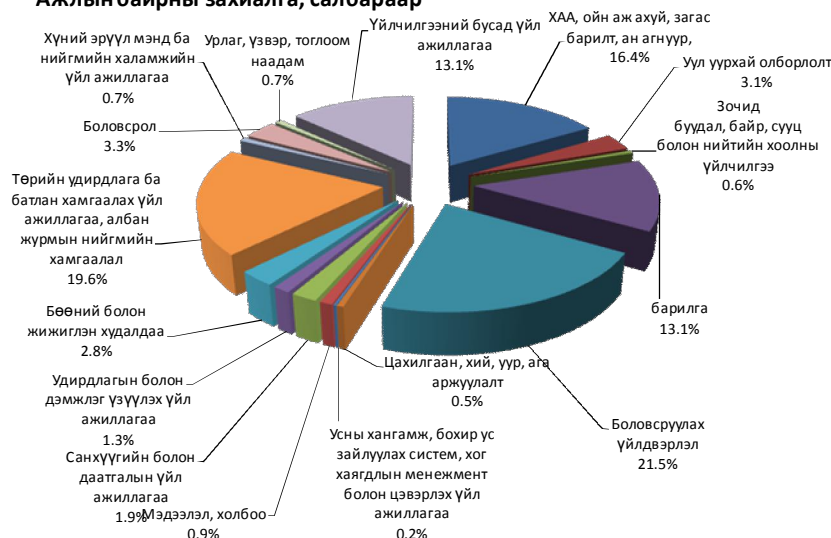
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшингээр

16-аас дээш насны арван мянган хүнд 229 ажилгүйчүүд ноогдож байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 20 хүнээр өссөн байна.

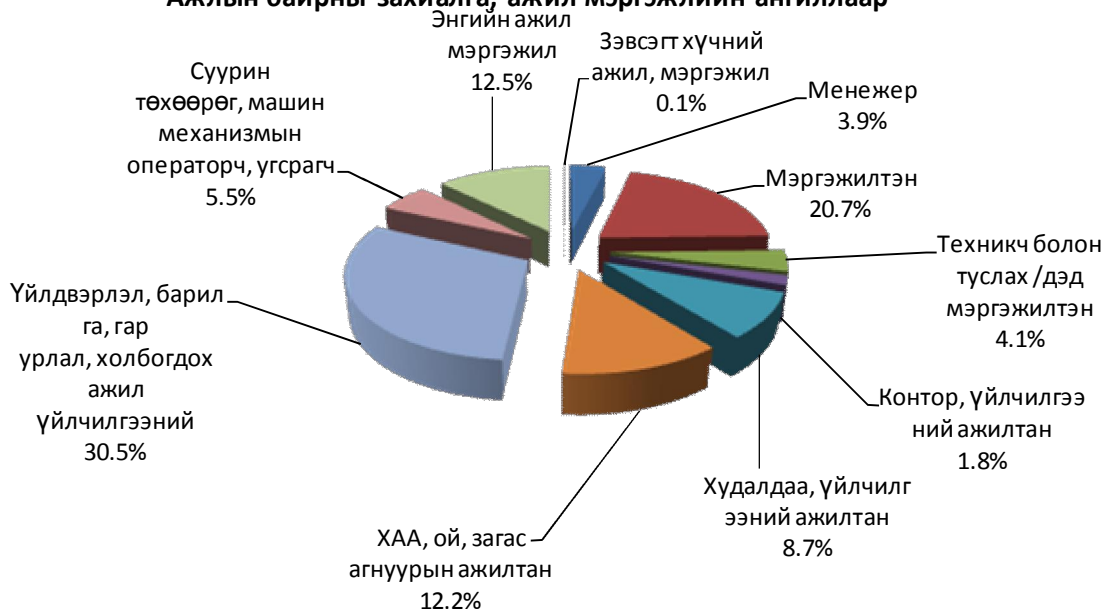
Хөдөлмөрийн хэлтсээс гаргасан эхний 11 сарын мэдээгээр 1798 ажлын байр эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар, ажил, мэргэжлийн ангилал, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр зарлагдсан байна.

Ажлын байрны захиалга, салбараар

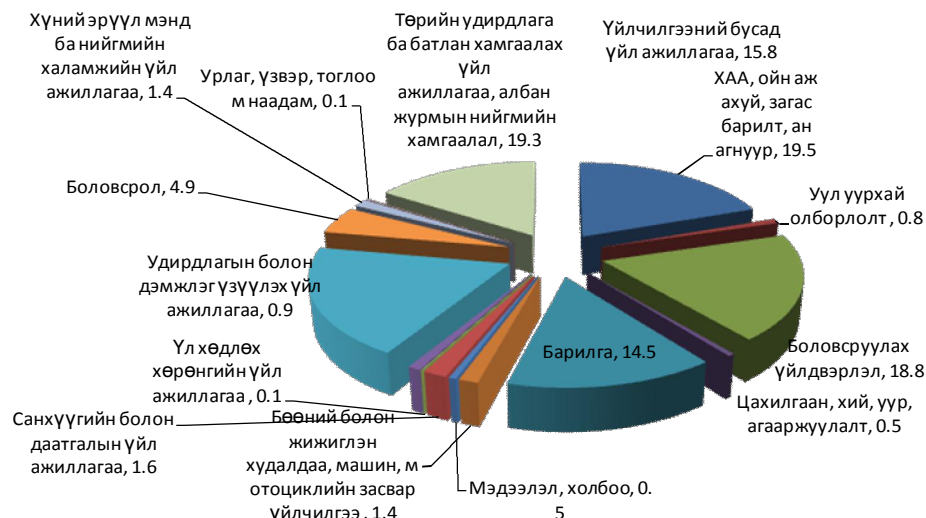
Ажлын шинэ байрыг эдийн засгийн ангилалаар авч үзэхэд 16.4 хувийг ХАА, ойн аж ахуй, ан агнуур, 3.1 хувийг уул уурхай олборлолт, 21.5 хувийг боловсруулах үйлдвэрлэл, 0.5 хувийг цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт, 0.2 хувийг усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем цэвэрлэх үйл ажиллагаа, 13.1 хувийг барилга, 2.8 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, 0.6 хувийг зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ, 0.9 хувийг мэдээлэл холбоо, 1.9 хувийг санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа, 1.3 хувийг удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа, 19.6 хувийг төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгааллын салбар, 3.3 хувийг боловсролын салбар, 0.7 хувийг хүний эрүүл мэнд, 0.7 хувийг урлаг, үзвэр, тоглоом наадам, 13.1 хувийг үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбар эзэлж байна.

Ажлын байрны захиалга, ажил мэргэжлийн ангиллаар

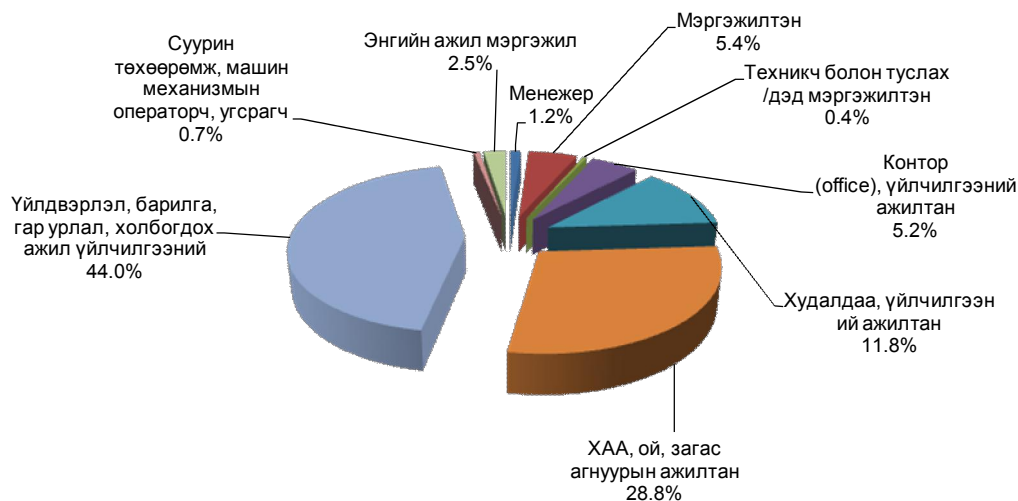
Хөдөлмөрийн албаар дамжин шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд 1454 хүн ажилд зуучлагдан орсон байна. Ажилд зуучлагдан орсон хүмүүсийн 51.2 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Ажлын шинэ болон сүл чөлөөтэй байранд ажилд орсон хүн,салбараар 11 сар

2013 оны 1000 ажлын байр шинээр бий болгох зорилттойгоос 1454 шинэ ажлын байр бий болж зорилтын биелэлт 45.4 хувиар давуулан биелүүлсэн байна. Ажилд орсон хүмүүсийн 51.2 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

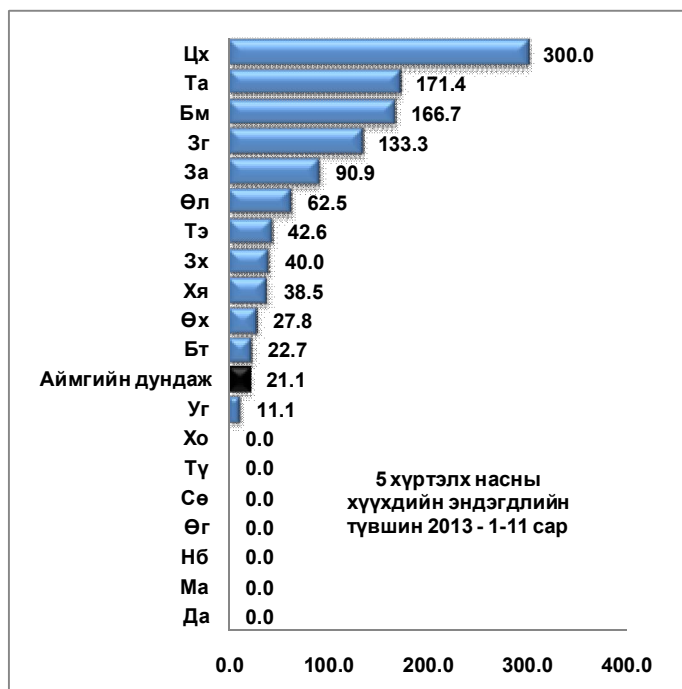
Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүмүүс, ажил мэргэжлийн ангиллаар

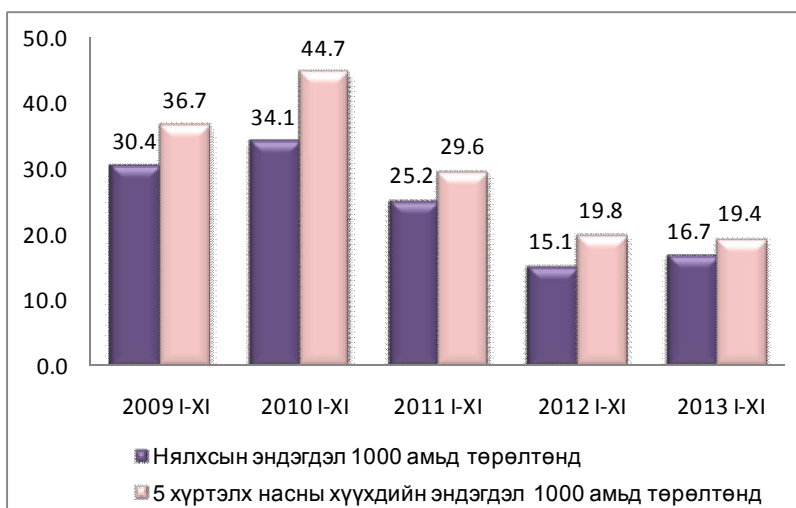
Шинэ ажлын байранд орсон хүмүүсийн 1.2 хувь нь менежер, 5.4 хувь нь мэргэжилтэн, 0.4 хувь нь техникч болон туслах ажилтан, 5.2 хувь нь контор, үйлчилгээний ажилтан, 11.8 хувь нь худалдаа, үйлчилгээний ажилтан, 28.8 хувь нь ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан, 44.0 хувь нь үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний, 0.7 хувь нь суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч, 2.5 хувь нь энгийн ажил мэргэжилд ажилд орсон байна.

1.4 ЭРҮҮЛ МЭНД

Аймгийн хэмжээнд оны эхний 11 сард нэг хүртэлх насандаа 31 хүүхэд эндэж, өмнөх оны мөн үеэс 2 хүүхдээр буюу 6.9 хувиар өсөж, 1 – 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 5 гарсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 4 хүүхдээр цөөн байна. Жирэмслэлт болон төрөлтийн улмаас эхийн эндэгдэл гараагүй байна.

5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох/ Цагаанхайрханд 300.0, Тариаланд 171.4, Бөхмөрөнд 166.7, Зүүнговьд 133.3, Завханд 90.9, Өлгийд 62.5, Тэсд 42.6, Зүүнхангайд 40.0, Хяргаст 38.5, Өндөрхангайд 27.8, Баруунтуруунд 22.7 байгаа нь аймгийн дунджаас 1.6 – 278.9 промилээр өндөр, Улаангом суманд аймгийн дунджаас 10 промилээр бага, бусад сумдад гараагүй байна.

0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 31 гарч, 1000 амьд төрөлтөд ноогдох нялхсын эндэгдлийн түвшин 16.7 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 1.6 промилээр өссөн байна. Өмнөх 4 жилийн дунджаас нялхсын эндэгдлийн түвшин 9.5, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 13.3 промилээр тус тус буурсан байна.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин Цагаанхайрхан, Тариалан, Завхан, Бөхмөрөн, Зүүнговь, Тэс, Зүүнхангай, Хяргас, Өндөрхангай, Баруунтуруун сумдад аймгийн дунджаас 4.5 – 281.8 промилээр өндөр, Улаангом суманд аймгийн дунджаас 7.9 промилээр бага, бусад сумдад гараагүй байна.

Нийт нас баралтын 20.1 хувийг эмнэлэгийн нас баралт эзэлж өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.0 хувиар буурсан байна. Осол гэмтлийн улмаас 41 хүн нас барж, өвчлөгчдийн тоо 844 байна. Осол гэмтлийн улмаас нас барагчдын тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 26.8 хувиар буурч, өвчлөгчдийн тоо 24.7 хувиар өссөн байна.

Хорт хавдраар өвчлөгчдийн тоо 107 болж, 117 хүн нас барсан байна.

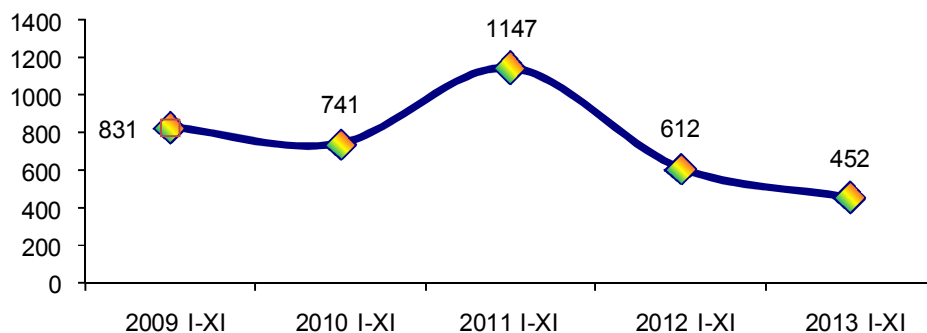

Хорт хавдраар өвчлөгсдийн тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 8.5 хувиар, нас барагсдын тоо 6.1 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

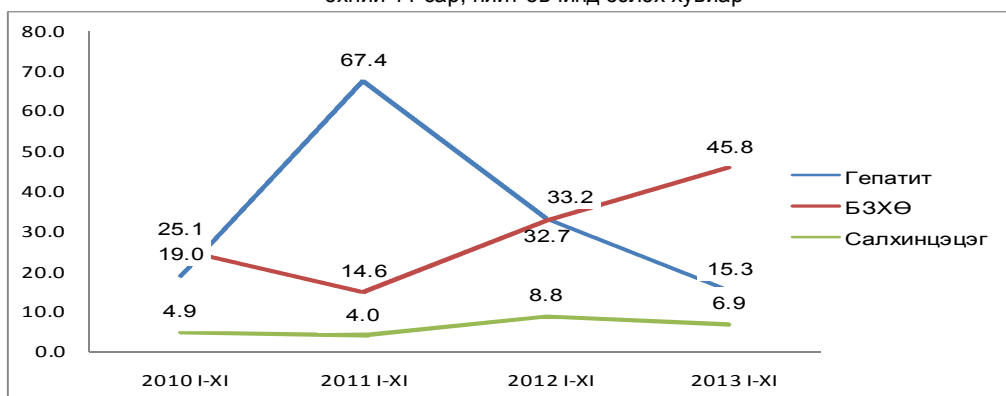
Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 452 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 26.1 хувиар буюу 160 гаралтаар буурсан байна. Эхний 11 сард гарсан халдварт өвчний тоо өмнөх 4 жилийн эхний 11 сард гарсан халдварт өвчний дунджаас 45.7 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Халдварт өвчний гаралт

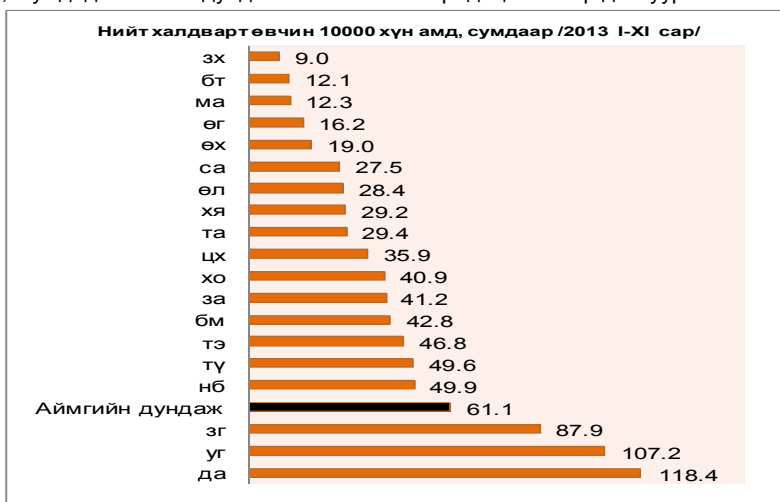

Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд 2013 оны эхний 11 сар, нийт өвчинд эзлэх хувиар

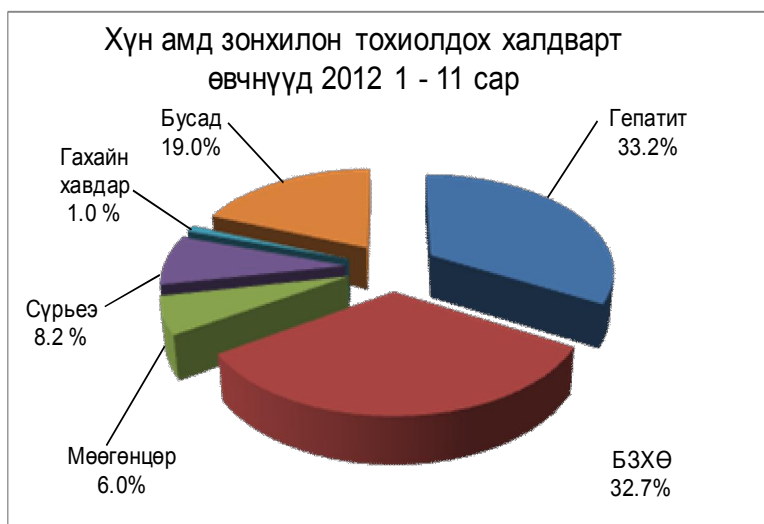
Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнийг хувиар авч үзвэл гепатит өвчин өмнөх оны мөн үед нийт халдварт өвчний 33.2 хувийг эзэлж байсан бол энэ оны 11 сарын байдлаар 17.9 пунктээр, салхинцэцэг 1.9 пунктээр тус тус буурсан бол БЗХӨ 13.1 пунктээр өссөн байна.

10000 хүн тутмаас 61.1 нь халдварт өвчнөөр өвчилж байгаа бөгөөд Давст /118.4/, Улаангом /107.2/, Зүүнговь /87.9/ сумдад аймгийн дунджаас 26.8 – 57.3 процентимилиэр дээгүүр, Наранбулаг /49.9/, Түргэн /49.6/, Тэс /46.8/, Бөхмөрөн /42.8/, Завхан /41.2/, Ховд /40.9/, Цагаанхайрхан /35.9/, Тариалан /29.4/, Хяргас /29.2/, Өлгий /28.4/, Сагил /27.5/, Өндөрхангай /19.0/ Өмнөговь /16.2/, Малчин /12.3/, Баруунтуруун /12.1/, Зүүнхангай /9.0/, сумдад аймгийн дунджаас 11.2 – 52.1 процентимилиэр доогуур байна.

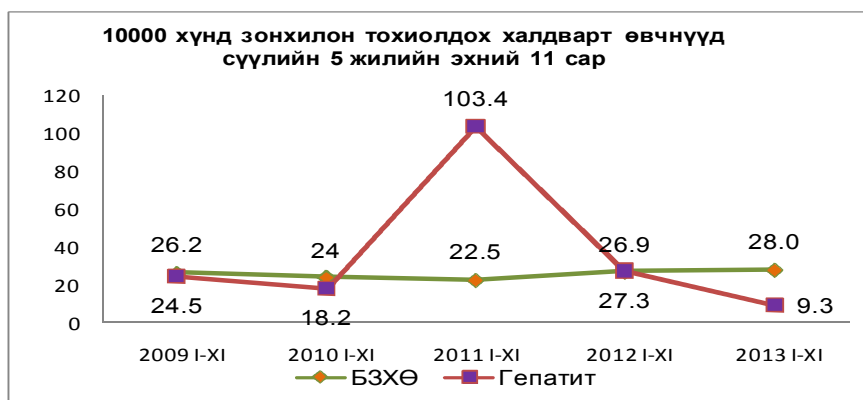

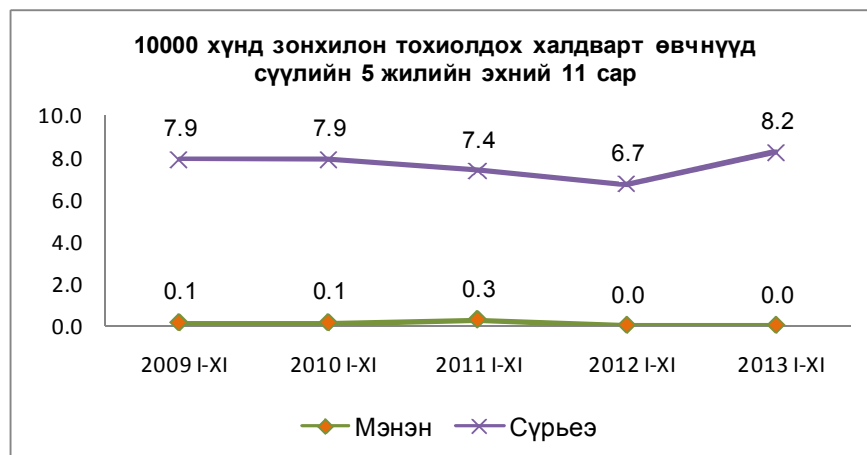
Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн 15.3 хувь нь гепатит, 45.8 хувь нь БЗХӨ, 13.5 хувь нь сүрьеэгээр, 4.0 хувь нь мөөгөнцөрөөр, 8.4 хувь нь гахайн хавдраар, 13.1 хувь нь бусад халдварт өвчнөөр өвчилжээ.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс тэмбүү 29, гахайн хавдар 32, сүрьеэ 11 гаралтаар нэмэгдэж, мөөгөнцөр 19, трихоминиаз 17, бруцеллөз 25, салхинцэцэг 23, гепатит 134, хамуу 11, хүйтэн 5 гаралтаар тус тус буурч, боом өвчний 3, сальмонеллөз өвчний 1 тохиолдол гарч цусан суулга өвчин өнгөрсөн оны мөн үеийн түвшинд буюу 4 гарсан бол мэнэн өвчин гараагүй байна.

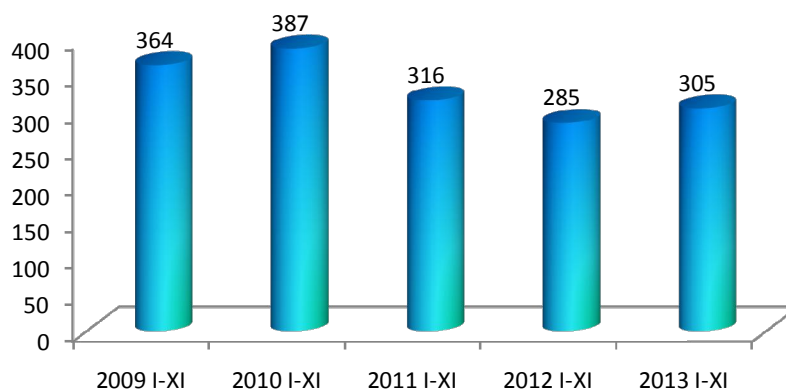
Амбулаториор 317.2 мянган хүнд үзлэг хийгдэж, 18.0 мянган хүн хэвтэн эмчлэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс амбулаториор үйлчлүүлсэн хүн 20.3 мянган хүнээр, хэвтэн эмчлүүлэгчид өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.4 мянган хүнээр тус тус өссөн байна.

Хувийн хэвшлийн 12 эмнэлэгээр энэ оны эхний 11 сард нийт 12.0 мянган хүн үзлэг, эмчилгээ оношлогоо хийлгэсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 0.5 мянган хүнээр цөөн байна. Мөн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээний орлого 149.2 сая төгрөг байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 66.1 сая төгрөгөөр буюу 44.3 хувиар өссөн байна.

1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ

Оны эхний 11 сард бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 305 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 7.0 хувиар өсч, өмнөх 4 жилийн дунджаас 33 гэмт хэргээр буюу 10.8 хувиар буурсан байна. Нийт гэмт хэрэг илрүүлэлтийн хувь 36.1 байгаа нь өнгөрсөн оноос 23.9 пунктээр буурчээ.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, жил бүрийн эхний 11 сараар

Гэмт хэргийн өнгөөр авч үзвэл өнгөрсөн оны мөн үеэс хүний амь эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 18.2, бусдын бие мах бодид гэмтэл учруулах хэрэг 17.9, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг 50.0, өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 1.6, залилангийн гэмт хэрэг 40.0, байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг 50.0, тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 4.5 хувиар өсч, захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг 2, цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг 3 дахин өсчээ.

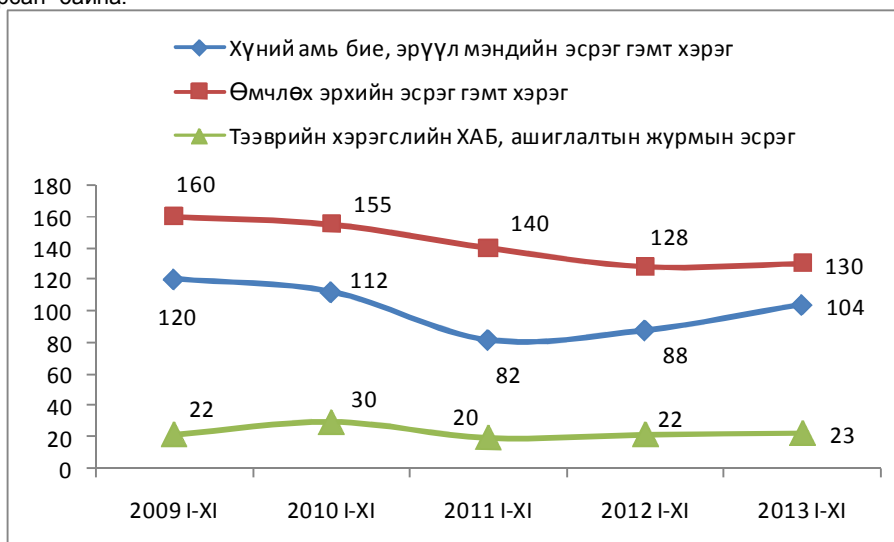
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн дотроос малын хулгайн хэрэг 5.7, бусад хулгайн хэрэг 83.3 хувиар буурч, иргэдийн өмчийн хулгай 44.8 хувиар өсчээ.

Өмнөх оны эхний 11 сард гарч байгаагүй булаалт, дээрмийн гэмт хэргүүдийн 2-4 тохиолдол гарчээ. Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 35.3 үүнээс танхайн хэрэг 26.7, шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг 50.0 хувиар буурсан байна.

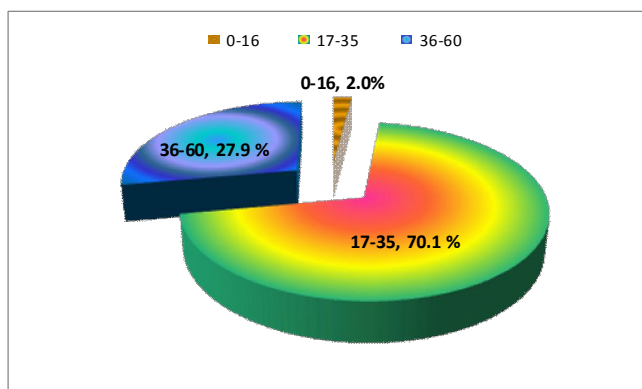
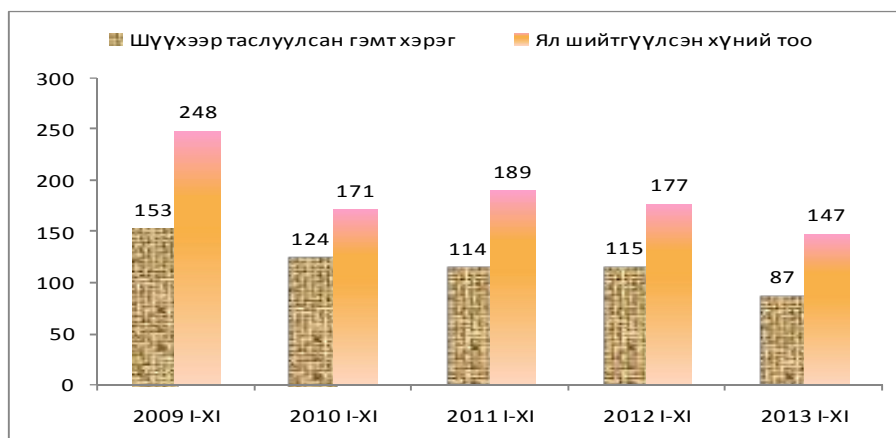
Оны эхний 11 сард 260 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсаны 8.1 хувь буюу 21 нь эмэгтэйчүүд байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс гэмт хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн тоо 2.4 хувиар өсчээ. Гэмт хэрэгт 18 хүртэл насны 10 хүүхэд холбогдсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 33.3 хувиар буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас иргэд байгууллагад 374.4 сая төгрөгийн хохирол учраад байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 20.3 хувиар буурсан байна. Нийт иргэд байгууллагад учруулсан хохирлын 95.4 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

Гэмт хэргийн 29.5 хувь нь согтуугаар, 10.5 хувь нь бүлэглэж үйлдэгдсэн бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 1.1 хувиар өсч, бүлэглэж үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 39.6 хувиар буурсан байна.

Шүүхээр 87 гэмт хэрэгт 147 хүн ял шийтгүүлсэн нь таслуулсан гэмт хэргийн тоо өнгөрсөн оны мөн үеэс 24.3, шийтгүүлсэн хүний тоо 16.9 хувиар буурсан байна. Шүүхээр таслуулсан гэмт хэргийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 45.4, ял шийтгүүлсэн хүний тоо 33.5 хувиар буурсан байна.

Ял шийтгүүлсэн хүмүүсийн 70.1 хувь нь 17-35 насны залуучууд, 93.9 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Улаангом суманд 0-16 насны 3 хүүхэд шүүхээр ял шийтгүүлжээ.

Шүүхээр таслуулсан гэмт хэрэгтний дийлэнх буюу 29.9 хувь нь эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн бусдын эд хөрөнгө хулгайлах, 14.3 хувь нь ТХХАБ болон ашиглалтын журам зөрчих, 9.5 хувь нь танхайрах, 8.8 хувь нь

ойн тухай хууль зөрчих, 5.4 хувь нь бусдын эд зүйлийг хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, 4.8 хувь нь хүчин, 5.4 хувь нь бусдын биед хөнгөн гэмтэл учруулах заалтаар шийтгэгдсэн байна.

II. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД :

2.1 Хэрэглээний үнийн индекс

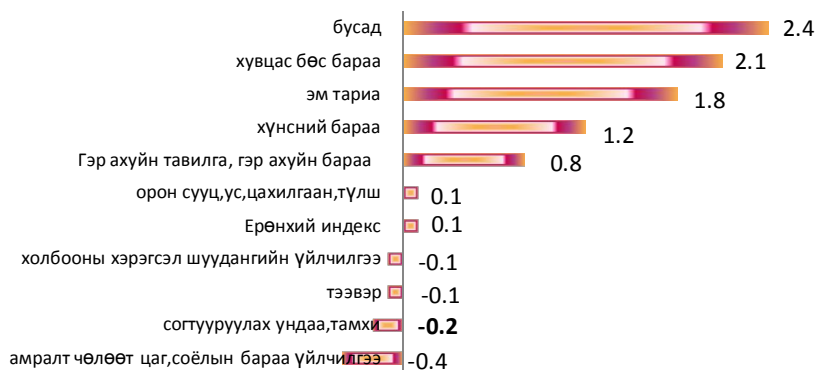
Сар бүрийн 15-21 ний байдлаар хүн амын өргөн хэрэглээний 12 бүлэг, сагсны 213 нэрийн барааны үнийн өөрчлөлтийг судалж сарын инфляци тооцож байдаг. Энэ оны 11-р сарын 15-30 нд судлагдаж буй өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тариф өнгөрсөн оны мөн үеэс 8.9, оны эхнээс 7.8, суурь оноос 33.4, өмнөх сараас 1.0 хувиар өсчээ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ,
ТАРИФЫН ИНДЕКС 11-р сарын 21 ний байдлаар

	2013-11 2010-12	2013-11 2012-11	2013-11 2012-12	2013-11 2013-10
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	133.4	108.9	107.8	101.0
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	130.9	105.2	103.0	101.6
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	177.5	112.7	112.4	99.8
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	148.1	115.2	112.9	102.1
04. ОРОН СУУЦ, УС,ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	131.1	110.7	110.7	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	145.1	113.2	112.2	100.8
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	125.9	105.0	105.0	101.8
07. ТЭЭВЭР	117.9	102.4	102.4	99.9
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	95.6	98.5	98.5	100.0
09. АМРАЛТ,ЧӨЛӨӨТ ЦАГ,СОЁЛЫН БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.4	100.5	100.0	99.6
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	157.1	133.3	133.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	154.5	108.4	108.4	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	142.7	110.7	110.7	102.4

Өмнөх сараасаа хүнсний бараа,согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 1.6, хувцас, бөс барааны бүлгийн үнэ 2.1,гэр ахуйн тавилга,барааны бүлгийн үнэ 0.8, эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.8,бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.4 хувьёсч, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 0.2, амралт чөлөөт цаг, соёлын барааны үйлчилгээний үнэ 0.4 хувиар буурч, бусад бүлгийн үнэ тогтвортой байлаа.

Аймгийн ХҮИ-ийн 2013 оны 11-р сарын өөрчлөлт,бүлгээр,хувиар

Өмнөх сараасаа 33 бүтээгдэхүүний үнэ 33-15000 төгрөгөөр өсч, 5 бүтээгдэхүүний үнэ 66-16950 төгрөгөөр буурсан байна.

Гол нэрийн барааны өсөлт,
бууралтын хувь

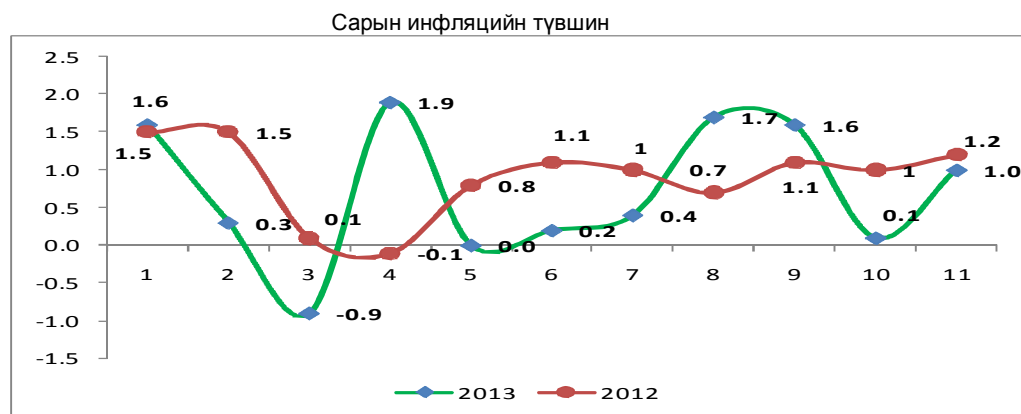
	өмнөх сараас	ӨОМҮГ-с
гурил дээд зэрэг	0.0	20.0
гурил, 1-р зэрэг	0.0	5.9
хонины мах	0.0	0.0
үхрийн мах	0.0	5.5
адууны мах	0.0	10.0
ямааны мах	0.0	20.0
хиам	0.0	5.1
сүү	11.1	-26.8
тараг	12.1	-11.9
ургамлын тос	3.0	7.3
алим	5.3	0.0
мандарин	0.0	-5.9
төмс	5.3	0.0
байцай	5.3	0.0
лууван	5.3	-13.0
манжин	26.3	20.0
Бензин, А-80, 1 литр	0.0	1.2
Бензин, А-92, 1 литр	0.0	1.1
Дизелийн түлш, 1 литр	0.2	0.9

Өмнөх сараасаа сүү 11.1, тараг 12.1, ургамлын тос 3.0, алим 5.3, хүнсний ногоо 5.3-26.3, дизелийн түлш 0.2 хувиар өссөн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс гурил 5.9-20.0, үхэр, адуу, ямааны мах 5.5 - 20.0, ургамлын тос 7.3, хиам 5.1, бензин шатахууны үнэ 0.9-1.2 хувиар өсч, мандарин 5.9, сүү 26.8, тараг 11.9, лууван 13.0 хувиар буурсан байна.

Сүүлийн 5 жилийн 11 сарыг: - оны эхтэй харьцуулсан индексээс харахад 2012 оны 11 сард хамгийн өндөр буюу 11.5 хувийн өсөлттэй

- өмнөх сартай харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр өсөлт нь 2009.11 сард 7.0 хувь байна.

2013 он гарсаар 1 дүгээр сард өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тариф өмнөх сараасаа 1.6, 2-р сард 0.3 хувиар өсч, 3-р сард 0.9 хувиар буурч, 4-р сард 1.9 хувиар өсч 5 сард өмнөх сарын түвшинд, 6 сард 0.2, 7 сард 0.4, 8 сард 1.7, 9 сард 1.6, 10 сард 0.1, 11 сард 1.0, хувиар өссөн байна.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

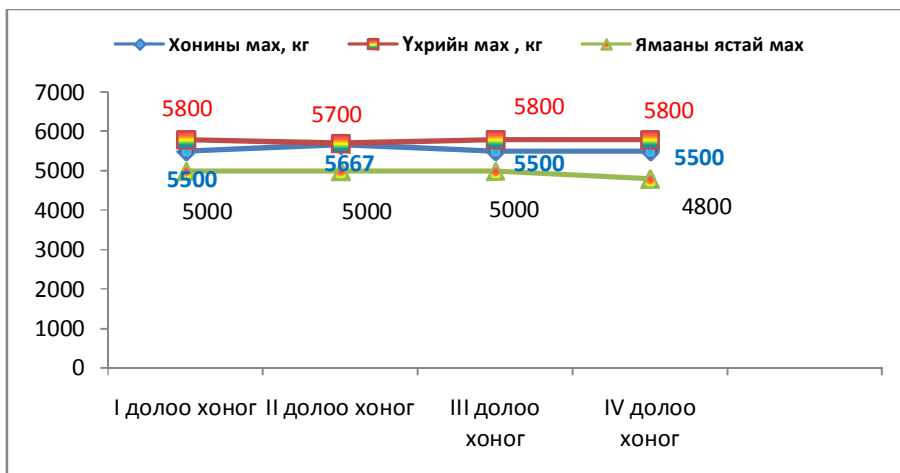
Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулснаар барааны бүлгүүдээр үнийн өөрчлөлтийг тооцож үзвэл :

Хүнсний бараа, ундаа ус 5.2 %	Хүнсний бараа, ундаа усны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 5.2 хувь өссөн нь талх гурил будааны бүлгийн үнэ 9.2 %, мах махан бүтээгдэхүүний дэд бүлгийн 2.2, төрөл бүрийн өөх тосны үнэ 3.6, саахар,чихрийн бүлгийн үнэ 9.9, согтууруулах бус ундааны дэд бүлгийн үнэ 10.4, хүнсний ногооны дэд бүлгийн үнэ 6.1 хувиар өссөнтэй холбоотой байна
Согтууруулах ундаа, тамхи 12.7 %	Согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 12.7 % өссөн нь согтууруулах ундааны дэд бүлгийн үнэ 3.9 хувь, тамхины дэд бүлгийн үнэ 22.9 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Хувцас гутал бөс бараа, гутал 15.2 %	Хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 15.2 хувь өссөн нь хөвөн, бөс барааны дэд бүлгийн үнэ 15.3, үүнээс бүх төрлийн хувцасны дэд бүлгийн үнэ 11.7 % , жижиг эдлэл хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 10.5, гутлын дэд бүлгийн үнэ 23.2 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Орон сууц , ус 10.7 %	Орон сууц, түлш цахилгааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 10.7 хувь өссөн нь орон сууцны засвар үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 11.9, усан хангамж болон орон сууцны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.6, цахилгаан болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 10.5 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Гэр ахуйн бараа, тавилга 13.2 %	Гэр ахуйн бараа, тавилганы бүлгийн үнэ дүнгээрээ 13.2 хувь өссөн нь гэрийн тавилганы дэд бүлгийн үнэ 13.5 , цахилгаан барааны дэд бүлгийн үнэ 8.4 ,гэр ахуйн шилэн эдлэл, сав суулганы барааны дэд бүлгийн үнэ 32.6, оёмол, нэхмэл, эдлэлийн дэд бүлгийн үнэ 17.3, гэр ахуйн цэвэрлэгээний болон бусад жижиг барааны дэд бүлгийн үнэ 7.8 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 5.0 %	Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.0 хувь өссөн нь эм тариа эмнэлгийн хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 5.5, амбулаторийн үйлчилгээний үнэ 4.1 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Тээвэр 2.4 %	Тээврийн бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.4 хувь өссөн нь хувийн тээврийн хэрэгслийн худалдан авалтын дэд бүлгийн үнэ 2.1, тээврийн хэрэгслийн засвар үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 4.0 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Холбооны үйлчилгээ - 1.5 %	Холбооны үйлчилгээний үнэ тариф 1.5 хувь буурсан нь гар утасны үнэ тариф буурсантай холбоотой байна.
Амралт чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээ 0.5 %	Амралт чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.5 % өссөн нь ном,сонин бичгийн хэрэгслийн дэд бүлгийн үнэ 0.6,чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 1.1 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Боловсролын үйлчилгээ 33.3 %	Боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 33.3 % өссөн нь их дээд сургуулийн төлбөр 33.3 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
ЗБ нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 8.4 %	Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 8.4 % өссөн нь нийтийн хоолны үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 8.4, зочид буудлын үйлчилгээний дэд бүлгийн үнэ 8.3 хувь өссөнтэй холбоотой байна.
Бусад бараа үйлчилгээ 10.7 %	Бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 10.7 % өссөн нь хувь хүнд хандсан үйлчилгээ 9.8 хувь өссөнтэй холбоотой байна.

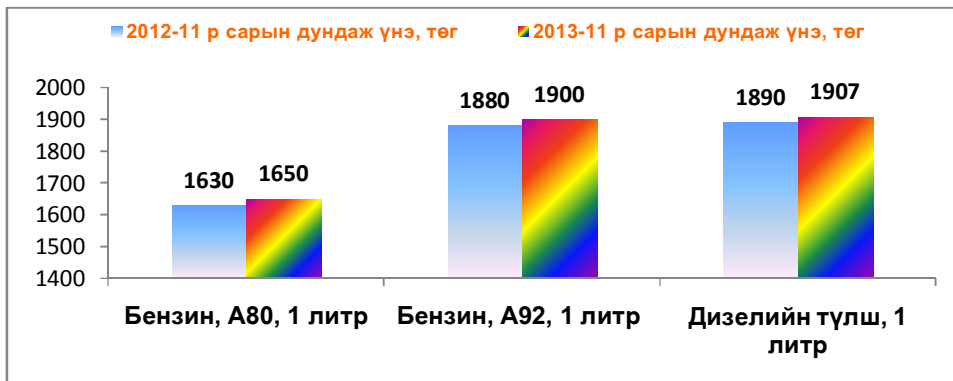
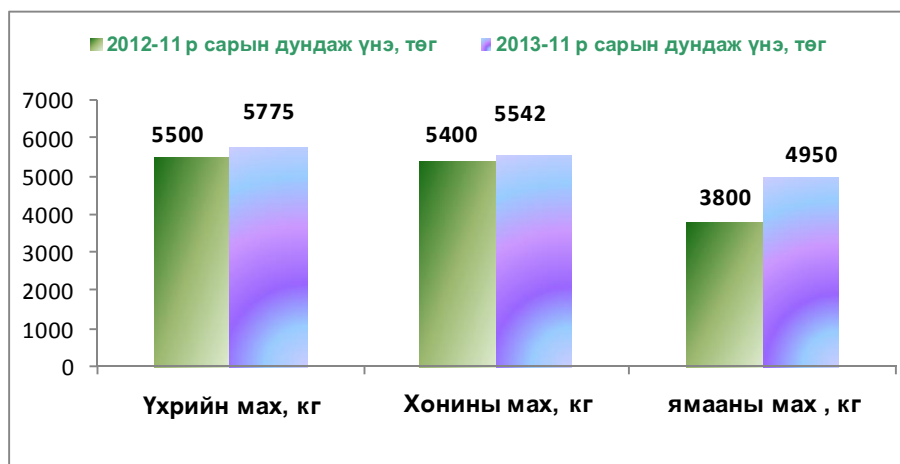
Өргөн хэрэглээний 11 бараа, бүтээгдхүүний үнийг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр цуглуулж өөрчлөлтийг судалж байна. 2013 оны 11-р сард Улаангом хотын хүнсний зах, дэлгүүрт худалдаалагдаж байгаа хүнсний гол нэрийн барааны үнийг дүнгээр нь өмнөх 10 дугаар сарын дундаж үнэтэй харьцуулахад 2.4 хувь өссөн байна. Өмнөх сарын дундаж үнээс хонины мах 0.2, үхрийн мах 0.5 хувиар буурч, ямааны мах 0.4, сүү 16.7 хувиар өссөн байна.

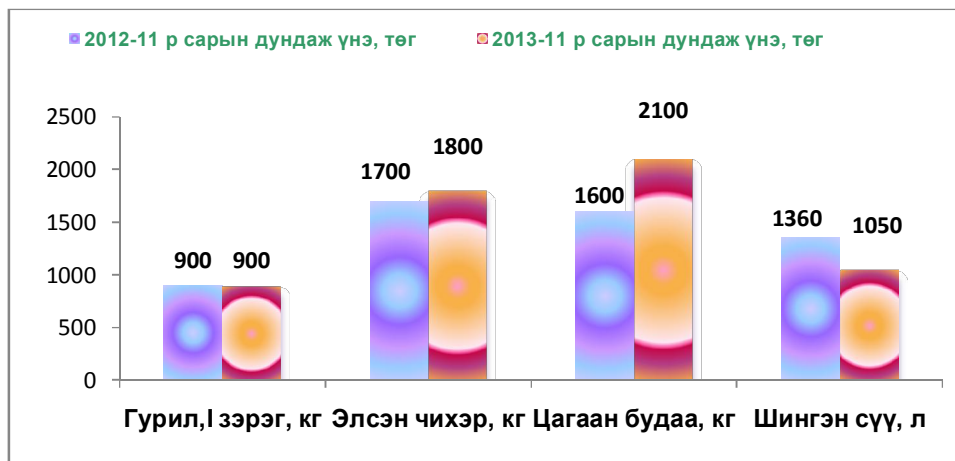
Махны дундаж үнэ:

11-р сарын 2 дахь долоо хоногт хонины махны дундаж үнэ өсч, үхрийн махны үнэ буурч, 3-р долоо хоногт үхрийн махны үнэ өсч, хонины махны үнэ буурч 4-р долоо хоногт ямааны махны үнэ буурч бусад махны үнэ тогтвортой байлаа.

11-р сард дунджаар 1 кг хонины мах 5542, үхрийн мах 5775, ямааны мах 4950, 1 л шингэн сүү 1050 төгрөгийн үнэтэй байсан байна.

2.2 МӨНГӨ,ЗЭЭЛ ,ХАДГАЛАМЖ

Монгол банкны эх үүсвэрээр 43.1 тэрбум төгрөг зузаатгалаар авч, 350.8 тэрбум төгрөг гүйлгээнд гаргаснаас 372.8 тэрбум төгрөгийг буюу гаргасан мөнгөний 106.3 хувийг эргүүлэн татсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зузаатгалаар авсан мөнгө 9.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 27.0 хувиар, гүйлгээнд гаргасан мөнгө 51.3 тэрбум төгрөг буюу 17.1 хувиар, гүйлгээнээс татсан мөнгө 52.4 тэрбум төгрөг буюу 16.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 128.6 тэрбум төгрөгт хүрч, үүнээс хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл 404.2 сая төгрөг болж ноднингийн мөн үеэс бүх зээлийн үлдэгдэл 46.1 тэрбум төгрөгөөр буюу 55.9 хувиар, хугацаа хэтэрсэн зээл 81.8 сая төгрөгийн буюу 81.7 хувиар тус тус өссөн байна.

150.5 сая төгрөгийн найдваргүй зээл байгаа нь нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 0.1 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 9.2 сая төгрөгөөр буюу 5.7 хувиар буурсан байна.

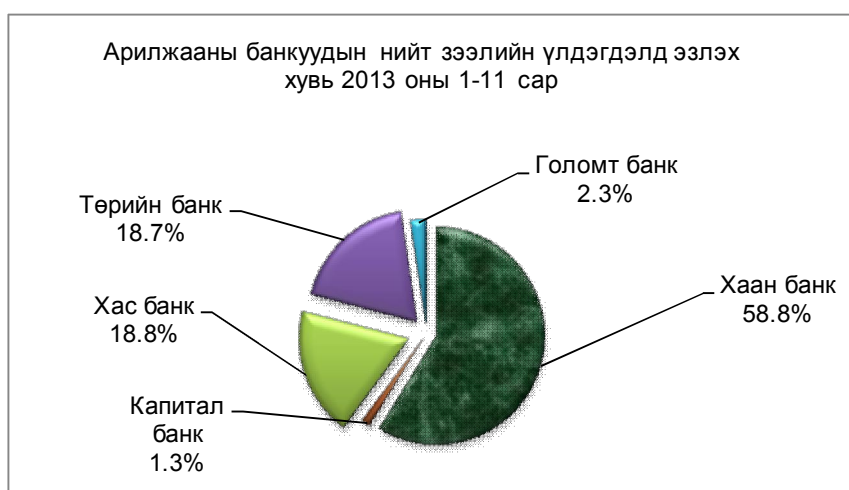
Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн үлдэгдэл өмнөх 3 жилийн дунджаас 68.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.2 дахин өссөн байна.

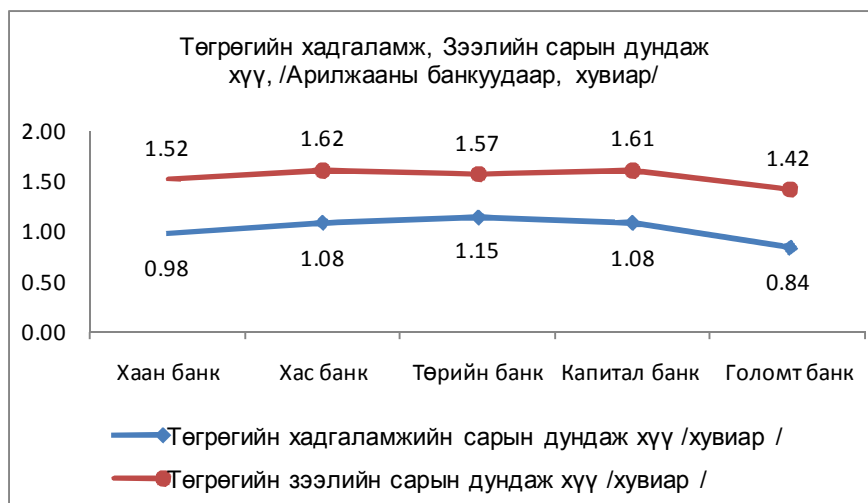
Зээлийн өрийн үлдэгдлийн хэмжээгээр ХААН, Хас банк тэргүүлж байгаа бөгөөд тэдгээрийн зээлийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 77.7 хувьтай тэнцэж байна.

Төрийн банк нийт зээлийн 0.07, ХААН банк 0.33, Хас банкны 0.44, Капитал банк 1.76 хувийг хугацаа хэтэрсэн зээл тус тус эзэлж байна.

Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 44.5 тэрбум төгрөг болж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 17.9 хувиар буюу 6.8 тэрбум төгрөгөөр өсчээ. Сүүлийн 4 жилийн дунджаас иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 20.3 сая төгрөгөөр буюу 83.6 хувиар өссөн байна.

Арилжааны банкууд иргэд, аж ахуй нэгжид нийт 68.2 мянган зээлдэгчид 145.9 тэрбум төгрөгийн зээлийг олгосон бөгөөд төрлөөр нь авч үзвэл лизингийн зээл 2.9 хувь, хадгаламж барьцаалсан зээл 10.4 хувь, малчны зээл 8.5 хувь, бизнесийн зээл 26.6 хувь, орон сууцны зээл 12.0 хувь, цалингийн зээл 23.5 хувь, тэтгэвэрийн зээл 8.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Нийт олгосон зээлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зээлдэгчдийн тоо 17.2 хувиар, зээлийн хэмжээ 78.3 хувиар тус тус өссөн байна.

2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулан тооцсоноор энэ оны эхний 11 сард аймгийн төсөвт 14,2 тэрбум төгрөг оруулахаас 15,3 тэрбум төгрөгийн орлого орж төлөвлөгөөний биелэлт 107,4 хувьтай, 1,1 тэрбум төгрөгөөр давж биелэгдлээ.

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулалгүйгээр аймаг өөрөө 8.7 тэрбум төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээс 8,0 тэрбум төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж эхний 11 сарын төлөвлөгөө 9,3 хувиар тасарсан байна.

Үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт 2.78 тэрбум төгрөгийг татвар, орлогын хэлбэрээр төвлөрүүлэхээс 2.6 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 81,5 хувиар биелүүлж 18.0 хувиар буюу 590,5 сая төгрөгөөр тасаллаа. Аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор 5,5 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 5,4 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 99.3 хувиар биелүүлж 41,1 сая төгрөг тасалсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад аймгийн төвлөрүүлсэн нийт орлого 3,9 хувиар буюу 303,8 сая төгрөгөөр илүү, үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 17,6 хувиар буюу 556,7 сая төгрөгөөр бага, аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 18,8 хувиар буюу 860,5 сая төгрөгөөр илүү байна.

2013 оны эхний 11 сарын байдлаар улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогуудаас 3 нэр төрлийн төлөвлөгөө тасарч, 2 нэр төрлийн төлөвлөгөө 100-аас дээш хувиар биелэгдсэн байна.

Төлөвлөгөө тасарсан нэр төрлийг авч үзвэл онцгой албан татварын төлөвлөгөө 39,6 хувиар буюу 574,7 сая төгрөгөөр, ААНБ-ын орлогын албан татварын төлөвлөгөө 15,0 хувиар буюу 39,2 сая төгрөгөөр, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 27,4 хувиар буюу 25,2 сая төгрөгөөр тасарч, нэмэгдсэн өртгийн албан татварын төлөвлөгөө 2.8 хувиар буюу 38,8 сая төгрөгөөр, агаарын бохирдлын төлбөр 38,0 хувиар буюу 10.0 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна. Улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлого тасрахад онцгой албан татварын орлогын төлөвлөгөө тасарсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна.

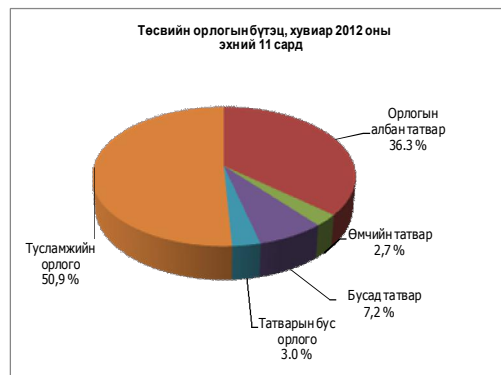
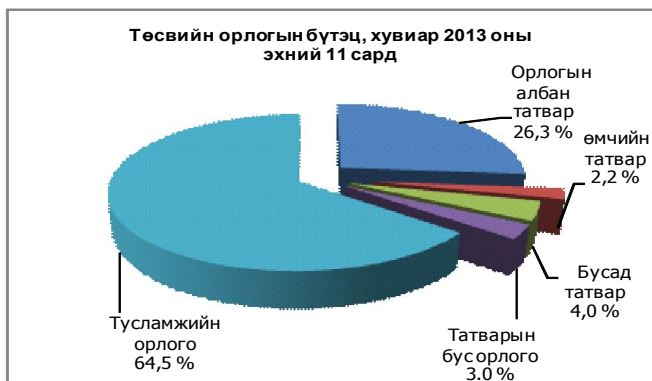
Мөн аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор төвлөрүүлэх орлогуудаас 6 нэрийн орлогын төлөвлөгөө тасарч, 10 нэрийн орлогын төлөвлөгөө давж биелэгдлээ.

Төлөвлөгөө тасарсан нэр төрлийг авч үзвэл цалингийн ашгийн орлогын төлөвлөгөө 11.5 хувиар, орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний орлогын татварын төлөвлөгөө 31,7 хувиар, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөө 16,8 хувиар, рашаан ус ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөө 55,7 хувиар, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн төлөвлөгөө 47,9 хувиар тус тус тасарсан байна. Цалингийн ашгийн татварын төлөвлөгөө 479,6 сая төгрөгөөр тасарч байгаа нь орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө тасрахад голлох нөлөө үзүүлж байна.

Харин ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр 14,7 хувиар, авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн татварын төлөвлөгөө 17,3 хувиар, үл хөдлөх эд хөрөнгө болон бууны татварын орлогын төлөвлөгөө 51,7 хувиар, улсын тэмдэгтийн хураамжийн төлөвлөгөө 31,5 хувиар, газрын төлбөр 1.9 хувиар, хөрөнгө борлуулсны орлого 43,5 хувиар, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 12.8 дахин, хүү торгуулийн орлогын төлөвлөгөө 79,8 хувиар, нэр заагдаагүй орлогын төлөвлөгөө 52,4 хувиар, бусад хөрөнгө борлуулсны орлого 43,5 хувиар тус тус давж биелэгдсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний орлого 28,9, үйл ажиллагааны орлого 10,1, бусад татвар 18,6 хувиар тус тус бага, газрын төлбөр 19,6 хувиар, хүү торгуулийн орлого 2,6 дахин, ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр 16,1 хувиар, цалингийн ашиг 22,2 хувиар, үл хөдлөх эд хөрөнгө болон бууны татвар 52,0 хувиар, авто өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар 29,8 хувиар, улсын тэмдэгтийн хураамж 79,1 хувиар, түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр 63,8 хувиар, рашаан ус ашигласны төлбөр 53,5 хувиар, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 95,4 дахин, нэр заагдаагүй орлого 46,9 хувиар тус тус илүү байна.

Аймгийн төсвийн орлогын 64,5 хувийг тусламжийн орлогоор, 26.3 хувийг орлогын албан татвараар, 3,0 хувийг татварын бус орлогоор, 4,0 хувийг бусад татвар хураамжаар бүрдүүлсэн байна.

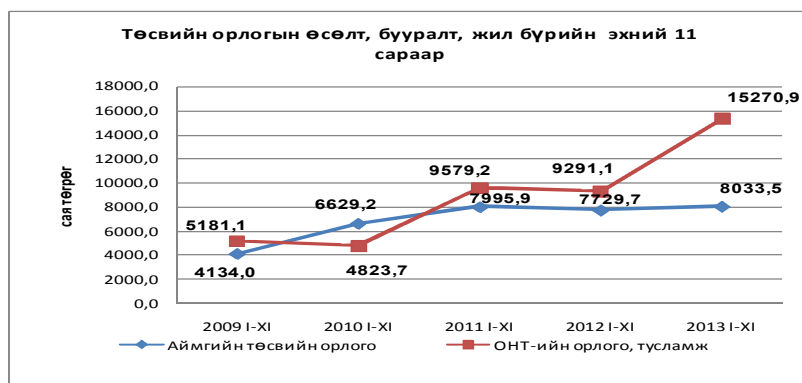

Улаангом, Сагил сумдаас бусад сумдууд төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 0,3- 36,0 хувиар тасалсан байна. Ноднингийн мөн үетэй харьцуулахад тусламжийн орлогын эзлэх хувь 13,6 пунктээр өсч, орлогын албан татварын эзлэх хувь 10,0 пунктээр буурсан байна.

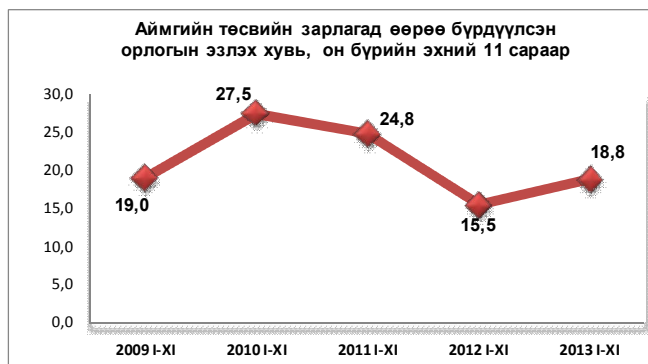

Сүүлийн 4 жилийн дунджаас тусламжийн орлогын эзлэх хувийн жин 5,3 пунктээр өсч, харин бусад татварын эзлэх хувийн жин 3,0 пунктээр, орлогын албан татварын эзлэх хувийн жин 2,3 пунктээр тус тус буурсан байна.

Аймгийн өөрөө бүрдүүлэх орлогын хэмжээ жил бүр тасралтгүй өсч ирсэн бөгөөд 2013 оны эхний 11 сарын гүйцэтгэлийг сүүлийн 4 жилийн мөн үеүдийн дундажтай харьцуулахад 21,3 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 3,9 хувиар өссөн байна.

Оны эхний 11 сард аймгийн төсвийн нийт зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь 18,8 хувь болж сүүлийн 4 жилийн дунджаас 2.9 пунктээр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 3,3 пунктээр өссөн байна.

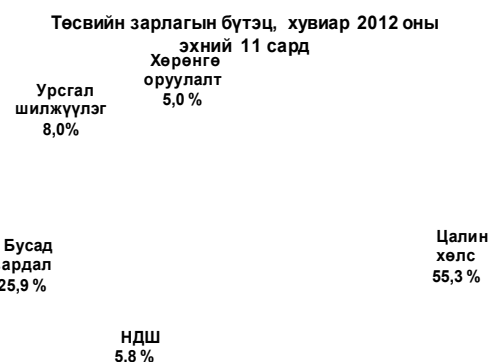
Суурь он буюу 2005 оны эхний 11 сартай харьцуулахад аймаг өөрөө бүрдүүлсэн орлого 2013 оны эхний 11 сард 7.9 дахин, төсвийн зарлага 6.1 дахин өссөн байна.

Төсвийн орлого, зарлагын өсөлт, 2005.I-XI=100%

	2009 I-XI / 2005 I-XI	2010 I-XI / 2005 I-XI	2011 I-XI / 2005 I-XI	2012 I-XI / 2005 I-XI	2013 I-XI / 2005 I-XI
Орлого	405,6	650,4	784,5	758,3	788,1
Зарлага	309,8	343,5	459,3	711,4	607,5

2.4 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Орон нутгийн төсвийн болон улсын төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 42.7 тэрбум төгрөгийн зардал гаргасан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 14.6 хувиар бага байна. Нийт зарлагын 54.8 хувийг цалин хөлсөнд, 6.0 хувийг эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлд, 19.3 хувийг бусад зардалд, 18.8 хувийг урсгал шилжүүлэгт, 1.2 хувийг хөрөнгө оруулалтанд зориулан зарцууллаа.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс цалин хөлсний зардлын эзлэх хувь 0,5 пунктээр, хөрөнгө оруулалт 3,8 пунктээр, бусад зардал 6,1 пунктээр буурч, урсгал шилжүүлэг 10,8 пунктээр, эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлын эзлэх хувь 0,2 пунктээр өссөн байна.

2.5 ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ, АВЛАГА

Улсын төсвийн болон орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 2013 оны эхний 11 сарын байдлаар 412,5 сая төгрөгийн өртэй, 72,7 сая төгрөгийн авлагатай гарч, өмнөх сараасаа өглөг 21.8 хувиар буюу 73,9 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, авлага 0,7 хувиар буюу 0,5 сая төгрөгөөр буурсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс өглөг 15,9 хувиар буюу 78,1 сая төгрөгөөр, авлага 24,0 хувиар буюу 22,9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

11 дүгээр сард 171,6 сая төгрөгийн өр шинээр үүсч, 103,6 сая төгрөгийн өр төлөгдөж сарын эцэст 184,3 сая төгрөгийн цалингийн, 26,5 сая төгрөгийн НДШ-ийн, 2,8 сая төгрөгийн гэрэл цахилгааны, 45,0 сая төгрөгийн түлш, халаалтын, 2,3 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны, 33,3 сая төгрөгийн тээвэр, шатахууны, 29,5 сая төгрөгийн албан томилолтын, 25,8 сая төгрөгийн хоолны, 7,4 сая төгрөгийн эмийн, 13,1 сая төгрөгийн урсгал засварын, 30,4 сая төгрөгийн байрны түрээсийн, 12,1 сая төгрөгийн бусад зардлын өртэй байна.

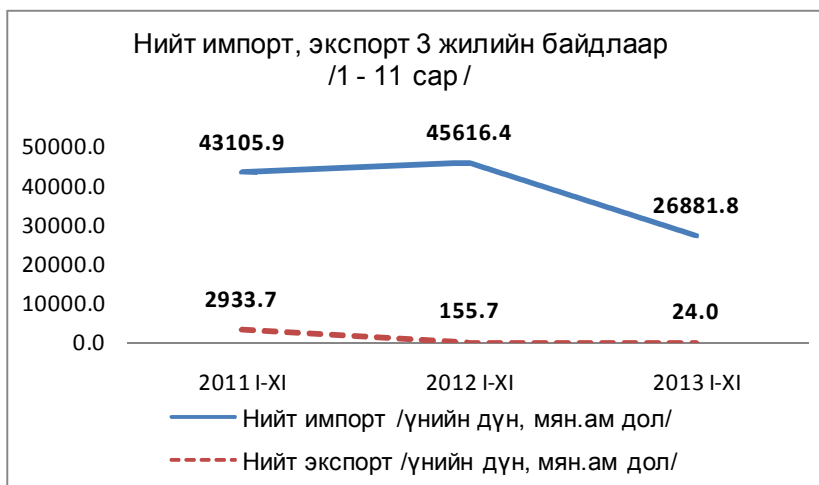
Төсөвт байгууллагын өглөг сүүлийн 4 жилийн дунджаас 51,7 сая төгрөгөөр буюу 14,3 хувиар өссөн байна.

Энэ оны 11-р сарын эцэст байгаа өрийн хэмжээ оны эхний сарынхаас 5,5 дахин өсч 412,5 сая төгрөгт хүрсэн байна.

2.6 ГАДААД ХУДАЛДАА

Нийт импорт 26881.75 мян.ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 18734.7 мян.ам.доллараар буюу 40.1 хувиар буурсан байна. 186 тн гурил, 16.1 мянган тн нефть бүтээгдэхүүн, 68522.3 мян.квт,цаг цахилгаан, 1933 ш мебель тавилга, 533.7 тн овъёс, 3 ш мод хөрөөдөх машин, 264.0 мянган л чацарганы жүүс, 3 ш тусгай зориулалтын автомашин, жимс жимсгэнэ 64.7 тн, гоймон 6.5тн, хатуу чихэр 6.9 тн, хиам 0.5 тн, жүүс 15.1, хуванцар цонх 102 ш, банз 903.6 м3, хүнсний ногоо 41.9 тн, хивэг 554 тн, хөц будаа 80 тн, улаан буудай 20 тн, шаазан аяга 16.0 мян ш, палк 80 куб м, өндөг 174.0 мян ш, жигнэмэг 19.6 тн тус тус импортоор оруулсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс хүнсний ногоо 4.2, банз 7.5, чацарганы шүүс 2 дахин, хөц будаа 42.9, цахилгаан 1.5 хувиар хувиар тус тус өссөн байна. Улаанбуудай 4.8, овъёос 15.9, авто бензин 49.2, гурил 95.9, гоймон 82.0, дизель түлш 47.2, чихэр 73.6 хувиар тус тус буурсан бол мебель тавилга өнгөрсөн оны мөн үеийн түвшинд байна.

Нийт экспорт 27.4 мянган ам. долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 128.35 мян. ам. доллараар буюу 82.4 хувиар буурсан байна. Энэ оны эхний 11 сард 21 ш монгол гэр, 178.8 м² эсгий, чулуулгийн дээж 580 кг гаргасан байна.

III. ЭДИЙН ЗАСГИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

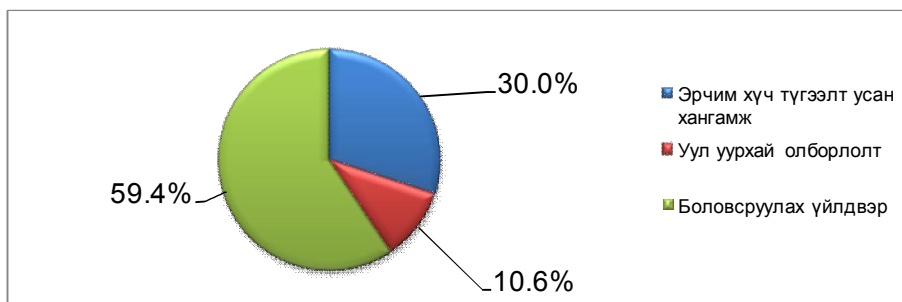
3.1 АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3.2 тэрбум төгрөг болж өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 11.8 хувиар буюу 429.7 сая төгрөгөөр буурсан байна. Бууралт өнгөрсөн сараасаа 7.0 пунктээр саарсан байна.

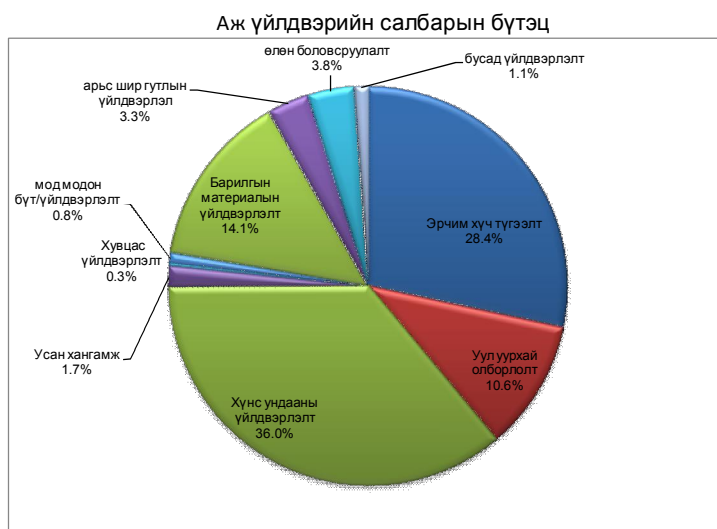

Нийт үйлдвэрлэлтийн бууралтанд архины үйлдвэрлэлт, дулаан түгээлт, усан хангамж, чацарганы тосны үйлдвэрлэл түлхүү нөлөөлсөн байна

Нийт үйлдвэрлэлтийн 59.4 хувийг боловсруулах салбарын үйлдвэрлэл, 30.0 хувийг эрчим хүч түгээлт усан хангамж, 10.6 хувийг уул уурхай олборлолт эзэлж байна.

Дэд салбараар тооцвол нийт үйлдвэрлэлтийн 36.0 хувийг хүнс ундааны үйлдвэрлэлт, 28.4 хувийг эрчим хүч, 10.0 хувийг уул уурхайн олборлолт, 3.8 хувийг өлөн гэдэс боловсруулалт, 1.7 хувийг усан хангамж, 3.3 хувийг арьс шир, гутал үйлдвэрлэл, 0.8 мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 0.3 хувийг хувцас үйлдвэрлэл, 1.1 хувийг бусад боловсруулах үйлдвэрлэл эзэлж байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад аж үйлдвэрийн салбарт эзлэх эрчим хүч түгээлт, усан хангамжийн салбар 2.0 пунктээр өсч, уул уурхай олборлолтын салбар 0.2, боловсруулах үйлдвэр 1.8 пунктээр буурсан байна.

Салбарын бүтэц

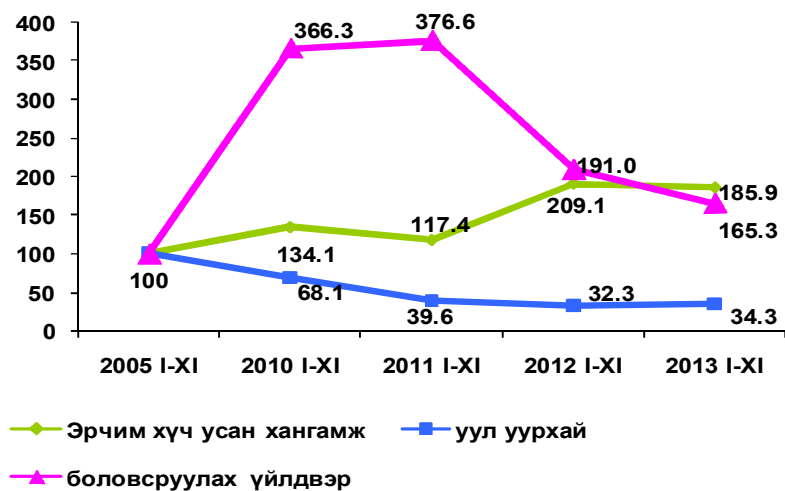
	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
Цахилгаан дулаан түгээлт, усан хангамж	13.0	28.0	30.0
Уул уурхай олборлолт	8.6	10.8	10.6
Боловсруулах Үйлдвэрлэл	78.4	61.2	59.4
ДҮН	100.0	100.0	100.0

Өнгөрсөн оны мөн үеэс /зэрэгцүүлэх үнээр тооцсоноор / мах махан бүтээгдэхүүн 23.6д, хувцас үйлдвэрлэл 2.0д, бусад боловсруулах үйлдвэрлэл /эсгий, гэрийн цаваг, бүрээс, хаяавч, хөнжил, хөнжлийн углаа даавуу/ 97.5, арьс шир гутлын үйлдвэрлэл 74.7, барилгын материалын үйлдвэрлэлт 19.0, гурил гурилан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 17.8, нүүрс олборлолт 6.2 хувиар өсч, дулаан түгээлт 1.5, өлөн боловсруулалт 0.3, мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 25.9, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний /чацарганы тос, чацарганы цэвэр шүүс/ үйлдвэрлэл 44.9, усан хангамж 20.9, архи ундааны үйлдвэрлэл 86.4 хувиар буурч, сүү сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл өнгөрсөн оны түвшинд байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 6.4 тэрбум төгрөг, борлуулсан бүтээгдэхүүн 6.2 тэрбум төгрөг болж, үйлдвэрлэлт өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.2, борлуулалт 20.3 хувиар буурсан байна.

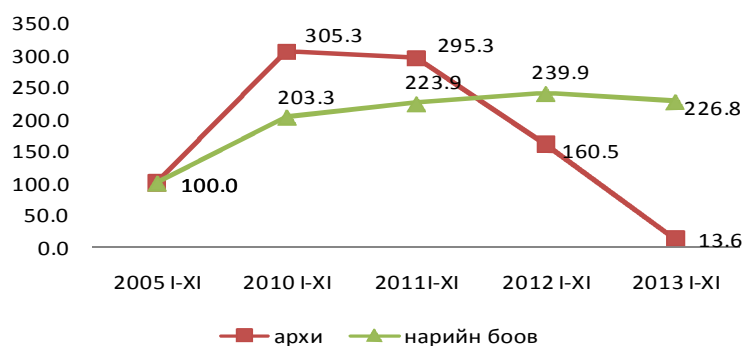
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсоноор суурь он болох 2005 оноос боловсруулах үйлдвэрлэл 65.3, эрчим хүч усан хангамж түгээлт 85.9 хувиар өсч, уул уурхай олборлох салбар 65.7 хувиар буурсан байна.

**аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт
бууралт /2005 I-XI =100%/**

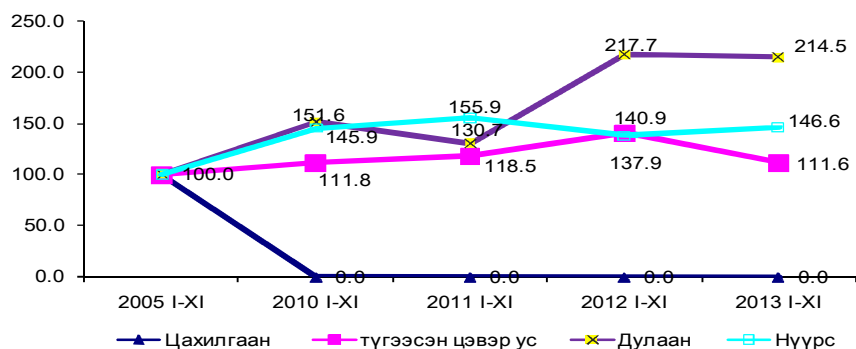

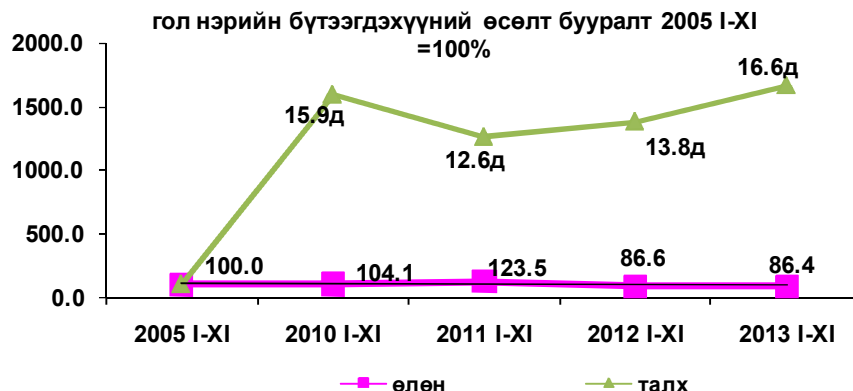
Аж үйлдвэрийн салбарын зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтийг 2005 оны мөн үетэй харьцуулбал талх17.8д, нарийн боов2.2д, дулаан түгээлт2.1, нүүрс33.1, түгээсэн цэвэр ус10.5хувиар өсч, өлөн боловсруулалт 22.1, архи ундаа үйлдвэрлэл 85.1 хувиар буурсан байна.

**Гол нэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт бууралт
2005 I-XI
=100%**

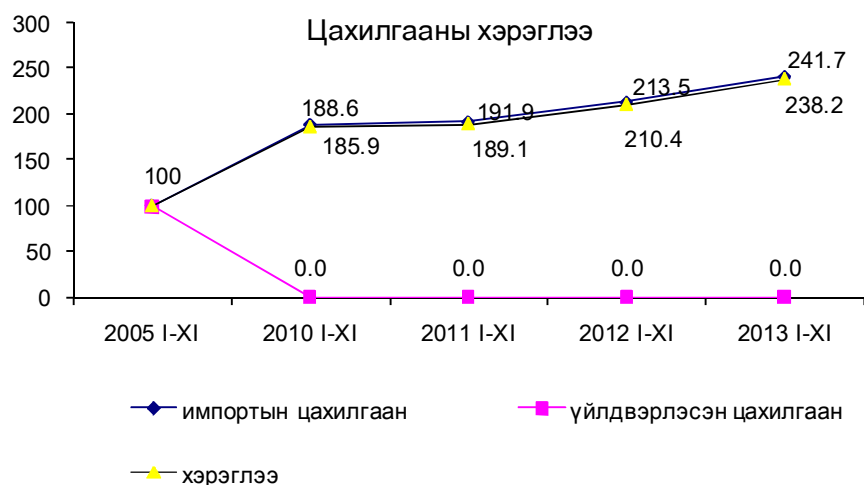

**гол нэрийн бүтээгдэхүүний өсөлт бууралт 2005 I-XI
=100%/**

2005 оны мөн үеэс импортын цахилгаан 2.4, цахилгааны хэрэглээ 2.4 дахин өссөн байна.

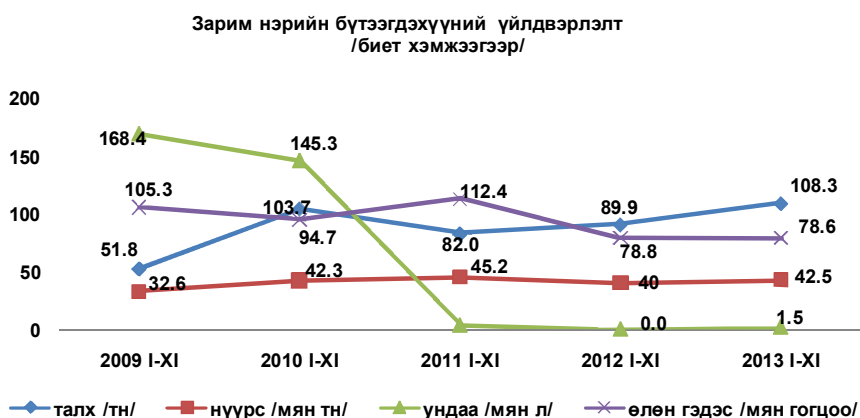
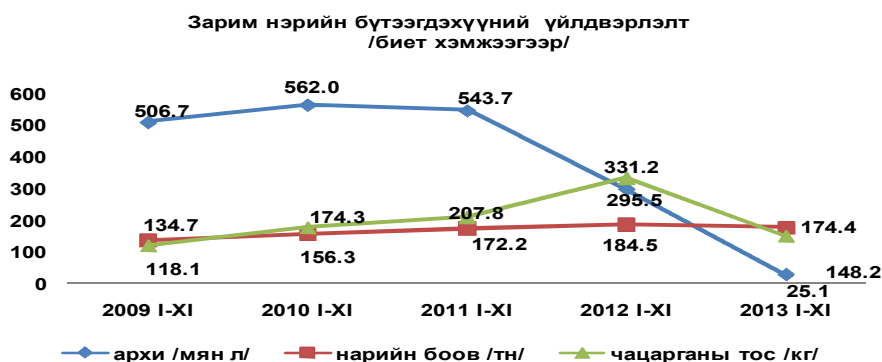
Аж үйлдвэрийн чиглэлийн 98 аж ахуйн нэгж 71 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн байна. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний гол нэр төрлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 27 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтэнд өсөлт гарч, 17 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл буурч, өнгөрсөн оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй 25 нэрийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэж, үйлдвэрлэж байсан 4 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдээгүй байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүн болох морин хуур 10.0д, эмэгтэй хослол 7.8д, пальто 6.9д, цэвэр ус 4.9 д, бялуу 4.7д, зүсмэл 3.1д, гутал 92.0, дээл тэрлэг 88.1, булигар 60.0, хивэг 39.9, тоосго 37.9, хиам 36.4, гэрийн хөшиг 33.3, дээврийн хавтан 32.9, модон ор 31.8, гэрийн бүрээс 30.3, шевро 25.0, талх 20.5, болок 20.0, чацарганы сироп 19.0, хөх шир 18.2, гоймон 16.1, нүүрс олборлолт 6.3, хөнжил 5.0 хувиар өслөө.

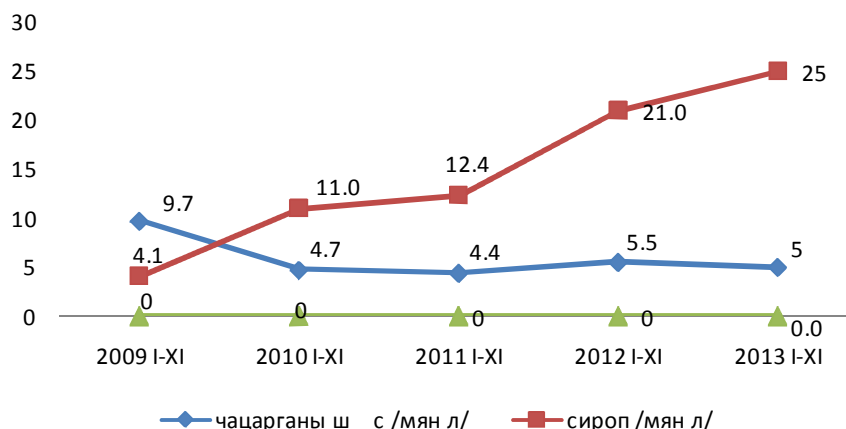
Харин өлөн гэдэс 0.3, дулаан түгээлт 1.5, нарийн боов 5.5, эсгий 8.3, чацарганы шүүс 9.1, ажлын хувцас 12.5, цэвэр ус түгээлт 20.8, замын алаг хавтан 34.2, гурил 44.5, вакум цонх 49.0, ширээ 50.0, чацарганы тос 58.9, өнгөлгөөний тоосго 67.7, хэрчсэн гурил 70.6, архи 91.5, гэрийн хаалга 95.6, гэрийн тооно 96.1 хувиар буурч, тараг, варень үйлдвэрлэл өнгөрсөн оны түвшинд байна. Өнгөрсөн оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй сурагч цүнх, бууз банш, давс олборлолт, пийшин, хашааны тор, УАЗ 469 машины чиргүүл, гэрийн хана, цөцгийн тос, тэмээний ноосон хөнжил, арвайн гурил, эсгий гутал, гэрийн хаалганы дулаалга зэрэг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдсэн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын ажиллагсдын тоо 742 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.6 хувиар өсч, 1 ажиллагчийн хөдөлмөрийн бүтээмж 14.1 хувиар буурлаа.

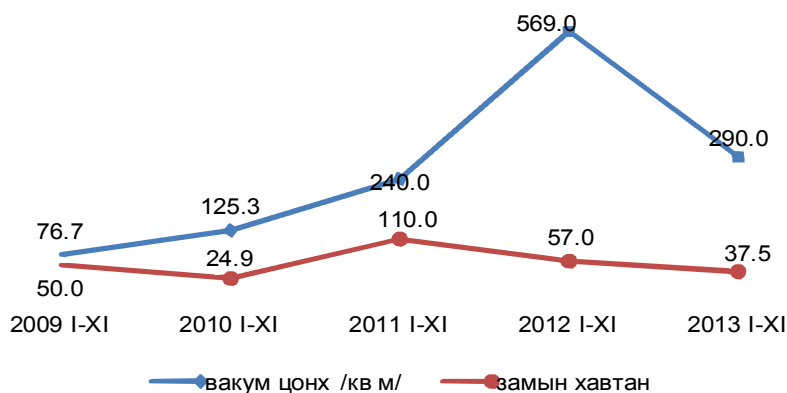
		зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт /биет хэмжээгээр/				
		2009 I-XI	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
дулаан	мянгал	57	66.7	57.5	95.8	94.4
нүүрс	тн	32.6	42.3	45.2	40	42.5
архи	мян л	506.7	562.0	543.7	295.5	25.1
ундаа	мян л	168.4	145.3	3.3	0.0	1.5
нарийн боов	тн	134.7	156.3	172.2	184.5	174.4
өлөн	мян гог	105.3	94.7	112.4	78.8	78.6
гурил	тн	680	714.1	781.2	1274.8	707.5
чацарганы тос	кг	118.1	174.3	207.8	331.2	148.2
чацарганы ш/с	мян л	9.7	4.7	4.4	5.5	5
чацарганы сироп	мян л	4.1	11.0	12.4	21.0	25
талх	тн	51.8	103.7	82	89.9	108.3
хэрчсэн гурил	тн	25.6	34.2	40.6	42.8	12.6
хиам	тн	3.4	5.3	5.2	4.4	6
цэвэр ус т/гээлт	мян л	469.1	467.1	495.3	588.7	466.3
булигар	мян квм	1.8	1.2	2.4	1.5	2.4
шевро	мян квм	1.4	0.9	1.3	1.2	1.5
хөх шир	тн	1.4	0.9	0.6	1.1	1.3
гутал	хос	883	899	1184	2501	4801
тоосго	мян ш	210.0	1528.0	2053.4	1965.0	2710.0
вакум цонх	кв м	76.7	125.3	240	569.0	290
замын хавтан	мян ш	50	24.9	110.0	57.0	37.5

Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/биет хэмжээгээр/

зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт
/ биет хэмжээгээр/

3.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

3.2.1Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний дундаж үнэ

Малын үнэ: 2013 оны11 -р сарын 28-ны байдлаар тус аймагт буурны үнэ 1500.0, атны үнэ 1200.0 мянга, ингэний үнэ 1031.3, өсвөр насны тэмээний үнэ 787.5, унаганаас бусад насны адууны үнэ 595.8 –1500.0 мянга, тугалны үнэ 200.0, бусад бүх насны үхрийн үнэ 569.5 – 1350.0 мянга, хурганы үнэ 44.0, бусад бүх насны хонины үнэ 85.0 – 160.0 мянга, ишигний үнэ 29.0, бусад бүх насны ямааны үнэ 51.8 – 101.2 мянган төгрөгний дундаж үнэтэй байна.

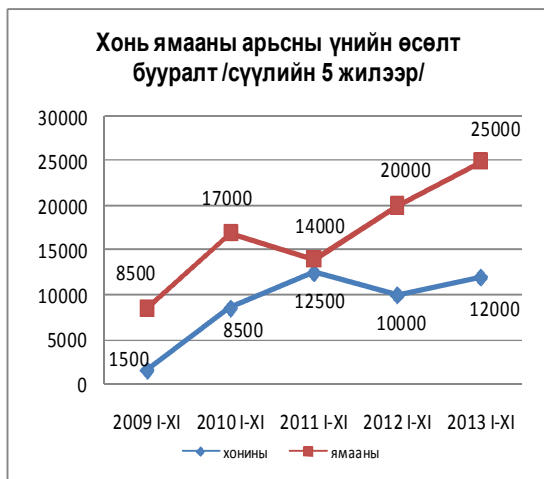
Өмнөх сартай харьцуулахад атны үнэ 166.7, ингэний үнэ 93.8, морины үнэ 24.9, гүүний үнэ 11.1, өсвөр насны адууны үнэ 108.3, бух үхрийн үнэ 150.0, үнээний үнэ 1.8, тугалын үнэ 100.0, эм хонины үнэ 3.5, эр ба эм төлөгний үнэ 0.7 мянган төгрөгөөр тус тус өсч, шар үхрийн үнэ 44.5, эр хонины үнэ 12.0, хурганы үнэ 7.5, эм ямааны үнэ 0.2, эр ба эм борлоны үнэ 0.3, ишигний үнэ 11.0 мянган төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

Арилжаалагдаж байгаа бүх малын үнэ өнгөрсөн оны 11 сарын 28-ны байдлаар 6.7 – 67.3 хувиар өссөн байна. Үүний дотор атны үнэ 24.1, ингэний үнэ 6.7, морины үнэ 13.2, гүүний үнэ 67.3, өсвөр насны адууны үнэ 32.9, шар үхрийн үнэ 20.7, үнээний үнэ 21.9, өсвөр насны үхрийн үнэ 11.1, эр хонины үнэ 7.4, эм хонины үнэ 15.5, эр ба эм төлөгний үнэ 7.3, хурганы үнэ 10.0, эр ямааны үнэ 18.5, эм ямааны үнэ 11.9, эр ба эм борлоны үнэ 26.5, ишигний үнэ 10.5 хувиар тус тус өссөн байна.

ХАА - н зарим бүтээгдэхүүн:

Гол нэрийн бүтээгдэхүүн болох тэмээний мах 4500, богийн сүү 1200, хонины арьс 12000, ямааны арьс 25000, адууны шир 25000,үхрийн шир 29000, тэмээний шир 15000 төгрөгийн дундаж үнэтэй байна.

Газар тариалан болон бусад бүтээгдэхүүн:
Сонгино 2000, уулын сонгино 4000, түлээний мод м. куб нь 39.2 мянга, чацаргана 4710, боодолтой өвс 4190, задгай өвс 137500, улаанбуудай 550000 төгрөгийндундаж үнэтэй байна.

3.2.2 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, байгалийн хадлан бэлтгэлт

Аймгийн хэмжээнд 8697.8 тн үр тариа, 2821.5 тн төмс, 2860.4 тн хүнсний ногоо, 865.5 тн тэжээлийн ургамал хураан авсан байна.

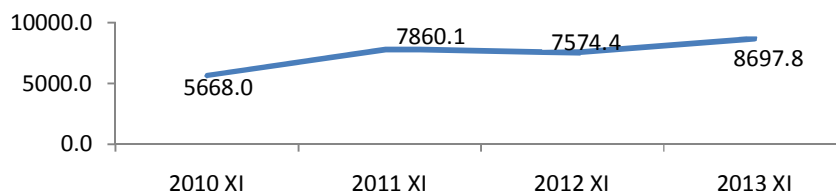
Хураан авсан үр тарианы 36.5, төмсний 76.1, хүнсний ногооны 80.9 хувийг иргэд хураан авсан байна.

Хураан авсан үр тарианы 98.5 хувь нь Баруунтуруун, Тариалан, Сагил сумдад, төмсний 86.9 хувь нь Улаангом, Баруунтуруун, Тариалан, Наранбулаг сумдад, хүнсний ногооны 91.6 хувь нь Улаангом, Баруунтуруун, Тариалан, Наранбулаг, Сагил сумдад тус тус ноогдож байна.

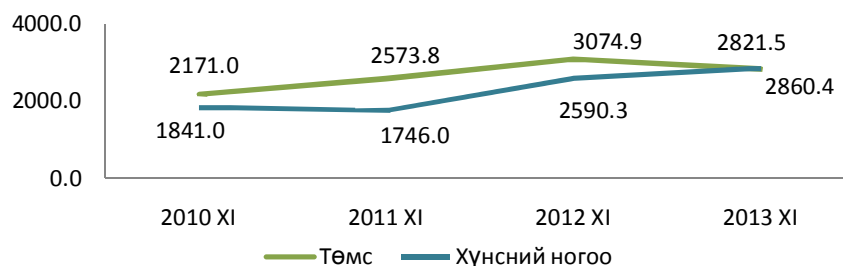
46.8 мянган тн байгалийн хадлан, 2053.5 тн гар тэжээл бэлтгэжээ.

46.8 мянган тн байгалийн хадлан бэлтгэсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.1 мянган тн-оор бага байна.

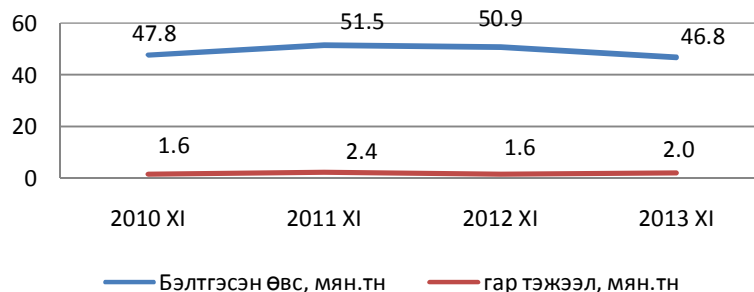
Хураан авсан үр тариа, тн

Хураан авсан төмс, хүнсний ногоо, тн

Бэлтгэсэн хадлан, гар тэжээл

IV . БУСАД

4.1 ЦАГ УУРЫН БАЙДАЛ

2013 оны 11-р сард агаарын дундаж температур Өлгий, Өмнөговь, Завхан сумдад -10-аас дээш, бусад сумдад -10-аас доош хэм байлаа.

10 м/сек-ээс их салхитай өдөр Улаангомд 10, Өмнөговьд 7, Тэс, Давст, Зүүнговь, Зүүнхангай, Сагил, Ховд сумдад байхгүй, бусад сумдад 1-3 хоног байв. Цасны зузаан хамгийн их буюу Баруунтуруунд 10, Малчинд 12, Хяргаст 15, Түргэнд 11 см байлаа.

Агаарын чанарын мэдээгээр хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлт одоогоор гараагүй байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс азотын давхар исэл 0.002 мг/м^3 аар нэмэгдсэн байна.

4.2 АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСЛЫН МЭДЭЭ

Аймгийн ОБХ-ийн мэдээлснээр 2013 оны 11 сард объектын гал түймэр 3 гарч иргэдийн 111.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг авран хамгаалжээ. Хүчтэй салхи шуурга болон өөр бусад аюулт үзэгдэл осол гараагүй байна.

АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД,
2013 ОНЫ ЭХНИЙ 11 САРД

	2009 I-XI	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
Төрсөн хүүхдийн тоо	2236	1789	1824	1917	1855
0- 5 насны хүүхдийн эндэгдэл, тоо	85	80	54	38	36
1000 амьд төрөлтөнд ноогдох	36.7	44.7	29.6	19.8	19.4
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	68	61	46	29	31
1000 амьд төрөлтөнд ноогдох	30.4	34.1	25.0	15.1	16.7
Нас барсан хүний тоо	495	481	423	435	364
Халдварт өвчний гаралт	831	741	1147	612	452
10000 хүнд ноогдох халдварт өвчин	105	96	154	82.2	61.1
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	364	388	316	285	305
Хэрэглээний үнийн индекс, оны эхнээс, хувь	-2.4	7.5	7.4	11.5	7.8
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сарын эцэст, хүн	2405	1695	575	1004	1084
Банкны зээлийн үлдэгдэл, сая төг	27914.1	32907.7	63747.9	82473.3	128578.7
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	1695.8	1237.9	226.5	222.4	404.2
Аймгийн төсвийн орлого, оны үнээр, сая төг	4134.0	6629.2	7995.9	7729.7	8033.5
Төсвийн зарлага, оны үнээр, сая төг	21765.6	24136.3	32272.6	49980.1	42682.5
Төсвийн өглөг, сая төг	154.3	440.8	357.3	490.6	412.5
Аж үйлдвэрийн бүтээгдхүүн үйлдвэрлэл, оны үнээр, сая төгрөг	7982.2	8254.8	9494.7	6408.7	6404.6
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний харьцуулсан хувь	124.8	111.2	94.6	76.9	88.2
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр /сая төг/	4493.2	4994.9	4726.0	3633.9	3204.2
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	533.0	581.1	337.7	275.7	292.9
Боловсруулах үйлдвэр	3110.2	3431.0	3527.7	1958.5	1548.5
Эрчим хүч, усан хангамж	850	982.8	860.6	1399.7	1362.8
Тариалсан талбай га	3331.5	5137.9	8557.0	11138.9	11199.8
Үр тариа	2940.8	4724.5	7537.6	9973.6	10276.5
Төмс	239.5	241.3	234.4	276	238.3
Хүнсний ногоо	151.2	172.1	175.4	208	231.0
тэжээлийн ургамал	221.5	198.8	609.6	681.3	454.0
Хураасан ургац бүгд,тн	7621.6	9680.0	12179.4	13239.6	14379.7
Үр тариа, тн	3951.9	5668	7860.1	7574.4	8697.8
Төмс, тн	2109	2171	2573.8	3074.9	2821.5
Хүнсний ногоо, тн	1560.7	1841	1745.5	2590.3	2860.4
Бэлтгэсэн хадлан, мян.тн	42.9	47.8	51.5	50.9	46.8

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 11 сар

	ОНТ-ийн орлого, сая.төг	Орлогын %	АҮ-ийн бүт.үйлд вэрлэлт сая төг, оны үнээр	үүнээс: хувийн салбарынх	(сумдаар) НДС-ийн	
					орлого, сая.төг	ТБ %
Баруунтуруун	271.9	93.6	21.8	21.8	447.7	101.0
Бөхмөрөн	197.8	64.1	22.0	22.0	223.5	104.0
Давст	70.2	93.4	14.8	14.8	192.3	103.1
Завхан	63.8	86.8	1.7	1.7	186.5	103.9
Зүүнговь	109.6	86.0	2.3	2.3	253.4	104.2
Зүүнхангай	96.9	99.7	5.5	5.5	248.4	103.5
Малчин	88.2	92.1	3.1	3.1	225.1	102.7
Наранбулаг	101.7	95.6	23.7	23.7	295.6	104.2
Өлгий	77.2	90.1	9.0	9.0	242.5	102.5
Өмнөговь	118.4	93.2	24.8	24.8	321.4	101.9
Өндөрхангай	128.2	99.0	13.4	13.4	314.6	104.2
Сагил	132.9	133.3	0.0		189.3	102.3
Тариалан	111.9	90.8	632.9	632.9	334.3	101.2
Түргэн	89.1	94.5	2.5	2.5	190.5	101.2
Тэс	149.5	91.0	9.5	9.5	409.1	101.0
Ховд	79.9	77.6	2.8	2.8	218.1	100.8
Хяргас	104.8	96.0	25.4	25.4	258.8	100.7
Цагаанхайрхан	82.9	85.6	22.6	22.6	214.7	102.0
Улаангом	1,737.5	313.9	5566.1	5458.3	6085.2	100.0
БҮГД	8,033.5	92.7	6403.9	6296.1	10851.0	101.0
2012 I-XI	7,729.7	99.7	6408.7	6272.6	8314.7	99.8

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 11 сар

	(Сумдаар)					
	Хүн амын төрөлт	Хүн амын нас баралт	Халдварт өвчний гаралт	10,0 мянган хүнд ноогдох халдварт өвчний гаралт	0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөн д ноогдох
Баруунтуруун	48	15	3	12.1	1	22.7
Бөхмөрөн	12	13	9	42.8	2	166.7
Давст	9	6	21	118.4		
Завхан	23	8	7	41.2	2	90.9
Зүүнговь	16	9	23	87.9	2	133.3
Зүүнхангай	29	16	2	9.0	1	40.0
Малчин	18	6	3	12.3		
Наранбулаг	31	17	22	49.9		
Өлгий	17	10	6	28.4	1	62.5
Өмнөговь	63	21	7	16.2		
Өндөрхангай	38	18	6	19	1	27.8
Сагил	15	6	6	27.5		
Тариалан	38	25	11	29.4	6	171.4
Түргэн	4	11	10	49.6		
Тэс	51	19	24	46.8	2	42.6
Ховд	26	17	9	40.9		
Хяргас	27	14	7	29.2	1	38.5
Цагаанхайрхан	11	18	7	35.9	3	300.0
Улаангом	1379	115	269	107.2	14	11.1
Бусад						
Бүгд	1855	364	452	61.1	36	21.1
2012 I-XI	1917	435	612	82.2	38	19.8

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Сумдын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2013 оны эхний 11 сар

(Сумдаар)

	Хураан авсан үр тариа,тн	Хураан авсан төмс,тн	Хураан авсан хүнсний ногоо,тн	Бэлтгэсэн байгалийн хадлан,тн	тэжээлийн ургамал тн
Баруунтуруун	7016.8	432.0	260.0	2710.0	
Бөхмөрөн	3.0	39.0	20.0	3700.0	5
Давст		5.8	13.2	3195.0	4
Завхан		2.5	1.3	300.0	
Зүүнговь		26.0	30.0	1500.0	
Зүүнхангай		15.0	3.0	2475.0	86
Малчин		12.5	8.2	1000.0	
Наранбулаг	67.0	121.0	108.1	1944.0	720
Өлгий		44.5	39.0	670.0	22
Өмнөговь		46.5	36.0	1200.0	18
Өндөрхангай	70.0	5.7	4.8	2158.3	
Сагил	330.0	46.0	72.8	2055.0	
Тариалан	1204.0	21.0	260.0	5580.0	
Түргэн		42.0	32.0	1560.0	
Тэс		6.0	8.0	8900.0	
Ховд		2.0	1.5	1900.0	5
Хяргас	4.0	42.0	27.5	1800.0	6
Цагаанхайрхан		33.0	15.0	514.0	
Улаангом		1690.0	1920.0	3600.0	
Бүсэд					
Бүгд	8697.8	2821.5	2860.4	46761.3	866
2012 I-XI	7574.4	3100.9	2591.7	51544.8	967

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ

		\ сая.төг \		
№	Үзүүлэлт	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 I-XI 2012 I-XI
1	Тэтгэврийн орлогын төлөвлөгөө	5173.3	6912.4	133.6
	Гүйцэтгэл	5180.5	7024.4	135.6
	Төлөвлөгөөний биелэлт	100.1	101.6	101.5
	Олговол зохих тэтгэвэр	16247.2	18186.3	111.9
	Олгосон тэтгэвэр	15636.2	17901.4	114.5
2	ЭМД-ын орлогын төлөвлөгөө	1962.7	2356.7	120.1
	Гүйцэтгэл	1889.1	2343.9	124.1
	Төлөвлөгөөний биелэлт	96.3	99.5	103.3
	Олговол зохих тэтгэвэр	1868.5	2019.8	108.1
	Олгосон тэтгэвэр	2055.7	1885.7	91.7
3	Тэтгэмжийн орлогын төлөвлөгөө	379.2	743.4	196.0
	Гүйцэтгэл	430.8	752.7	174.7
	Төлөвлөгөөний биелэлт	113.6	101.3	89.1
	Олговол зохих тэтгэвэр	693.4	971.2	140.1
	Олгосон тэтгэвэр	731.6	950.7	129.9
4	ҮОМШӨ-ий орлогын төлөвлөгөө	452.4	549.3	121.4
	Гүйцэтгэл	452.8	549.3	121.3
	Төлөвлөгөөний биелэлт	100.1	100.0	99.9
	Олговол зохих тэтгэвэр	148.2	162.1	109.4
	Олгосон тэтгэвэр	86.1	95.4	110.8
5	Ажилгүйдлийн орлого төлөвлөгөө	361.4	180.4	49.9
	Гүйцэтгэл	361.5	180.4	49.9
	Төлөвлөгөөний биелэлт	100.0	100.0	100.0
	Олговол зохих тэтгэвэр	164.1	299.5	182.5
	Олгосон тэтгэвэр	62.5	285.3	456.5
6	Шимтгэлийн орлогын дүн	8314.7	10850.7	130.5
7	Шимтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт	99.8	101.0	101.2
8	НДС-ын зарлагын дүн	18572.1	21118.5	113.7
9	Авлага бүгд	83.3	145.2	174.3
	Үүнээс төсөвт байгууллага	27.4	17.1	62.4

НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОЛТ, мян.төг

	2012 I-XI	2013 I-XI
Тэтгэврийн хуулиар тогтоогдсон бүгд	1174.2	1044.2
Нөхөн олговорт хамрагдсан хүний тоо	1	1

Үүнээс эмэгтэй

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ, сая.төг

	2012 I-XI		2013 I-XI	
	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
Халамжийн сангийн орлого бүгд		5382.9		7390
Халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	22597	5282.2	26702	7107
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	7947	1164.1	8457	1231.3
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	7902	1118.4	8394	1170.6
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	45	45.7	63	60.7
Орон нутгийн халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	21954	4701.6	18245	5875.7
Үүнээс: Халамжийн тэтгэвэр	1872	1905.6	1712	2522.8
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1382	689.6	1195	755.2
Ахмад настан, ХБИ-дэд олгосон хөнгөлөлт	7581	432.8	7458	705
Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж	1239	136.3	1037	583.9
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	-	-	1842	887.4
ОНОТХҮ, банк санхүүгийн байгууллагын хураамж	-	-	424	64.5
Хүнс тэжээлийн тусламж	-	-	4577	356.9
Асрамжийн үйл ажиллагаа				
АХҮТ-д асруулагч бүгд	18	241.1	20	285.4
Үүнээс: Эмэгтэй	13	174.1	12	151.3
Хүүхэд	5	66.9	7	79.9

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР,
мян.төг

Сумын нэрс	2012 I-XI		2013 I-XI		2013 I-XI 2012 I-XI *100	
	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр мян.төг	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр мян.төг	Тэтгэвэр авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэвэрийн өсөлт бууралтын хувь
Баруунтуруун	347	690521.3	374	828011.2	107.8	119.9
Бөхмөрөн	200	359642.6	202	419573.8	101.0	116.7
Давст	141	251053.1	153	298748.4	108.5	119.0
Завхан	198	360272.2	200	404597.3	101.0	112.3
Зүүнговь	241	449775.5	251	524343.1	104.1	116.6
Зүүнхангай	254	464695.5	258	511401.1	101.6	110.1
Малчин	261	497040.4	260	559280.0	99.6	112.5
Наранбулаг	401	710781.0	394	775407.7	98.3	109.1
Өлгий	189	357864.4	198	401812.1	104.8	112.3
Өмнөговь	364	669641.5	359	750192.3	98.6	112.0
Өндөрхангай	308	571553.7	314	639258.1	101.9	111.8
Сагил	184	337926.4	188	387741.9	102.2	114.7
Тариалан	327	611491.2	325	678393.5	99.4	110.9
Түргэн	215	390511.2	215	446549.4	100.0	114.3
Тэс	502	939736.4	498	1035798.9	99.2	110.2
Ховд	233	438477.2	231	467345.6	99.1	106.6
Хяргас	199	580193.3	201	429705.3	101.0	74.1
Цагаанхайрхан	216	389904.9	212	439915.2	98.1	112.8
Улаангом	3230	6565150.8	3420	7903336.1	105.9	120.4
Дүн	8010	15636232.6	8253	17901411.0	103.0	114.5

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭМЖ,
мян.төг

Сумын нэрс	2012 I-XI		2013 I-XI		2013 I-XI 2012 I-XI *100	
	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж мян.төг	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж мян.төг	Тэтгэмж авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэмжийн өсөлт бууралтын хувь
Баруунтуруун	61	12875.4	78	49335	127.9	383.2
Бөхмөрөн	22	7691.7	45	32141.6	204.5	417.9
Давст	55	19090.2	33	21467	60.0	112.5
Завхан	40	17667.3	29	24832.7	72.5	140.6
Зүүнговь	78	19378.6	56	33939.4	71.8	175.1
Зүүнхангай	57	12194.6	55	24099.6	96.5	197.6
Малчин	56	19862.6	34	18707.9	60.7	94.2
Наранбулаг	70	17013.5	58	26291.6	82.9	154.5
Өлгий	69	20660.7	56	23504.6	81.2	113.8
Өмнөговь	63	21975.3	65	33278.8	103.2	151.4
Өндөрхангай	55	22278.4	38	30172.1	69.1	135.4
Сагил	19	8878.2	31	13424.9	163.2	151.2
Тариалан	68	20601.8	80	36805.4	117.6	178.7
Түргэн	35	8430.8	41	15536.1	117.1	184.3
Тэс	88	26194.3	60	41713.1	68.2	159.2
Ховд	37	15714.5	49	25382.9	132.4	161.5
Хяргас	41	16110.5	43	31144.1	104.9	193.3
Цагаанхайрхан	41	12557.9	56	32340.3	136.6	257.5
Улаангом	1270	248802.4	1203	436556.5	94.7	175.5
Дүн	2225	547978.7	2110	950673.6	94.8	173.5

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, 2013 оны эхний 11 сар

	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
Өмнөх сарын эцэст байсан ажилгүйчүүд	1161	659
Тайлант сарын эцэст байгаа ажилгүйчүүд	1084	631
Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилгүйчүүд	27	11
15-24	392	224
25-34	321	205
35-44	217	136
45-59	154	66

Ажилгүйчүүдийн тоо, боловсролоор

	2012 он XI	2013 он XI	харьцуулсан хувь
Ажилгүйчүүд бүгд	1004	1084	108.0
- дээд	239	399	166.9
- тусгай дунд	51	74	145.1
- мэргэжлийн анхан шат	58	96	165.5
- бүрэн дунд	370	330	89.2
- бүрэн бус дунд	202	118	58.4
- бага	77	50	64.9
- боловсролгүй	7	17	242.9
Насанд хүрсэн 10.0 мян хүнд ноогдох хүн	209	229	109.4

Ажлын байрны мэдээ, салбараар, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
	Бүгд	1798	99.8
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	294	16.4
2	Уул уурхай олборлолт	56	3.1
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	387	21.5
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	9	0.5
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	3	0.2
6	Барилга	236	13.1
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн	50	2.8
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	-	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	10	0.6
10	Мэдээлэл, холбоо	17	0.9
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	35	1.9
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	23	1.3
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	353	19.6
16	Боловсрол	60	3.3
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	13	0.7
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	12	0.7
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	236	13.1
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	4	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа		

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Ажлын байрны мэдээ, ажил мэргэжлийн ангилалаар, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
	Бүгд	1798	100.0
1	Менежер	71	3.9
2	Мэргэжилтэн	372	20.7
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	73	4.1
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	32	1.8
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	156	8.7
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	220	12.2
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	548	30.5
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	99	5.5
9	Энгийн ажил мэргэжил	225	12.5
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	2	0.1

Ажлын шинэ байрны мэдээ, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, 2013 оны 11 дугаар сард

		Хэлбэр	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь
		Бүгд	1798	100.0
Байууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	387	21.5
		Өмчийн оролцоотой	7	0.4
		Төрийн хамтарсан	-	
	Орон нутгийн	Өмчийн	3	0.1
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	30	1.7
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	1338	0.0
		Хувийн хамтарсан	11	0.6
		Хувийн гадаад улсын	22	1.2
Байууллагын хариуцлагын хэлбэрээр		Хувьцаат компани	4	0.2
		Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	831	46.2
		Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	13	0.7
		Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	391	21.7
		Хоршоо	132	7.3
		Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	8	0.2
		Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	-	-
		Төсөвт байгууллага	406	22.6
		Төрийн бус байгууллага	13	0.7

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1460	766
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	284	145
2	Уул уурхай олборлолт	12	4
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	275	184
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	7	5
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	2	1
6	Барилга	212	75
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	20	16
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	-	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	5	2
10	Мэдээлэл, холбоо	7	2
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	24	17
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	1	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	13	2
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын	282	129
16	Боловсрол	71	51
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	20	13
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	4	3
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	220	116
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	1	1
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, ажил мэргэжлээр, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1460	766
1	Менежер	65	25
2	Мэргэжилтэн	291	158
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	60	37
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	24	16
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	114	91
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	200	107
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	466	260
8	Суурин төхөөрөг, машин механизмын операторч, угсрагч	48	4
9	Энгийн ажил мэргэжил	189	68
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	3	-

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1454	744
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	414	163
2	Уул уурхай олборлолт	-	-
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	642	364
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	-	-
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	2	1
6	Барилга	16	3
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	15	9
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	1	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	16	9
10	Мэдээлэл, холбоо	2	1
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	1	1
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	4	1
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	40	21
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн	84	56
16	Боловсрол	54	40
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	-	-
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	1	1
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	160	74
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	2	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, ажил, мэргэжил, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1454	744
1	Менежер	17	5
2	Мэргэжилтэн	78	52
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	6	2
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	76	49
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	172	97
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	419	169
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	640	349
8	Суурин төхөөрөг, машин механизмын операторч, угсрагч	10	2
9	Энгийн ажил мэргэжил	36	19
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	-	-

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, салбараар, хүйсээр, 2013 оны 10 дугаар сард

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй
	Бүгд	1325	676
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	355	134
2	Уул уурхай олборлолт	-	-
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	614	345
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	-	-
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	-	-
6	Барилга	16	3
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	15	9
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	1	-
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	16	9
10	Мэдээлэл, холбоо	2	1
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	1	1
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	33	18
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн	83	56
16	Боловсрол	46	33
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	-	-
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	1	1
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	140	66
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	2	-
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-

Ажлын шинэ болон сул чөлөөтэй байгаа ажлын байранд ажилд орсон хүний тоо, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

		Бүгд	үүнээс эмэгтэй	
Бүгд		1460	766	
Насны бүлгээр	15-24	281	146	
	25-34	471	252	
	35-44	414	243	
	45-59	294	125	
	60+	-	-	
Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	344	181
		Өмчийн оролцоотой	6	4
		Төрийн хамтарсан	-	-
	Орон нутгийн	Өмчийн	2	2
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	24	15
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	1073	558
		Хувийн хамтарсан	4	2
		Хувийн гадаад улсын	7	4

Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний тоо, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2013 оны 11 дугаар сард

		Бүгд	үүнээс эмэгтэй	
Бүгд		1454	744	
Насны бүлгээр	15-24	201	93	
	25-34	470	263	
	35-44	408	227	
	45-59	364	156	
	60+	11	5	
Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	208	127
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Төрийн хамтарсан	-	-
	Орон нутгийн	Өмчийн	3	1
		Өмчийн оролцоотой	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	1	1
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	289	417
		Хувийн хамтарсан	4	3
		Хувийн гадаад улсын	-	-

Сумын нэрс	Ажил идэвхитэй хайгч		Ажлын шинэ байранд орсон иргэд	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Баруунтуруун	14	10	71	42
Бөхмөрөн	16	10	36	23
Давст	38	27	38	24
Завхан	6	3	44	21
Зүүнговь	17	7	25	14
Зүүнхангай	8	2	38	19
Малчин	6	2	20	11
Наранбулаг	145	67	150	84
Өлгий	8	7	38	19
Өмнөговь	39	26	91	49
Өндөрхангай	7	4	59	31
Сагил	23	15	49	25
Тариалан	14	8	55	20
Түргэн	42	20	63	28
Тэс	19	9	43	19
Ховд	1	1	28	13
Хяргас	23	15	62	28
Цагаанхайрхан	13	8	53	26
Улаангом	645	390	491	248
Дүн	1084	631	1454	744

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТОО

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2012 I - XI	2013 I - XI	Зөрүү	$\frac{2012.I-XI - 2013.I-XI}{2013.I-XI} \times 100\%$
Төрсөн эхийн тоо	тоо	1912	1852	-60	96.9
үүнээс: гэртээ	тоо	9	16	7	177.8
Амьд төрсөн хүүхэд	тоо	1917	1855	-62	96.8
Амьгүй төрсөн хүүхэд	тоо	20	15	-5	75.0
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	38	36	-2	94.7
	1000 амьд төрөлтөнд	19.8	19.41	0	97.9
үүнээс: нялхсын эндэгдэл	тоо	29	31	2	106.9
	1000 амьд төрөлтөнд	15.13	16.71	1.6	110.4
Эхийн эндэгдэл	тоо	0	0	0	
	100000 амьд төрөлтөнд	0	0	0.0	
Нийт нас баралт	тоо	435	364	-71.0	83.7
	1000 хүнд	5.8	4.9	-0.9	84.2
үүнээс: эмнэлэгт	тоо	82	73	-9.0	89.0
	эзлэх хувь	18.9	20.1	1.2	106.4
	тоо	23	23	0.0	100.0
Хоног болоогүй нас баралт	эзлэх хувь	28.1	31.5	3.5	112.3
Хорт хавдрын	өвчлөл	99	107	8.0	108.1
	нас баралт	119	117	-2.0	98.3
Осол гэмтлийн	өвчлөл	535	844	309.0	157.8
	нас баралт	58	41	-17.0	70.7

ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, өвчний нэрээр

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2012 I - XI	2013 I - XI	Зөрүү	Өсөлт бууралтын хувь
Нийт халдварт өвчин	тоо	612	452	-160	-26.1
	10000 хүн амд	82.2	61.1	-21.15	-25.7
Гепатит	тоо	203	69	-134	-66.0
	10000 хүн амд	27.3	9.3	-17.95	-65.8
Мэнэн	тоо	0	0	0	
	10000 хүн амд	0.0	0.0	0	
Сүрьеэ	тоо	50	61	11	22.0
	10000 хүн амд	6.7	8.2	1.52	22.6
Хамуу	тоо	18	7	-11	-61.1
	10000 хүн амд	2.4	1.0	-1.47	-60.7
Хүйтэн	тоо	101	96	-5	-5.0
	10000 хүн амд	13.6	13.0	-0.6	-4.4
Тэмбүү	тоо	52	81	29	55.8
	10000 хүн амд	7.0	10.9	3.96	56.7
Бруцеллэз	тоо	38	13	-25	-65.8
	10000 хүн амд	5.1	1.8	-3.34	-65.5
Мөөгөнцөр	тоо	37	18	-19	-51.4
	10000 хүн амд	5.0	2.4	-2.54	-51.1
Гахайн хавдар	тоо	6	38	32	533.3
	10000 хүн амд	0.8	5.1	4.32	533.3
Трихоманиаз	тоо	47	30	-17	-36.2
	10000 хүн амд	6.3	4.1	-2.26	-35.8
Улаанууд	тоо	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	
Суулгалт халдвар	тоо	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	
Цусан суулга	тоо	4	4	0	0.0
	10000 хүн амд	0.54	0.54	0	
Салхинцэцэг	тоо	54	31	-23	-42.6
	10000 хүн амд	7.3	4.2	-3.06	-42.2
Гар хөл амын өвчин	тоо	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	
Боом	тоо	0	3	3	
	10000 хүн амд	0	0.41	0.41	
Сальмонеллэз	тоо	0	1	1	
	10000 хүн амд	0	0.14	0.14	
Ёлом	тоо	1	0	-1	
	10000 хүн амд	0.13	0	-0.13	
Бусад	тоо	0	1	1	
	1000 хүн амд	0	0	0	

НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 1 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхсын эндэгдэл			
	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
Баруунтуруун	1	0	0	1	35.7	0.0	0.0	22.7
Бөхмөрөн	1	1	1	1	50.0	55.6	45.5	83.3
Давст	1	0	1	0	0.0	0.0	200.0	0.0
Завхан	0	1	1	2	0.0	45.5	37.0	90.9
Зүүнговь	2	0	0	1	105.3	0.0	0.0	66.7
Зүүнхангай	2	0	0	1	54.1	0.0	0.0	40.0
Малчин	1	0	1	0	27.8	0.0	52.6	0.0
Наранбулаг	1	0	0	0	41.7	0.0	0.0	0.0
Өлгий	1	3	0	0	52.6	120.0	0.0	0.0
Өмнөговь	0	3	3	0	0.0	39.5	38.0	0.0
Өндөрхангай	4	1	1	1	111.1	22.7	17.9	27.8
Сагил	2	2	0	0	87.0	142.9	0.0	0.0
Тариалан	4	2	1	5	63.5	39.2	19.6	142.9
Түргэн	2	1	0	0	285.7	166.7	0.0	0.0
Тэс	4	2	0	2	50.0	37.0	0.0	42.6
Ховд	1	3	1	0	28.6	75.0	37.0	0.0
Хяргас	3	1	0	1	85.7	21.7	0.0	38.5
Цагаанхайрхан	2	1	1	3	74.1	62.5	76.9	300.0
Улаангом	29	25	18	13	24.0	19.7	13.0	10.3
Дүн	61	46	29	31	34.1	25.2	15.1	18.2

5 ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 5 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох эндэгдэл			
	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
Баруунтуруун	2	0	0	1	71.4	0.0	0.0	22.7
Бөхмөрөн	1	2	1	2	50.0	111.1	45.5	166.7
Давст	2	0	1	0	153.8	0.0	200.0	0.0
Завхан	0	1	1	2	0.0	45.5	37.0	90.9
Зүүнговь	2	1	0	2	105.3	58.8	0.0	133.3
Зүүнхангай	2	0	0	1	54.1	0.0	0.0	40.0
Малчин	1	1	1	0	27.8	32.3	52.6	0.0
Наранбулаг	1	1	3	0	41.7	62.5	176.5	0.0
Өлгий	4	3	0	1	210.5	120.0	0.0	62.5
Өмнөговь	2	4	3	0	33.3	52.6	38.0	0.0
Өндөрхангай	5	1	1	1	138.9	22.7	17.9	27.8
Сагил	2	2	2	0	87.0	142.9	95.2	0.0
Тариалан	6	2	1	6	95.2	39.2	19.6	171.4
Түргэн	4	1	1	0	571.4	166.7	100.0	0.0
Тэс	5	3	0	2	62.5	55.6	0.0	42.6
Ховд	1	3	1	0	28.6	75.0	37.0	0.0
Хяргас	3	1	0	1	85.7	21.7	0.0	38.5
Цагаанхайрхан	3	1	1	3	111.1	62.5	76.9	300.0
Улаангом	33	27	21	14	27.3	21.3	15.2	11.1
Дүн	79	54	38	36	44.2	29.6	19.8	21.1

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

ЭМЧЛҮҮЛСЭН БОЛОН НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, 2013 оны 1-11 сарын мэдээ сумаар

	Эмчлүүлсэн хүний тоо			Нас барсан хүний тоо			Үүнээс: эмнэлэгт нас барсан хүний тоо		
	2012 I-XI	2013 I-XI	$\frac{2012.I-XI}{2013.I-XI} \times 100\%$	2012 I-XI	2013 I-XI	$\frac{2012.I-XI}{2013.I-XI} \times 100\%$	2012 I-XI	2013 I-XI	$\frac{2012.I-XI}{2013.I-XI} \times 100\%$
Баруунтуруун	586	660	112.6	10	15	150.0	1	2	200.0
Бөхмөрөн	423	363	85.8	17	13	76.5	2	3	150.0
Давст	356	267	75.0	8	6	75.0	2	1	50.0
Завхан	312	309	99.0	7	8	114.3	1	2	
Зүүнговь	261	264	101.1	10	9	90.0	2	2	100.0
Зүүнхангай	404	498	123.3	22	16	72.7	2	5	
Малчин	399	441	110.5	10	6	60.0	1	0	0.0
Наранбулаг	361	454	125.8	18	17	94.4	2	4	200.0
Өлгий	386	359	93.0	10	10	100.0	3	5	166.7
Өмнөговь	629	639	101.6	20	21	105.0	3	2	66.7
Өндөрхангай	567	630	111.1	24	18	75.0	9	3	33.3
Сагил	338	330	97.6	9	6	66.7	1	2	200.0
Тариалан	560	482	86.1	25	25	100.0	0	2	
Түргэн	277	245	88.4	15	11	73.3	5	0	0.0
Тэс	772	750	97.2	30	19	63.3	2	3	150.0
Ховд	446	416	93.3	15	17	113.3	2	1	50.0
Хяргас	305	359	117.7	8	14	175.0	4	6	150.0
Цагаанхайрхан	410	411	100.2	17	18	105.9	3	6	200.0
Улаангом	9845	10112	102.7	160	115	71.9	37	24	64.9
Дүн	17637	17989	102.0	435	364	83.7	82	73	89.0

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, 2013 оны 1-11 сарын дүн,

	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид бүгд	үүнээс					
		Вируст гепатит	Сүрье	Салхинцэ цэг	Гахайн хавдар	Тэмбүү	Трихоман иаз
Баруунтуруун	3	0	0	0	1	0	0
Бөхмөрөн	9	0	3	0	1	1	0
Давст	21	0	2	12	0	1	0
Завхан	7	0	0	0	5	1	0
Зүүнговь	23	0	6	0	14	2	0
Зүүнхангай	2	0	0	0	0	1	0
Малчин	3	0	2	0	0	1	0
Наранбулаг	22	4	8	0	0	1	1
Өлгий	6	1	2	0	0	3	0
Өмнөговь	7	3	2	0	0	0	2
Өндөрхангай	6	2	1	0	0	3	0
Сагил	6	0	0	0	0	1	0
Тариалан	11	3	1	0	0	5	0
Түргэн	10	3	0	1	0	1	1
Тэс	24	13	3	0	0	3	0
Ховд	9	5	2	0	0	2	0
Хяргас	7	1	0	0	5	1	0
Цагаанхайрхан	7	4	1	0	0	1	1
Улаангом	269	30	28	18	12	53	25
Дүн	452	69	61	31	38	81	30

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

хэргийн төрөл	2012 I-XI	2013 I- XI	зөрүү /тоо/	өсөлт бууралтын хувь
Бүртгэгдсэн хэрэг бүгд	285	305	20	7.0
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь	60.0	36.1	-23.9	-39.8
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	7	-1	-12.5
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	88	104	16	18.2
Үүнээс: Хүнийг санаатай алах	1	2	1	100.0
Бусдыг болгоомжгүй алах			0	
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	3	2	-1	-33.3
Бусдын бие, махбодид гэмтэл учруулах	84	99	15	17.9
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг			0	
Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	4	6	2	50.0
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх чөлөө эсрэг гэмт хэрэг			0	
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	128	130	2	1.6
Нийт хулгайн гэмт хэрэг	112	110	-2	-1.8
Үүнээс: Иргэдийн өмчийн хулгай	29	42	13	44.8
Малын хулгай	70	66	-4	-5.7
Тээврийн хэрэгслийн хулгай	1	1	0	0.0
Бусад хулгайн хэрэг	6	1	-5	-83.3
Булаалт		2	2	
Дээрэм		4	4	
Залилан	5	7	2	40.0
Завших, үрэгдүүлэх	4	4	0	0.0
Бусад	4	1	-3	-75.0
Аж ахуйн нэгжийн эсрэг гэмт хэрэг	5	2	-3	-60.0
Үүнээс: Эд зүйлс хууль бусаар хил нэвтрүүлэх	4		-4	-100.0
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	17	11	-6	-35.3
Үүнээс: Танхай	15	11	-4	-26.7
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1	4	3	300.0
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	8	12	4	50.0
Үүнээс: Ойн тухайн хууль тогтоомж зөрчих	8	11	3	37.5
Тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг	22	23	1	4.5
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	1	2	1	100.0
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	2	1	-1	-50.0
Албан тушаал,авилгын гэмт хэрэг		2	2	
Цэргийн албаны эсрэг гэмт	1	3	2	200.0
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг			0	
Бусад			0	
Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид	254	260	6	2.4
Үүнээс: Эмэгтэй	13	21	8	61.5
18 хүртэл насны хүүхэд	15	10	-5	-33.3
Төрийн албан хаагч			0	
Иргэд байгууллагад учруулсан хохирол, сая.төг	470	374.4	-96	-20.3
Хохирол нөхөн төлөлт	361.4	261.9	-100	-27.5
Хэрэг үйлдэхдээ: Бүлэглэсэн	53	32	-21	-39.6
- согтуугаар	89	90	1	1.1
- галт зэвсгээр	1	1	0	0.0
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас		5	5	
Шүүхээр таслуулсан гэмт хэрэг	115	87	-28	-24.3
ял шийтгүүлсэн хүний тоо	177	147	-30	-16.9

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, 11 сар, сумдаар

Сумууд	Бүх хэрэг		Гарсан хэргийн гол өнгө												
	2012 I-XI	2013 I-XI	Хунамь	бусдыг амиа хорлоход хүргэх	Хүчин	Дээрэм	Танхай	И.Э.Ч.ЭМ.Э эсрэг	Бүх өмчийн хууль	Иргэдийн өмчийн хууль	Малын хууль	Бусад хууль	Булгаат	Загилан	Бусад
Баруунтуруун	5							2	2	1	1				1
Бөхмөрөн	6							1	2		2				3
Давст	10								6		6				4
Завхан	7							3	3	1	2				1
Зүүнговь	3							1	1		1				1
Зүүнхангай	5			0				1	2		2				2
Малчин	9					1		2	5	2	3			1	
Наранбулаг	14				1			6	6	1	5				1
Өлгий	3							1	1	1				1	
Өмнөговь	16						1	6	6		6			1	2
Өндөрхангай	15							2	5	4	1				8
Сагил	8							4	3	2	1				1
Тариалан	13						1	5	4	1	3			2	1
Түргэн	4							2	1		1				1
Тэс	15			1			3	3	2		2		1		5
Ховд	5						2	1	2		2				
Хяргас	7							2	2	1	1				3
Цагаанхайрхан	7	1				0	0	1	2	1	1				3
Улаангом	153	1	1	1	4	3	4	61	55	29	26		1	2	21
Бусад газар															
Дүн	285	305	2	2	5	4	11	104	110	44	66	0	2	7	58

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүн,сумаар,насны бүлгээр,хүйсээр

Сумууд	хүний тоо	насны бүлэг			хүйс	
		2013 I-XI сар				
		0-16	17-35	36-60	эр	эм
Баруунтуруун	9		8	1	9	
Бөхмөрөн	0					
Давст	4		1	3	4	
Завхан	0					
Зүүнговь	3		3		3	
Зүүнхангай	6		5	1	6	
Малчин	5		5		5	
Наранбулаг	6		5	1	6	
Өлгий	1		1		1	
Өмнөговь	4		3	1	4	
Өндөрхангай	5		3	2	5	
Сагил	2		1	1	2	
Тариалан	3		2	1	3	
Түргэн	3		3		3	
Тэс	14		11	3	14	
Ховд	2		2		2	
Хяргас	1			1	1	
Цагаанхайрхан	1		1		1	
Улаангом	71	3	42	26	62	9
Бусад	7		7		7	
Дүн	147	3	103	41	138	9

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

УВС АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС				
2013 оны 11 сар				
Барааны бүлгээр	2013-11 2010-12	2013-11 2012-11	2013-11 2012-12	2013-11 2013-10
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	133.4	108.9	107.8	101.0
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	130.9	105.2	103.0	101.6
01.1 ХҮНСНИЙ БАРАА	129.4	104.7	102.4	101.2
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА	119.4	109.2	106.4	100.2
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН	179.3	102.2	102.2	100.7
01.1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ	92.7	89.4	77.0	105.5
01.1.5 ТӨРӨЛ БҮРИЙН ӨӨХ, ТОС	105.5	103.6	104.7	101.5
01.1.6 ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ	160.7	100.1	106.7	103.6
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО	106.8	106.1	102.0	103.8
01.1.8 СААХАР, ЖИМСНИЙ ЧАНАМАЛ, ЗӨГИЙН БАЛ, ЧИХЭР, ШОКОЛАД	130.4	109.9	108.9	101.7
01.1.9 ХҮНСНИЙ БУСАД БҮТЭЭГДЭХҮҮН	159.3	98.5	98.5	98.5
01.2 СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	152.3	110.4	110.4	106.2
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	177.5	112.7	112.4	99.8
02.1 СОГТУУРУУЛАХ УНДАА	151.2	103.9	103.7	99.6
02.2 ТАМХИ	213.5	122.9	122.4	100.0
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	148.1	115.2	112.9	102.1
03.1 ХУВЦАС, БӨС БАРАА	143.5	111.8	110.8	101.9
03.1.1 ХӨВӨН, БӨС БАРАА	129.4	115.3	115.3	102.4
03.1.2 БҮХ ТӨРЛИЙН ХУВЦАС	146.5	111.7	110.6	102.0
03.1.3 ЖИЖИГ ЭДЛЭЛ, ХЭРЭГСЭЛ	117.1	110.5	110.5	100.0
03.2 ГУТАЛ	159.4	123.2	117.6	102.7
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	131.1	110.7	110.7	100.0
04.1 ОРОН СУУЦНЫ БОДИТ ТҮРЭЭС	100.0	100.0	100.0	100.0
04.2 ОРОН СУУЦНЫ ТЕХНИКИЙН БОЛОН ЗАСВАРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	128.3	111.9	111.9	100.0
04.3 УСАН ХАНГАМЖ БОЛОН ОРОН СУУЦНЫ БУСАД ҮЙЛЧИЛГЭЭ	119.1	101.6	101.6	100.0
04.4 ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	137.7	110.5	110.5	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	145.1	113.2	112.2	100.8
05.1 ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ХЭРЭГСЭЛ, ХИВС БОЛОН ШАЛНЫ БУСАД ДЭВСГЭР	149.5	113.5	113.5	101.0
05.2 ГЭР АХУЙН ОЁМОЛ, НЭХМЭЛ ЭДЛЭЛ	185.0	117.3	117.3	100.0
05.3 ГЭР АХУЙН ЦАХИЛГААН БАРАА	119.9	108.4	108.4	100.0
05.4 ГЭР АХУЙН ШИЛЭН ЭДЛЭЛ, САВ СУУЛГА	209.3	132.6	132.6	100.0
05.5 ГЭР АХУЙ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ ХӨДӨЛМӨРИЙН БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ	141.3	110.9	110.9	104.2
05.6 ГЭР АХУЙН ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ БОЛОН БУСАД ЖИЖИГ БАРАА, ГЭРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	128.6	107.8	104.4	100.0
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	125.9	105.0	105.0	101.8
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	130.9	105.5	105.5	101.9
06.2 АМБУЛТОРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.2	104.1	104.1	101.7
06.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ҮЗҮҮЛСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0	100.0
07. ТЭЭВЭР	117.9	102.4	102.4	99.9
07.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАЛТ	102.1	102.1	102.1	100.0
07.2 ХУВИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЗАСВАР, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	129.9	104.0	104.0	100.1
07.3 ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	118.5	99.7	99.7	99.5
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	95.6	98.5	98.5	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.4	100.5	100.0	99.6
09.1 ДУУ, ДҮРС, ГЭРЭЛ ЗУРАГ, МЭДЭЭЛЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ	100.4	100.0	100.0	100.0
09.2 ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.5	101.1	101.1	100.0
09.3 НОМ, СОНИН, БИЧГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	111.0	100.6	99.4	99.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	157.1	133.3	133.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	154.5	108.4	108.4	100.0
11.1 НИЙТИЙН ХООЛНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	150.8	108.4	108.4	100.0
11.2 ЗОЧИД БУУДАЛ ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	173.3	108.3	108.3	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	142.7	110.7	110.7	102.4
12.2 ХУВЬ ХҮНИЙ ЭД ЗҮЙЛ, ХЭРЭГЛЭЛ	163.9	109.8	109.8	100.0
12.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0	100.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Гол нэрийн барааны үнэ 2013 он 11-р сар, 7 хоногоор

	I	II	III	IV		Сарын дундаж өсөлт %	Сарын дундаж үнэ	Өмнөх сарын дундажаас өссөн, буурсан%
Гурил, I зэрэг, кг	900	900	900	900		100.0	900	100.0
Хонины мах, кг	5500	5667	5500	5500		100.8	5542	99.8
Үхрийн мах, кг	5800	5700	5800	5800		99.6	5775	99.5
Ямааны ястай мах	5000	5000	5000	4800		99.0	4950	100.6
Элсэн чихэр, кг	1800	1800	1800	1800		100.0	1800	100.0
Цагаан будаа, кг	2100	2100	2100	2100		100.0	2100	100.0
Шингэн сүү, л	1000	1000	1000	1200		105.0	1050	116.7
Ноолуурын үнэ, 1 кг	61000	62000	62000	62000		100.8	61750	100.9
Бензин, А-80, 1 литр	1650	1650	1650	1650		100.0	1650	100.0
Бензин, А-92, 1 литр	1900	1900	1900	1900		100.0	1900	100.0
Дизелийн түлш, 1 литр	1907	1907	1907	1907		100.0	1907	100.2

БАНКНЫ КАССЫН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ,

(сая төгрөг)			
Үзүүлэлт	2012 1-11 сар	2013 1-11 сар	Харьцуулсан хувь
Банкны зузаатгалаар авсан	33936.0	43106.7	127.0
Кассын орлого	320380.2	372802.6	116.4
Банкинд эргүүлэн татсан	26166.5	29268.6	111.9
Кассын зарлага	299457.2	350750.9	117.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	82473.3	128578.7	155.9
Үүнээс хугацаа хэтэрсэн	222.4	404.2	181.7
Найдваргүй зээл	159.7	150.5	94.3
Хадгаламжийн үлдэгдэл	37712.4	44478.8	117.9

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН ЗЭЭЛ, ТҮҮНИЙ ХУВЬ,

Арилжааны банкуудаар, сая төгрөг

Банкны нэр	Нийт зээлэнд эзлэх хувь			
	2012 1-11. сар	2013 1-11 сар	2012 1-11 сар	2013 1-11 сар
ХАА-н банк	161.5	251.3	0.30	0.33
Капитал банк	-	30.0	-	1.76
Хас банк	38.7	106.1	0.27	0.44
Төрийн банк	22.2	16.8	0.18	0.07
Голомт банк	-	-	-	-
ДҮН	222.4	404.2	0.27	0.31

АЖ АХУЙН НЭГЖ, ИРГЭДЭД ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ /Арилжааны
банкуудаар, сая төгрөг/

Банкны нэр	2010 I-XI сар	2011 I-XI сар	2012 I-XI сар	2013 1-XI сар
Хас банк	6303.2	12812.6	14393.7	24233.1
Голомт банк	-	-	269.8	3015.4
ХАА-н банк	25190.3	44738.3	54468.0	75631.9
Төрийн банк	1414.1	6190.8	12246.0	23995.8
Капитал банк	-	6.2	1095.7	1702.6
Дүн	32907.6	63747.9	82473.2	128578.7

[illegible]

д/д	Мэдээ	КАПИТАЛ							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	13							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	19.37							
Зээлийн бүтээгдэхүүн		Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-11-р сар		2013 1-11 р сар		2012 1-11-р сар		2013 1-11 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	121	87.0	25	19.1	123	62.6	68	25.6
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	28	87.2	49	137.6	9	24.6	13	30.0
3	Цалингийн зээл	49	89.3	71	271.5	29	60.5	54	212.7
	Тэтгэврийн зээл	111	352.6	294	550.4	91	279.8	155	500.6
5	Малчны зээл								
6	Хэрэглээний зээл	117	437.5	82	317.1	93	280.0	90	271.7
7	Төслийн зээл	1	5.0			1	2.7		
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл								
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	5	78.0	2	59.0	5	75.2	7	119.7
10	ХАА-н зээл								
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	39	341.1	56	564.4	38	310.2	61	542.3
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл								
13	Картын зээл								
14	Булгийн зээл								
15	Бусад								
16	Нийт дүн	471	1477.6	579	1919.0	389	1095.7	448	1702.6
16	1 ам.доллар / төгрөгөөр /	1741.71							

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 11 сар

[illegible]

ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БАНКУУДААР 2013 оны 11 сар

д/д	Мэдээ	НИЙТ							
1	Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	-							
2	Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү /хувиар/	-							
Зээлийн бүтээгдэхүүн		Олгосон зээл /өссөн дүнгээр, сая.төг/				Зээлийн өрийн үлдэгдэл, сая.төг			
		2012 1-11-р сар		2013 1-11 р сар		2012 1-11-р сар		2013 1-11 р сар	
		Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн	Зээлд/тоо	Дүн
1	Лизингийн зээл	4866	3454	5169	4209	5543	2742	4976	2918
2	Хадгаламж барьцаалсан зээл	9045	12242	12552	15229	3269	4312	4926	5229
3	Цалингийн зээл	8008	19834	10647	34248	5378	23700	5899	35455
	Тэтгэврийн зээл	27194	10743	28214	12077	5231	7276	5609	9304
5	Малчны зээл	4937	6984	6172	12457	3479	4667	4195	8330
6	Хэрэглээний зээл	1461	3829	1987	4761	1279	3392	1786	4158
7	Төслийн зээл	455	1803	53	728	572	3379	152	2674
8	Хөрөнгө оруулалтын зээл	55	1894	72	2947	105	2621	114	3129
9	Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	174	3378	555	17500	522	7891	922	22234
10	ХАА-н зээл	75	97	88	141	58	53	65	94
11	Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	1742	16538	2405	38843	2312	21530	2486	32821
12	Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Картын зээл	41	38	93	128	92	82	134	175
14	Булгийн зээл	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Бусад	127	1016	182	2630	115	829	162	2056
	Нийт дүн	58180	81848.8	68189	145899.4	27955	82473.3	31426	128578.7
16	1 ам доллар / төгрөгөөр /								

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, оны үнээр, сая төгрөг

	2012 он I-XI сар	2013 он I-XI сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-XI / 2012 I-XI	ТБ %
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО					
БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	9291.1	14220.7	15270.9	164.4	107.4
А. УРСГАЛ ОРЛОГО	4565.2	5466.8	5425.7	118.8	99.2
1. Татварын орлого	4287.7	5178.8	4969.6	115.9	96.0
1.1 Орлогын албан татвар	3372.0	4450.7	4017.5	119.1	90.3
а. Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн	100.9				
б. Хөрөнгө борлуулсны орлого	-	55.0	107.9		196.2
в. Орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний	19.4	20.2	13.8	71.1	68.3
г. Цалингийн ашиг	3008.0	4156.4	3676.8	122.2	88.5
д. Үйл ажиллагааны орлого	243.7	219.1	219.0	89.9	100.0
1.2. Өмчийн татвар	249.3	266.9	342.9	137.5	128.5
ҮХЭХөрөнгийн, бууны татвар	86.7	86.9	131.8	152.0	151.7
авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн	162.6	180.0	211.1	129.8	117.3
1.4. Бусад татвар	666.4	461.2	609.2	91.4	132.1
а. Улсын тэмдэгтийн хураамж	81.5	111.0	146.0	179.1	131.5
б. Газрын төлбөр	77.5	91.0	92.7	119.6	101.9
в. Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	98.8	100.0	114.7	116.1	114.7
г. Хайгуулын болон ашиглалтын лицензийн төлбөр	358.5	0.0	0.0		
д. Ашигт малтмалын нөөцийн төлбөр	21.6	0.0	0.0		
е. Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	1.1	8.9	105.0	9545.5	1179.8
ё. Түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр	16.0	31.5	26.2	163.8	83.2
ж. Рашаан ус ашигласны төлбөр	11.4	39.5	17.5	153.5	44.3
Хог хаягдлын үйлчилгээний		7.3	3.8		52.1
хөрөнгө борлуулсны орлого		72.0	103.3		143.5
и. Алтны үнийн өсөлтийн албан татвар					
2. Татварын бус орлого	277.5	288.0	456.1	164.4	158.4
а. Хувьцааны ноогдол ашиг	-	-	-		
б. Хүү торгуулийн орлого	44.1	63.0	113.3	256.9	179.8
в. Төсөвт газрын өөрийн орлого					
г. Нэр заагдаагүй орлого	233.4	225.0	342.8	146.9	152.4

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, оны үнээр, сая төгрөг

	2012 он I-XI сар	2013 он I-XI сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-XI / 2012 I-XI	ТБ %
Б. ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	0.0	0.0	0.0		
хөрөнгө худалдсаны орлого	0	-	-		
В. ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	4725.9	8753.9	9845.2	208.3	112.5
а. НӨАТ-ын шилжүүлэг	-	-	-		
б. Улсын төсвийн санхүүгийн дэмжлэг	4725.9	8753.9	9845.2	208.3	112.5
Улсын төсвийн санхүүжилт	39311.8			0.0	
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг		29064.3	29404.6		101.2

УЛСЫН ТӨВЛӨРСӨН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГЫН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ, оны үнээр, сая төг

	2012 он I-XI сар	2013 он I-XI сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-XI / 2012 I-XI	ТБ %
БҮГД ДҮН	3164.5	3198.3	2607.8	82.4	81.5
ААНБ-ын орлогын а/татвар	334.8	261.3	222.1	66.3	85.0
нэмэгдсэн өртгийн татвар	1368.5	1368.0	1406.8	102.8	102.8
онцгой албан татвар	1414.3	1451.2	876.5	62.0	60.4
цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	-				
хувьцааны ноогдол а/татвар			0.0		
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	19.2	92.0	66.8	347.9	72.6
Агаарын бохирдлын төлбөр	27.7	25.8	35.6	128.5	138.0

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг

	2012 он I-XI сар	2013 он I-XI сар		Харьцуулсан хувь	
		Төлөвлө гөө	Гүйцэт гэл	2013 I-XI / 2012 I-XI	ТБ %
Аймгийн төсвийн орлого	7729.7	8665.1	8033.5	103.9	92.7
Улсын төвлөрсөн төсөвт	3164.5	3198.3	2607.8	82.4	81.5
Аймгийн төсөвт	4565.2	5466.8	5425.7	118.8	99.2

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, оны үнээр

(сая төгрөг)

Зарлагын төрөл	2012 оны I-XI сар	2013 оны I-XI сар			2013 I-XI / 2012 I-XI	Дүнд эзлэх	
		Төлөв лөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ %		хувь, %	
						2012 I-XI сар	2013 I-XI сар
БҮХ ЗАРЛАГЫН ДҮН	49980.1	44118.3	42682.5	96.7	85.4	100.0	100.0
Цалин хөлс	27619.0	23837.0	23381.2	98.1	84.7	55.3	54.8
НДШ	2898.5	2623.8	2550.6	97.2	88.0	5.8	6.0
Бусад зардал	12951.1	8979.1	8224.1	91.6	63.5	25.9	19.3
Урсгал шилжүүлэг	3992.2	8481.1	8023.1	94.6	201.0	8.0	18.8
Хөрөнгө оруулалт	2519.2	197.3	503.5		20.0	5.0	1.2
Махны нөөц					0.0	0.0	
Замын сан							0.0
Халамжийн сан							0.0
Их засвар	-	-	-				
Төсөвт Өглөг	490.6	-	412.5		84.1		
байгуу-ын Авлага	95.6		72.7		76.0		
БҮХ ЗАРЛАГААС: Орон нутгийн төсвийн зарлага	10377.0	14965.0	15320.3	102.4	147.6		
Төсвийн зарлага, салбараар							
С Нийтийн е үйлчилгээ	12285.5	15142.1	15527.3	102.5	126.4	24.6	36.4
л Боловсролын салбар	20177.9	23091.9	21276.9	92.1	105.4	40.4	49.8
б Эрүүл мэндийн салбар	10063.2	3949.7	3834.4	97.1	38.1	20.1	9.0
а Соёл, спорт, аялал жуулчлал	1824.30	1849.1	1948.7	105.4		3.7	4.6
р Хүн ам хөгжил, НХС	478.3	86.2	95.0	110.2	19.9	1.0	0.2
Нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдал							
а ХАА, ой агнуур	383.1				0.0	0.8	0.0
а Ус цаг уур, байгаль орчин	1147.3				0.0	2.3	0.0
р Бусад үйл ажиллагаа	3620.6				0.0	7.2	0.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО							
Б Ү Г Д	5091	3999	3999		78.6		
Удирдах	398	355	355		89.2		
Гүйцэтгэх	3120	2244	2244		71.9		
Үйлчлэх	1262	1112	1112		88.1		
Гэрээт ажилтан	311	288	288		92.6		

* Төсвийн зардалд Улсын төсөвт өгсөн шилжүүлгийг оруулаагүй

ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ӨГЛӨГ, 11 - р сарын эцэст
 \ нэр төрлөөр, мянган төгрөг \

Нэр төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт, бууралт хувь
Нийт өглөг	338619.4	412548.7	121.8
Цалин хөлс	92661.9	184255.9	198.8
НДШ	13373.9	26519.6	198.3
ЭМДШ	0.0	0.0	
Гэрэл цахилгаан	1945.0	2772.0	142.5
Түлш, халаалт	74034.0	45041.2	60.8
Цэвэр бохир ус	3438.5	2293.6	66.7
	0.0	0.0	
Тээвэр, шатахуун	36674.0	33287.7	90.8
	0.0	0.0	
Шуудан холбоо	246.8	48.9	
Албан томилолт	20072.6	29454.0	146.7
Хоол	38133.8	25775.7	67.6
Эм	7543.1	7426.1	98.4
Бусад зардал	11190.6	12086.0	108.0
Урсгал засвар	11630.3	13145.5	113.0
Байрны түрээс	27675.0	30442.5	110.0
Өглөг үүссэн өдрөөр нь :			
31-60 өдөр	170.464	215671.8	126520.4
61-120 өдөр	54.6	111873.2	205027.4
121 өдрөөс дээш	114.5	85003.6	74244.9
11- р сард төлөгдсөн өр		103631.5	0.0
Шинээр бий болсон өр		171599.3	0.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, гол нэрээр

Гол нэр төрөл	2012 1-11 сар		2013 1-11 сар		2013 2012
	Тоо хэмжээ	үнийн дүн /мян.ам доллар /	Тоо хэмжээ	үнийн дүн /мян.ам доллар /	
Нийт экспорт /үнийн дүн, мян.ам дол/	-	155.7	-	27.35	17.6
Үхрийн мах /тн/					
Адууны мах /тн/	42.7	113.1			0.0
Монгол гэр ш	31	29.9	21	19.17	67.7
Чулуулгын дээж /тн/	0.6	9.11	0.58	6.82	
Эсгий /м2/	960	3.57	178.8	1.36	
Нийт импорт /үнийн дүн, мян.ам дол/	-	45616.4	-	26881.75	58.9
Тоосго /мян.шир/					
Гурил /тн/	4517	1119.7	186	61.12	4.1
Авто бензин /тн/	17314.9	21778.7	8791.2	11037.6	50.8
Дизель түлш /тн/	13919.3	17645.6	7347.6	9755.16	52.8
Битум /тн/			453.5	276.68	
Цемент /тн/					
Ачааны авто, машин, чиргүүл /тоо/	9	11.3	3	2.65	33.3
Суудлын авто машин, фурган /ш/					
Автобус /ш/					
Радиатор /тн/					
Үнс зайлуулагч төхөөрөмж /ш/					
Цахилгаан /мян.квт.цаг/	67531.4	3531.3	68522.3	3789.8	101.5
Хивэг /тн/	155	19.71	554	72.1	357.4
Хорголжин тэжээл /тн/					
Бөөрөнхий сонгино /тн/					
Мотоцикль /ш/					
Мебель тавилга	1933	207.3	1933	192.73	100.0
Овъёос /тн/	635.3	87.5	533.7	95.2	84.0
Асфальт /тн/					
Лонх /мян.ш/					
Иогурт /тн/	3.4	9.3	1.3	3.48	38.2
Хиам /тн/			0.5	1.61	
Цай /кг/			0.3	0.26	
Өндөг /ш/			174	15.27	
Жимс, Жимсгэнэ /тн/			64.7	80.56	
Жигнэмэг /тн/			19.6	47.2	
Чихэр /тн/	26.1	61.2	6.9	25.22	26.4
Ургамлын тос /л/					
Ундаа, Жүүс /мян.л/			15.1	11.1	
Хөц будаа /тн/	56	24.4	80	38.41	142.9
Хүүхдийн будаа /тн/					
Гоймон /тн/	36.1	22.8	6.5	4.88	18.0
Мод хөрөөдөх машин /ш/	38	189.6	3	15.89	7.9
Экономайзер, ЭТ-344	2	85.9			0.0
Циклон батарейный БЦ-2-7х(5+3)	2	72.5			0.0
Суулгац /ш/					
Шингэний нөөцлүүр /ш/	2	49.2			
Төмөр хоолой /тн/					
Улаанбуудай / тн /	21	15.72	20	16.44	95.2
Банз /м3/	120	30.8	903.6	183.85	753.0
Палк /м3/			80	13.21	
Ир, туузан хөрөөний /ш/	30	0.2			0.0
Хэлхээ таслагч /ш/					
Лист /тн/					
Цонх, хуванцар /ш/			102	17.12	
Хавтан, таазны /мян.ш/			3.6	4.06	
Арматур /тн/					
Швеллеры /тн/					
Двутары /тн/					
Хүнсний ногоо / тн /	10	1.92	41.9	18.63	419.0
Рашаан /мян.л/					
Аяга, шаазан /мян.ш/	10.8	7.2	16	8.39	
Автокран /ш/	1	7.1			
Талх, нарийн боовны төхөөрөмж /ш/					
Моторын тос /тн/	31.1	54.8			
Тосол /тн/					
1-Угол /тн/					
Торх ба төмөр гангаар хийсэн нөөцлүүр /ш.	6	320.4	2	276.39	
Бүхээг, тээврийн хэрэгслийн /ш/					
Чацарганы жүүс /мян.л/	126	311.5	264	816.74	

Аж үйлдвэрийн салбарын 2013 оны эхний 11 сарын
нийт бүтээгдэхүүн үйлвэрлэлт

№	Салбарын ангилал	НБ, оны үнээр, 2013 I-XI	2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр				
			2009 I-XI	2010 I-XI	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI
			сая төг				
1	Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	1924.0	850.0	982.8	860.6	1399.7	1362.8
	үүнээс: дулаан	1816.2	782.3	915.4	789.1	1314.8	1295.5
	цахилгаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	усан хангамж	107.8	67.7	67.4	71.5	84.9	67.3
2	Уул уурхайн олборлолт	676.8	533.0	581.1	337.7	275.7	292.9
	үүнээс: алт		308.3	289.6	26.2		
	нүүрс	676.8	224.7	291.5	311.5	275.7	292.9
	давс						
3	Боловсруулах үйлдвэр	3803.8	3110.2	3431.0	3527.7	1958.5	1548.5
3а	Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	2304.3	2814.9	2898.8	2909.5	1297.7	748.8
	үүнээс: мах загас	943.9	1094.0	947.4	920.8	9.2	217.8
	сүү сүүн бүтээгдэхүүн	9.3	6.7	0.5	2.7	4.1	4.1
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	946.1	132.9	181.0	229.9	310.4	365.8
	ундаа архи	335.4	1554.8	1724.6	1678.1	904.0	122.5
	хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	69.6	26.5	45.3	78.0	70.0	38.6
3б	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1499.5	295.3	532.2	618.2	660.8	799.7
	Үүнээс: хувцас үйлдвэрлэлт	16.3	3.2	5.6	3.4	3.1	6.6
	Мод модон бүтээгдэхүүний						
	үйлдвэрлэлт	53.3	24.6	51.5	39.6	46.8	34.7
	барилгын материалын						
	үйлдвэрлэлт	902.9	59.4	282.5	341.4	404.3	481.3
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	212.5	27.7	28.9	47.1	68.5	119.7
	өлөн боловсруулалт	240.9	158.0	142.1	168.6	118.2	117.9
	бусад боловсруулах						
	үйлдвэрлэлт	73.6	22.4	21.6	18.1	20.0	39.5
	Бүгд	6404.6	4493.2	4994.9	4726.0	3633.9	3204.2
	Борлуулалтын орлого /оны үнээр/	6219.7	8301.3	9469.8	10632.0	7807.4	6219.7
	Ажиллагсдын тоо	-	575	583	633	723	742
	Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	-	7.8	8.6	7.5	5.0	4.3

харьцуулсан хувь

№	Салбарын ангилал	харьцуулсан хувь				салбарын хувийн жин	дэд салбарын хувийн жин
		2013 I-XI / 2012 I-XI	2013 I-XI / 2011 I-XI	2013 I-XI / 2010 I-XI	2013 I-XI / 2009 I-XI		
1	Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	97.4	158.4	138.7	160.3	30.0	100.0
	үүнээс: дулаан	98.5	164.2	141.5	165.6		94.4
	цахилгаан						0.0
	усан хангамж	79.3	94.1	99.9	99.4		5.6
2	Уул уурхайн олборлолт	106.2	86.7	50.4	55.0	10.6	100.0
	үүнээс: алт						0.0
	нүүрс	106.2	94.0	100.5	130.4		100.0
	давс						
3	Боловсруулах үйлдвэр	79.1	43.9	45.1	49.8	59.4	
	3а Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	57.7	25.7	25.8	26.6		100.0
	үүнээс: мах загас	2367.4	23.7	23.0	19.9		41.0
	сүү сүүн бүтээгдэхүүн	100.0	0.0		61.2		0.4
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	117.8	159.1	202.1	275.2		41.1
	ундаа архи	13.6	7.3	7.1	7.9		14.6
	хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	55.1	49.5	85.2	145.7		3.0
	3б бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	121.0	129.4	150.3	270.8		100.0
	Үүнээс: хувцас үйлдвэрлэлт	212.9	194.1	117.9	206.3		1.1
	Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	74.1	87.6	67.4			3.6
	барилгын материалын үйлдвэрлэлт	119.0	141.0	170.4	810.3		60.2
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	174.7	254.1	414.2	432.1		14.2
	өлөн боловсруулалт	99.7	69.9	83.0	74.6		16.1
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт	197.5	218.2	182.9	176.3		4.9
	Бүгд	88.2	67.8	64.1	71.3	100.0	
	Борлуулалтын орлого /оны үнээр/	79.7	58.5	65.7	74.9		
	Ажиллагсдын тоо	102.6	117.2	127.3	129.0		
	Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	85.9	57.8	50.4	55.3		

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл /дэд салбар, оны үнээр, сая төг/						
№	Салбарын ангилал	XI сар		хувь 2013 XI/ 2012 XI	дүнд эзлэх хувь	
		2012 XI	2013 XI		2012 XI	2013 XI
	1 Эрчим хүч түгээлт усан хангамж	281.4	290.1	103.1	36.7	21.9
	үүнээс: дулаан	268.9	279.9	0.0	35.1	21.1
	цахилгаан	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	усан хангамж	12.5	10.2	81.6	1.6	0.8
	2 Уул уурхай олборлолт	207.0	296.9	0.0	27.0	22.4
	үүнээс: алт	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	нүүрс	207.0	296.9	0.0	27.0	22.4
	давс	0.0	0	0.0	0.0	0.0
	3 Боловсруулах үйлдвэр	277.9	740.4	266.4	36.3	55.8
3а	Хүнс ундааны үйлдвэрлэлт	153.8	649.7	422.4	20.1	48.9
	үүнээс: мах загас	2.6	352.9	13573.1	0.3	26.6
	сүү сүүн бүт/н	1.0	0.6	60.0	0.1	0.0
	гурил гурилан бүтээгдэхүүн	110.7	256.7	231.9	14.4	19.3
	ундаа архи	9.7	28	288.7	1.3	2.1
	хүнсний бусад	29.8	11.5	38.6	3.9	0.9
3б	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	124.1	90.7	73.1	16.2	6.8
	Үүнээс: Хувцас үйлдвэрлэлт	0.0	1.1	0.0	0.0	0.1
	Мод модон бүтээгдэхүүний	0.0	0		0.0	0.0
	үйлдвэрлэлт	13.4	10.1	0.0	1.7	0.8
	барилгын материалын	0.0	0		0.0	0.0
	үйлдвэрлэлт	26.6	1.8	6.8	3.5	0.1
	арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	23.1	49.9	216.0	3.0	3.8
	өлөн боловсруулалт	56.2	25.3		7.3	1.9
	бусад боловсруулах	0.0	0		0.0	0.0
	үйлдвэрлэлт	4.8	2.5	52.1	0.6	0.2
	Бүгд	766.3	1327.4	173.2	100.0	100.0

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт								
№	үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нэр	хэмжих нэгж	үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн /биет хэмжээгээр/					хувь 2013 I-XI 2012 I-XI
			2009 I-XI сар	2010 XI сар	2011 XI сар	2012 I-XI сар	2013 XI сар	
1	Дулаан	мян гкал	57	66.7	57.5	95.8	94.4	98.5
2	Цахилгаан	мян квтц	0	0	0	0	0	
3	алт	кг	0	0	0	0	0	
4	нүүрс	мян тн	32.6	42.3	45.2	40	42.5	106.3
5	Гурил	мян тн	680	714.1	781.2	1274.8	707.5	55.5
6	нарийн боов	тн	134.7	156.3	172.2	184.5	174.4	94.5
7	архи	мян л	506.7	562	543.7	295.5	25.1	8.5
8	ундаа	мян л	168.4	145.3	3.3	0	1.5	
9	гоймон	тн	0	14	4.5	5.6	6.5	116.1
10	чацарганы шүүс	мян л	9.7	4.7	4.4	5.5	5	90.9
11	чацарганы тос	кг	118.1	174.3	207.8	331.2	148.2	44.7
12	чацарганы сироп	мян л	4.1	11	12.4	21	25	119.0
13	варень	тн	0.3	0.9	0.7	0.3	0.3	100.0
14	иоджуулсан давс	тн	46	44.4	0	0	0	
15	талх	тн	51.8	103.7	82	89.9	108.3	120.5
16	хэрчсэн гурил	тн	25.6	34.2	40.6	42.8	12.6	29.4
17	тараг	мян л	1.9	0	4.6	6.8	6.8	100.0
18	витавит жүүс	мян л	5.1	2.5	3.9	0	0	
19	зайрмаг	мян ш	7.7	6.7	4.5	0	0	
20	ингэний хоормог	мян л	3	0	0	0	0	
21	хиам	тн	3.4	5.3	5.2	4.4	6	136.4
22	мах	кг	1086.9	936.4	830	0	205	
23	өлөн гэдэс	мян гог	105.3	94.7	112.4	78.8	78.6	99.7
24	цэвэр ус түгээлт	мян куб м	469.1	467.1	495.3	588.7	466.3	79.2
25	зүсмэл	м куб	313.6	200.7	0	95	371.8	391.4
26	шалны банз	куб м	0	0	0	5	0	0.0
27	дээл	ш	112	144	128	101	190	188.1
28	эм хослол	хос	50	40	22	6	47	783.3
29	костюм пиджак	хос	13	9	11	1	32	3200.0
30	ажлын хувцас	ш	0	148	52	24	21	87.5
31	сурагч форм	ш	0	22	0	25	0	0.0
32	пальто	ш	6	8	10	8	55	687.5
33	булигар	мян кв м	1.8	1.2	2.4	1.5	2.4	160.0
34	шевро	мян кв м	1.4	0.9	1.3	1.2	1.5	125.0
35	хөх шир	тн	1.4	0.9	0.6	1.1	1.3	118.2
36	гутал	хос	883	899	1184	2501	4801	192.0
37	эсгий	мян м	3.6	2.5	1.8	2.4	2.2	91.7
38	гэрийн хөшиг	ш	40	0	66	21	28	133.3
39	хөнжил	ш	67	90	60	40	42	105.0
40	гэрийн бүрээс	ш	112	127	90	76	99	130.3
41	шохой	тн	0	0	3	0	0	
42	замын хавтан	мян ш	50	24.9	110.0	57.0	37.5	65.8
43	тоосго	мян ш	210.0	1528.0	2053.4	1965.0	2710.0	137.9
44	борьдюр	мян ш	0	9.1	28	0	0	
45	вакум цонх	кв м	76.7	125.3	240	569	290	51.0
46	Дээврийн хавтан	кв м	267.5	3303.3	3886.9	6574	8738.4	132.9
47	цэвэр ус	мян л	0.1	13.5	75.1	5.2	25.5	490.4
48	гэрийн мод	ком	0	35	80	0	3	
49	хивэг	тн	0	0	320.3	131.3	183.7	139.9
50	ор	ш	0	0	25	22	29	131.8
51	тавилга	ш	0	0	2	20.6	74	359.2
52	сандаал	ш	0	0	4.2	0	103	
53	напелон торт	тн	0	0	3.4	3.1	4.6	148.4
54	блок	мян ш	0	0	4.5	3	3.6	120.0
55	морин хуур	ш	0	0	3	21	210	1000.0
56	ширээ	ш	0	0	0	40	20	50.0
57	хаалга	ш	0	0	0	114	5	4.4
58	цөцгий	тн	0	0	0	0	0.1	
59	ногооны консерв	тн	0	0	0	0	0.1	
60	бялуу	тн	0	0	0	1.2	5.7	475
61	эсгий гутал	хос	0	0	0	0	8	
62	арвайн гурил	тн	0	0	0	0	0.7	
63	платье	ш	0	0	0	0	40	
64	хатааз	ш	0	0	0	0	5	
65	өмд	ш	0	0	0	0	7	
66	гэрийн унь	гэр	0	0	0	0	8	
67	хөнжлийн углаа даавуу	ш	0	0	0	0	15	
68	хантааз	ш	0	0	0	0	6	
69	хашааны тор	мян м	0	0	0	0	1.0	
70	пийшин	ш	0	0	0	0	30	
71	УАЗ-469 машины чиргүүл	ш	0	0	0	0	2	
72	давс олборлолт	тн	0	0	0	0	315	
73	бууз, банш	тн	0	0	0	0	0.9	
74	гэрийн тооно	ш				52	2	
75	малгай	ш				3		
76	бээлий	хос				30		
77	сурагч цүнх	ш					500	
78	өнгөлгөөний тоосго	мян төг				31	10	
79	цөцгийн тос	тн					0.1	
80	гэрийн хана	гэр					4	
81	гэрийн хаалга	ш					30	
82	тэмээний ноосон хөнжил	ш					10	
83	гэрийн хаалганы дулаалга	ш					7	

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, төг

			хэмжих нэгж	2012 оны 11 сар	2013 оны 10 сар	2013 оны 11 сар	2013 XI/2013 X*100	2013 XI/2012 XI*100
тэмээ	нэс гүйцэн	буур	тол		1500000	1500000	100.0	
		ат	тол	966667	1033333	1200000	116.1	124.1
		ингэ	тол	966667	937500	1031250	110.0	106.7
		өсвөр нэсны	тол			787500		
		ботго	тол					
адуу	нэс гүйцэн	азарга	тол		1500000	1500000	100.0	
		морь	тол	748125	821820	846700	103.0	113.2
		гүү	тол	629000	738900	750000	101.5	167.3
		өсвөр насны	тол	448214	487500	595800	122.2	132.9
		унага	тол					
үхэр	нэс гүйцэн	бух	тол		1200000	1350000		
		шар	тол	859333	1082000	1037500	95.9	120.7
		үнээ	тол	653076	794400	796150	100.2	121.9
		өсвөр насны	тол	512500	586250	569540	97.1	111.1
		тугал	тол		100000	200000	200.0	
хонь	нэс гүйцэн	хуц	тол		-	160000		
		эр хонь	тол	135764	157800	145790	92.4	107.4
		эм хонь	тол	98222	110000	113460	103.1	115.5
		эр ба эм төлөг	тол	79204	84330	85000	100.8	107.3
		хурга	тол	40000	51500	44000	85.4	110.0
ямаа	нэс гүйцэн	ухна	тол		-	-		
		эр ямаа	тол	85353	95278	101180	106.2	118.5
		эм ямаа	тол	60133	67500	67300	99.7	111.9
		эр ба эм борлон	тол	40937	52084	51790	99.4	126.5
		ишиг	тол	26250	40000	29000	72.5	110.5

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, төг

			хэмжих нэгж	2012 оны 11 сар	2013 оны 10 сар	2013 оны 11 сар	2013 XI/2013 X*100	2013 XI/2012 XI*100
Мал, амьтны гаралтай бүтээгдэхүүн	мах ба бусад бүтээгдэхүүн	тэмээний	кг	4000	-	4500		
		тахианы	кг					
		гахайны	кг					
		өндөг	ш	300				0.0
		зөгийн бал	кг	20000				0.0
	сүү	ингэний	л					
		гүүний	л		-	-		
		богийн	л		800	1200	150.0	
	ноос, хөөвөр, хялгас, арьс, шир	тэмээний ноос	кг		-	-		
		ноолуур	кг		-	-		
		бодын хөөвөр	кг		-	-		
		бодын хялгас	кг		-	-		
		тэмээний шир	ш	15000	10000	15000	150.0	100.0
		адууны шир	ш	35000	25000	25000	100.0	71.4
		үхрийн шир	ш	24000	22500	29000		120.8
		хонины арьс	ш	10000	10000	12000	120.0	120.0
		ямааны арьс	ш	20000	15000	25000	166.7	125.0
		хонины ноос	кг		-	-		
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн	газар тариалан	улаан буудай	тн	475000	550000	550000	100.0	115.8
		Задгай өвс	тн	116666	107500	137500		117.9
		Боодолтой өвс	ш	4166	4063	4190		100.6
		хужир шүү	тн	30000	62500	-		
		Өргөст хэмх	кг	3500	2000	-		
		Сонгино	кг	3000	2000	2000	100.0	66.7
		Чацаргана	кг	4250	3500	4710	134.6	110.8
		Үхрийн нүд	кг		-	-		
		түлээний мод	м3	32096	41700	39160	93.9	122.0
		аргал	тн	27000				0.0
		хөрзөн	тн	35000	-	-		

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

Ургац хураалт, төрлөөр, жил бүрийн
эхний 11 сарын байдлаар

УРГАЦЫН ТӨРӨЛ	АВСАН УРГАЦ, ТН			Өсөлтийн	
	2011 I-XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2012 I-XI/2011 I-XI	2013 I-XI/2012 I-XI
Бүгд	12179.4	13239.6	14379.7	108.7	108.6
Үр тариа	7860.1	7574.4	8697.8	96.4	114.8
Төмс	2573.8	3074.9	2821.5	119.5	91.8
Хүнсний ногоо	1745.5	2590.3	2860.4	148.4	110.4
Байгалийн хадлан, мян.тн	51.5	50.9	46.8	98.8	91.9

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил , бүрийн
эхний 11 сарын байдлаар

Сумын нэр	ҮР ТАРИА			ҮҮНЭЭС УЛААН БУУДАЙ		
	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 XI/2012 XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 XI/2012 XI
Баруунтуруун	5736.8	7016.8	122.3	5065	6952.4	137.3
Бөхмөрөн		3				
Давст	1.13		0.0	0.1		
Завхан						
Зүүнговь						
Зүүнхангай	4.5		0.0			
Малчин						
Наранбулаг	56	67	119.6		17	
Өлгий						
Өмнөговь						
Өндөрхангай		70			60	
Сагил	300	330	110.0	655	330	50.4
Тариалан	1346.2	1204	89.4		1005	
Түргэн	9.8	3	30.6			
Тэс						
Ховд						
Хяргас	40	4				
Цагаанхайрхан						
Улаангом	80	0	0.0	42		0.0
Аймгийн дүн	7574.43	8697.8	114.8	5762.1	8364.4	145.2

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил, бүрийн эхний 11 сарын байдлаар										
Сумын нэр	ТӨМС			ХҮНСНИЙ НОГОО			БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН			тэжээлийн ургамал
	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 XI/ 2012 XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 XI/ 2012 XI	2012 I-XI	2013 I-XI	2013 XI/ 2012 XI	
Баруунтуруун	520	432	83.1	247	260	105.3	3890	2710	69.7	
Бөхмөрөн	15	39	260.0	22	20	90.9	3600	3700	102.8	5
Давст	35.1	5.8		23.8	13.2		2405	3195	132.8	4
Завхан	0.82	2.5	304.9	1.0	1.3	126.5	300	300	100.0	
Зүүнговь	26	26	100.0	28	30	107.1	1200	1500	125.0	
Зүүнхангай	20	15	75.0	1.5	3	200.0	2000	2475	123.8	86
Малчин	13.2	12.5	94.7	24	8.2	34.2	1000	1000	100.0	
Наранбулаг	119.3	121	101.4	74.4	108.1	145.3	1120	1944	173.6	720
Өлгий	22.7	44.5	196.0	22	39	177.3	500	670	134.0	21.5
Өмнөговь	44.5	46.5	104.5	20.3	36	177.3	1032	1200	116.3	18
Өндөрхангай	48.5	5.7	11.8	28.9	4.8	16.6	2000	2158.3	107.9	
Сагил	44.8	46	102.7	41	72.8	177.6	2050	2055	100.2	
Тариалан	276	210	76.1	215	260	120.9	4500	5580	124.0	
Түргэн	66.3	42	63.3	28.7	32	111.5	1255.8	1560	124.2	
Тэс	13.3	6	45.1	1.71	8	467.8	16300	8900	54.6	
Ховд	17	2	11.8	18.1	1.5	8.3	1750	1900	108.6	5
Хяргас	24	42	175.0	22	27.5	125.0	1720	1800	104.7	6
Цагаанхайрхан	43.4	33	76.0	21	15.0	71.4	692	514	74.3	
Улаангом	1725	1690	98.0	1750	1920	109.7	3600	3600	100.0	
Аймгийн дүн	3074.92	2821.5	91.8	2590.4	2860.4	110.4	50914.8	46761.3	91.8	865.5

ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 11-р сар

Сумын нэр	Агаарын t°				Хөрсний t°				Салхи	Хур тундас	цас				
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	-30-аас дээш дулаарсан хоногийн тоо	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	-40-аас дулаарсан хоногийн тоо	Хамгийн их хурд 10 м/с -ээс их салхитай хоногийн тоо	хур тундас, мм	хур тундастай хоногийн тоо	цасны зузаан,см	цасны балл	цасны нягт	
Баруунтуруун	-9.5	4.6	-22.8		9.9	10.5	-22.8		11	1	9.6	12	10	10	0.1
Бөхмөрөн	-	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Давст	-4.9	7.7	-18.0	-	2.7	16.6	-18.4		5		7.8	19	6	10	0.07
Завхан	-11.7	7.3	-28.1		11.2	17.0	-28.1		12	1	6.1	10	8	10	0.39
Зүүнговь	-8.5	5.2	-25.6	-	11.2	11.2	-25.6		9		3.6	7	3	8	
Зүүнхангай	-8.5	6.5	-24.4	-	9.6	10.0	-24.4		7	-	16.2	6	2	10	
Малчин	-9.9	3.4	-23.9	-	10.6	2.8	-23.9		17	1	15.4	5	12	10	0.18
Наранбулаг	-6.3	7.1	-19.9		3.5	18.3	-19.9		14	3	1.2	5	5	10	0.09
Өлгий	-10.8	6.5	-25.4	-	10.4	11.4	-25.4		14	2	1.6	2	1	6	
Өмнөговь	-11.1	6.5	-25.5	-	10.9	14.8	-25.5		14	7	8.4	3	4	8	
Өндөрхангай	-9.8	3.6	-22.2	-	10.2	17.4	-23.6		12	3	13.1	10.0	4	0	0.02
Сагил	-5.4	3.2	-16.1	-	4.8	10.0	-16.2		7		3.6	8	3	10	
Тариалан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түргэн	-6.6	4.3	-16.2	-	7.5	22.0	-16.2		12	3	9.1	7.0	11	10	0.14
Тэс	-6.2	8.1	-19.0	-	4.5	16.0	-19.0		6		1.9	8	2	10	
Ховд	-9.4	8.1	-22.0	-	7.8	6.6	-22.0		5		1.8	3		1	
Хяргас	-8.7	3.2	-19.9	-	9.9	8.4	-23.7		10	2	13.5	8	15	10	0.15
Цагаанхайрхан	-8.8	4.0	-19.0	-	10.3	10.5	-19.5		12	3	9.5	7	1	8	
Улаангом	-5.8	7.6	-16.9	-	6.8	19.8	-20.0		19	10	7.5	7		7	

АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ, жил бүрийн эхний 11 дүгээр сарын байдлаар

Д/д	Он сар	Үзүүлэлт	Сарын дундаж /мг/м ³ /	Хамгийн их /мг/м ³ /	ХА-с давсан хувь	Хэмжилтийн тоо /хоногоор/
1	2012 оны 11-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.002	0.006	-	66
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.034	0.071	-	66
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂	-	-	-	-
1	2013 оны 11-р сар	Хүхэрлэг хий- SO ₂	0.002	0.005	-	63
2		Азотын давхар исэл -NO ₂	0.032	0.067	-	63
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO ₂	0.51	1	-	63

**2013 ОНЫ 2 – Р УЛИРАЛД ЯВАГДСАН
“ АЖИЛЛАХ ХҮЧ” - НИЙ СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН**

Ажиллах хүчний судалгааны 2013 оны 2 дугаар улирлын дүнгээр аймгийн хэмжээнд ажиллах хүч буюу 15 ба түүнээс дээш насны эдийн засгийн идэвхитэй хүн 35.0 мянга байгаагаас 31.7 мянган хүн ажил эрхэлж, 3.3 мянган хүн ажил эрхлээгүй байна. Ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 2 дугаар улиралд 9.3 хувь болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.4 пунктээр нэмэгдэж, оны эхний 1 дүгээр улирлынхаас 3,1 пунктээр буурсан байна. / 2013 оны 1 дүгээр улиралд Увс аймаг дахь ажилгүйдлийн түвшин 12,4 хувь, уулсын дундаж ажилгүйдлийн түвшин 9,3 хувь /

Ажиллах хүчний түүвэр судалгааны 2013 оны 2 дугаар улирлын үр дүн

	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо, мян. хүн	39,5	37,8	35,0
Ажиллагсадын тоо, мян. хүн	36,2	35,9	31,7
Ажилгүй иргэдийн тоо, мян. хүн	3,3	1,9	3,3
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, хувь	77,9	78,8	75,4
Ажилгүйдлийн түвшин, хувь	8,3	4,9	9,3
Улсын дундаж ажилгүйдлийн түвшин, %	7,3	8,4	7,3

2013 оны 2-р улирлын байдлаар УВС аймагт 35,0 мянган эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам байгаа бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 7,4 хувиар бага байна. Эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 2011 оны мөн үеэс 11,4 хувиар буурсан байна.

Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам гэдэгт 2013 оны 2-р улирлын байдлаар бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг үйлдвэрлэхэд ажиллах хүчээ нийлүүлж байгаа ажиллагсад, нийлүүлэхэд бэлэн байгаа ажилгүйчүүдийг хамааруулах бөгөөд ЭЗИХА-ын бууралтын дийлэнх нь ажиллагсадын тоо буурсанаас шалтгаалсан байна.

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

15.ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХТЭЙ
ХҮН АМЫН ТОО,бүс,аймаг,нийслэлээр
жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

аймаг нийслэл	МЯН.ХҮН		
	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
БҮГД	1124.4	1155.3	1224.2
Баруун бүс			
Дүн	180.4	198.3	182.4
Баян-Өлгий	46.6	56.2	43.1
Говь-алтай	28.4	28.5	26.1
Завхан	29.8	40	40.6
Увс	39.5	37.8	35
Ховд	36.1	35.8	37.6
Хангайн бүс			
Дүн	251	287.1	286.1
Архангай	45.5	47.1	46.6
Баянхонгор	35.6	43.9	39.6
Булган	29	29.7	29.7
Орхон	35.5	44.7	39.3
Өвөрхангай	53.5	57	66.6
Хөвсгөл	51.9	64.7	64.3
Төвийн бүс			
Дүн	219.2	192.1	212
Говьсүмбэр	5.8	3	6.2
Дархан уул	42.4	36.7	33.7
Дорноговь	21.7	23	29.8
Дундговь	24	22.2	22.7
Өмнөговь	34.2	20.5	45.6
Сэлэнгэ	46.4	39.3	48.4
Төв	44.8	47.4	
Зүүн бүс			
Дүн	81.3	93.2	92
Дорнод	32.1	26.7	30.5
Сүхбаатар	30	30.6	24.5
Хэнтий	19.2	35.9	37
Улаанбаатар	392.5	384.6	451.7

2013 оны 2 -р улирлын байдлаар УВС аймагт 31,7 мянган ажиллагсад байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 11,7 хувиар буюу 4,2 мянгаар буурсан байна. Мөн 2011 оны мөн үеэс 12,4 хувиар буюу 4,5 мянган хүнээр буурсан байна.

Эдийн засгийн салбаруудад ажиллаж буй ажиллагсадын тоогоор баруун аймгуудаас Баянөлгий, Завхан, Ховд аймгуудын дараа тооцогдож байна.

15.ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО,
бүс,аймаг,нийслэлээр
жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

аймаг нийслэл	МЯН.ХҮН		
	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
БҮГД	1042.5	1058.4	1135.3
Баруун бүс			
Дүн	163.5	184.3	164
Баян-Өлгий	44.9	51.9	35.6
Говь-алтай	24.8	23.9	22.3
Завхан	23.2	39.1	38.5
Увс	36.2	35.9	31.7
Ховд	34.4	33.5	35.9
Хангайн бүс			
Дүн	229.3	256.8	259
Архангай	43.3	44.5	44.6
Баянхонгор	35.2	42.4	36
Булган	24.5	26.6	27.6
Орхон	29.9	38.2	32.7
Өвөрхангай	48.1	54.6	64.8
Хөвсгөл	48.3	50.5	53.3
Төвийн бүс			
Дүн	202.9	179.6	199.5
Говьсүмбэр	5.8	3	5.7
Дархан уул	38.5	31.3	30.8
Дорноговь	19.6	21.7	27.3
Дундговь	22.5	20.2	21.8
Өмнөговь	29.7	19.5	24.6
Сэлэнгэ	44.8	37.9	44.4
Төв	42	46	44.9
Зүүн бүс			
Дүн	74.9	80.8	80.4
Дорнод	28.5	25	27.6
Сүхбаатар	27.8	26.7	23.2
Хэнтий	18.6	29.1	29.6
Улаанбаатар	371.9	356.9	432.4

2013 оны 2-р улирлын байдлаар УВС аймагт 15- аас дээш насны, ажил хөдөлмөр эрхлээгүй, ажил хөдөлмөр эрхлэхэд бэлэн байсан, ХХҮХ-т бүртгүүлж болон бүртгэлгүйгээр ажил хайсан, ажил эрхлэх боломжтой 3,3 мянган ажилгүйчүүд байгаа бөгөөд энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 73,7 хувиар буюу 1,4 мянган хүнээр нэмэгдсэн байна.

Ажилгүй иргэдийн тоо 2011 оны мөн үеийн түвшинд хүрсэн байна.

15,ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО,

бүс,аймаг,нийслэлээр

жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

аймаг нийслэл	МЯН.ХҮН		
	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
БҮГД	81.9	96.9	88.9
Баруун бүс			
Дүн	16.9	14	18.4
Баян-Өлгий	1.7	4.3	7.5
Говь-алтай	3.6	4.6	3.8
Завхан	6.6	0.9	2.1
Увс	3.3	1.9	3.3
Ховд	1.7	2.3	1.7
Хангайн бүс			
Дүн	21.7	30.3	27.1
Архангай	2.2	2.6	2
Баянхонгор	0.4	1.5	3.6
Булган	4.5	3.1	2.1
Орхон	5.6	6.5	6.6
Өвөрхангай	5.4	2.4	1.8
Хөвсгөл	3.6	14.2	11
Төвийн бүс			
Дүн	16.3	12.5	12.5
Говьсүмбэр	-	-	0.5
Дархан уул	3.9	5.4	2.9
Дорноговь	2.1	1.3	2.5
Дундговь	1.5	2	0.9
Өмнөговь	4.5	1	1
Сэлэнгэ	1.5	1.4	1.2
Төв	2.8	1.4	3.5
Зүүн бүс			
Дүн	6.4	12.4	11.6
Дорнод	3.6	1.7	2.9
Сүхбаатар	2.2	3.9	1.3
Хэнтий	0.6	6.8	7.4
Улаанбаатар			
Улаанбаатар	20.6	27.7	19.3

Ажиллах хүчний оролцооны түвшин / хөдөлмөрийн насны нийт хүн амд эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын эзлэх хувь / 75,4 хувьд хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 3,4 пунктээр, 2011 оны мөн үеэс 2,5 пунктээр бага байна.

АХОТ нь улсын дунджаар 63,7 хувь байгаа бөгөөд Увс аймгийн хувьд улсын дунджаас 11,7 пунктээр, бүсийн дунджаас 3,2 пунктээр тус тус дээгүүр байна

АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ОРОЛЦООНЫ ТҮВШИН,
бүс,аймаг,нийслэлээр
жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

аймаг нийслэл	хувь		
	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
БҮГД	62.1	63.6	63.7
Баруун бүс			
Дүн	70.8	75.2	72.2
Баян-Өлгий	75.6	84.6	69.6
Говь-алтай	74.2	75.4	72.6
Завхан	56.1	69.5	72.4
Увс	77.9	78.8	75.4
Ховд	70.9	66.4	71.7
Хангайн бүс			
Дүн	67.7	74.6	75
Архангай	78.5	77.8	73
Баянхонгор	69.1	79.3	65.5
Булган	77.6	73.8	77.1
Орхон	56.4	72.9	69.5
Өвөрхангай	67.1	78.7	82.7
Хөвсгөл	64	68.3	79.2
Төвийн бүс			
Дүн	69.7	66.1	67.2
Говьсүмбэр	68.7	34.9	61.6
Дархан уул	62.6	56.8	55.8
Дорноговь	58.7	64.1	77.1
Дундговь	74.8	76.4	75.7
Өмнөговь	83	68	57.2
Сэлэнгэ	69.3	62.6	66.1
Төв	73.2	79.5	77.6
Зүүн бүс			
Дүн	53.9	66.4	63.2
Дорнод	56	55.3	49.2
Сүхбаатар	72	76	68.7
Хэнтий	37	69.3	77.2
Улаанбаатар			
Улаанбаатар	54.4	52.1	54.7

Увс аймагт ажилгүйдлийн түвшин 2013 оны 2-р улиралд 9,3 хувьд хүрч өмнөх оны мөн үеэс 4,4 пунктээр, 2011 оны 2 дугаар улирлаас 1,0 пунктээр нэмэгдлээ.

Ажилгүйдлийн түвшингээр тус аймаг улсын дунджаас 2,0 пунктээр илүү, баруун бүсийн дунджаас 0,8 пунктээр бага байна.

2013 оны 2 дугаар улирлын ажилгүйдлийн түвшингээр баруун бүсдээ Ховд, Завхан аймгийн дараа 3-д тооцогдож байна.

АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТҮВШИН, бүс аймаг, нийслэлээр
жил бүрийн 2 дугаар улирлын байдлаар

аймаг нийслэл	хувь		
	2011 IV-VI	2012 IV-VI	2013 IV-VI
БҮГД	7.3	8.4	7.3
Баруун бүс			
Дүн	9.3	7.1	10.1
Баян-Өлгий	3.6	7.6	17.4
Говь-алтай	12.6	16.3	14.6
Завхан	22.2	2.3	5.2
Увс	8.3	4.9	9.3
Ховд	4.6	6.4	4.6
Хангайн бүс			
Дүн	8.7	10.6	9.5
Архангай	4.8	5.5	4.2
Баянхонгор	1.2	3.3	9.1
Булган	15.5	10.5	7.2
Орхон	15.8	14.6	16.8
Өвөрхангай	10	4.2	2.7
Хөвсгөл	7	22	17.1
Төвийн бүс			
Дүн	7.5	6.6	5.9
Говьсүмбэр	-	-	8.4
Дархан уул	9.2	14.7	8.7
Дорноговь	9.8	5.6	8.2
Дундговь	6.2	9.2	4.1
Өмнөговь	13.3	5.2	3.7
Сэлэнгэ	3.3	3.6	2.6
Төв	6.3	2.9	7.3
Зүүн бүс			
Дүн	7.8	13.2	12.6
Дорнод	11.2	6.3	9.5
Сүхбаатар	7.4	12.7	5.5
Хэнтий	2.9	18.9	19.9
Улаанбаатар			
Улаанбаатар	5.2	7.2	4.3

ӨРХИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН СУДАЛГААНЫ
2013 ОНЫ 2-Р УЛИРЛЫН ҮР ДҮН

Өрхийн нийгэм эдийн засгийн түүвэр судалгаагаар ядуурлын үзүүлэлтүүдийг бүс, улсын түвшинд мөн суурьшлаар тооцон гаргаж байна.

Ядуурал, амьжиргааны үзүүлэлтүүдийг аймаг, нийслэл, бүс, улсын түвшнээр тооцон гаргах нь улс орны хөгжлийн төлөвлөлт, төрөөс хэрэгжүүлсэн бодлого, хөтөлбөрийн үр нөлөөг үнэлэхэд чухал ач холбогдолтой болно.

2013 оны эхний хагас жилд Улаангом, Наранбулаг, Түргэн, Бөхмөрөн сумдын 204 өрхийг судалгаанд хамрууллаа.

Өрхийн нийгэм эдийн засгийн 2013 оны 2 дугаар улирлын судалгааны дүнгээр аймгуудын төвийн дунджаар нэг өрхийн сарын дундаж орлого 921,2 мянган төгрөг, сумын төвийн өрхүүдийнх дунджаар 790,1, хөдөөгийн өрхүүдийнх 801,9 мянган төгрөг байна. Баруун бүсийн нэг өрхийн сарын дундаж орлого 964,9 мянган төгрөг байгаа нь хангай, төв, зүүн бүсүүдээс 164,6- 198,1 мянган төгрөгөөр илүү, Улаанбаатар хотоос 96,8 мянган төгрөгөөр бага байна.

2 дугаар улиралд баруун бүсийн нэг өрхийн сарын дундаж орлого өмнөх 1 дүгээр улирлаас 14,9 хувиар өссөн байна.

Аймгийн төвийн нэг өрхийн дундаж орлогын 94,4 хувь, сумын төвийн өрхийн 85,7, хөдөөгийн өрхүүдийн 66,1 хувь нь цалин хөлс, тэтгэвэр тэтгэмж, МАА, газар тариалангийн бүтээгдхүүний орлого, бусад үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлсний орлого гэх мэтээр мөнгөн орлогоос бүрдэж байна.

Нэг өрхийн сарын дундаж орлогод эзлэх мөнгөн орлогын хувь хэмжээ 2012 оны 2 дугаар улирлаас 1,5 пунктээр буурсан байна.

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО эх үүсвэр, байршлаар,
2013 оны 2-р улирлын байдлаар

Орлогын төрөл	улсын дундаж	нийслэл	аймгийн төв	төгрөг	
				сумын төв	хөдөө
ОРлого бүгд	940504	1061678.2	921210.6	790138.5	801860.3
1.Мөнгөн орлого бүгд	841192.8	1019095.4	869669	677149.2	530220.7
Цалин хөлс	419465.5	590086.6	434749.3	323768.2	87126.6
Тэтгэвэр тэтгэмж, нөхөн олговор	149646.2	155478.7	168475.1	131710.4	129092.6
Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлого	61950.4	1871.3	7856.1	69947.5	253390.8
Газар тариалангийн үйлдвэрийн орлого	4009.9	384.7	5118	17305.4	772.6
Хөдөө аж ахуйн бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	117146.4	157803.5	151300.1	76021.8	17907.4
Бусад орлого	88974.4	113470.6	102170.4	58395.8	41930.7
2. Бусдаад үнэгүй авсан хүнс болон хүнсний бус бүтээгдэхүүн	34484	38933.7	33025.5	20870	36479.4
3. Өөрийн хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	64827.2	3649.1	18516.1	92119.3	235160.2

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, улсын дунжаар
2013 оны 2-р улирлын байдлаар

Орлогын төрөл	2012			2013	
	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
Орлого Бүгд	100	100	100	100	100
1. Мөнгөн орлого бүгд	90.9	91.5	91.6	90.4	89.4
Цалин хөлс	44.8	48.5	45.9	41.7	44.6
Тэтгэвэр тэтгэмж, нөхөн олговор	19	20	19.1	18.7	15.9
Хувийн аж ахуйн орлого	18.2	16.5	18.9	19.4	19.4
Бусад	8.9	6.5	7.7	10.6	9.5
2. Бусдаас үнэгүй авсан хүнс болон хүсний бус бүтээгдэхүүн	3.4	3.1	3.3	3.8	3.7
3. Өөрийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	5.7	5.4	5.1	5.8	6.9

Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага 2013 оны 2 дугаар улиралд аймгуудын төвүүдийн дунджаар 888,4 мянган төгрөг, сумын төвийн өрхүүдийн дунджаар 773,2, хөдөөгийн өрхүүдийнх 761,7 мянган төгрөг байна.

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГА төрөл, байршлаар,

Зарлагын төрөл	улсын дундаж	нийслэл	аймгийн төв	төгрөг	
				сумын төв	хөдөө
Зарлага бүгд	871546.9	944765.6	888374.4	773173	761687.1
1. Мөнгөн зарлага бүгд	772235.7	902182.8	836805.8	660183.7	490047.5
Хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага	208011.5	269346.6	213895.2	168364.8	92154
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага	470467.7	542693.2	517375.6	397309.5	309675.7
Бусад зарлага	73780.2	76462.1	80732.2	69842.7	62914.1
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	19976.3	13680.9	24802.8	24666.7	25303.7
2. Бусдаас үнэгүй авсан хүнс болон хүсний бус бүтээгдэхүүн	34484	38933.7	33025.5	20870	36479.4
3. Өөрийн хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	64827.2	3649.1	18516.1	92119.3	235160.2

Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулга 2013 / 11

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, улсын дунджаар
2013 оны 2-р улирлын байдлаар

Зарлагын төрөл	хувь				
	2012			2013	
	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
Зарлага Бүгд	100	100	100	100	100
1. Мөнгөн зарлага бүгд	89.7	90.3	91.1	89.6	88.6
Хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага	27.9	27.3	24.7	24.9	23.9
Хүнсний бус бараа , үйлчилгээний болон бусад зарлага	60	61	64.7	61.7	62.4
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	1.8	2	1.7	3	2.3
2. Бусдаас үнэгүй авсан хүнс болон хүсний бус бүтээгдэхүүн	3.9	3.5	3.5	4.1	4
3. Өөрийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	6.4	6.2	5.4	6.3	7.4

2013 оны 2 дугаар улирлын байдлаар нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын 88,6 хувийг мөнгөн зарлага, 4,0 хувийг бусдаас үнэгүй авсан хүнс болон хүнсний бус бүтээгдхүүн, 7,4 хувийг өөрийн хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний зүйлийн зарлага эзэлж байна.

Нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын 88,6 хувийг мөнгөн зарлага эзэлж байгаа бөгөөд үүний 23,9 хувийг хүнсний бүтээгдхүүний зарлага, 62,4 хувийг хүнсний бус бараа үйлчилгээний болон бусад зарлага эзэлж хүнсний зарлагын эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 1,0 пунктээр буурсан байна.

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, эх үүсвэр, байршлаар,
2013 оны 2-р улирлын байдлаар

Орлогын төрөл	хувь				
	улсын дундаж	нийслэл	аймгийн төв	сумын төв	хөдөө
Орлого бүгд	100	100	100	100	100
1.Мөнгөн орлого бүгд	89.4	96	94.4	85.7	66.1
Цалин хөлс	44.6	55.6	47.2	41	10.9
Тэтгэвэр тэтгэмж, нөхөн олговор	15.9	14.6	18.3	16.7	16.1
Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлого	6.6	0.2	0.8	8.8	31.6
Газар тариалангийн үйлдвэрийн орлого	0.4	0	0.6	2.2	0.1
Хөдөө аж ахуйн бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	12.4	14.9	16.4	9.6	2.2
Бусад орлого	9.5	10.7	11.1	7.4	5.2
2. Бусдаад үнэгүй авсан хүнс болон хүнсний бус бүтээгдэхүүн	3.7	3.7	3.6	2.6	4.6
3. Өөрийн хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	6.9	0.3	2	11.7	29.3

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, төрөл, байршлаар,

Зарлагын төрөл	хувь				
	улсын дундаж	нийслэл	аймгийн төв	сумын төв	хөдөө
Зарлага бүгд	100	100	100	100	100
1. Мөнгөн зарлага бүгд	88.6	95.5	94.2	85.4	64.3
Хүнсний бүтээгдэхүүний зарлага	23.9	28.5	24.1	21.8	12.1
Хүнсний бус бараа , үйлчилгээний зарлага	54	57.4	58.2	51.4	40.6
Бусад зарлага	8.4	8.1	9.1	9	8.3
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	2.3	1.5	2.8	3.2	3.3
2. Бусдаас үнэгүй авсан хүнс болон хүсний бус бүтээгдэхүүн	4	4.1	3.7	2.7	4.8
3. Өөрийн хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	7.4	0.4	2.1	11.9	30.9

НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО, өрхийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байдлаар, хот, хөдөө, бүсээр, суурьшлаар 2013 оны 2-р улирлын байдлаар

	төгрөг		
	нийт өрхийн дундаж орлого	цалинтай ажил эрхэлдэг өрх *	ХАА-н бус үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхэлдэг өрх
Улсын дундаж	940504	1062978	1255323
Хот	1015398	1100988	1319611
Хөдөө	796754	921938.5	997122.8
Бүс			
БАруун	964851.3	1144988	1498083
Хангай	766774.4	918985.1	918623.3
Төв	875073.1	951382	1118272
Зүүн	800319.4	861478.2	1025720
Улаанбаатар	1061678.2	1142557	1353023
Суурьшил			
Улаанбаатар	1061678.2	1142557	1353023
Аймгийн төв	921210.6	11009609	1264143
Сумын төв	790138.5	908817.9	1074364
Хөдөө	801860.3	951314.3	841917

*-Өрхийн аль нэг гишүүн нь цалинтай ажил эрхэлдэг өрх бол энд оруулж тооцов.
Баруун бүсийн өрхүүдээс өрхийн аль нэг гишүүн нь цалинтай ажил эрхэлдэг өрхийн сарын дундаж орлого 1145,0 мянган төгрөг, ХАА-н бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг өрхийн сарын дундаж орлого 1498,1 мянган төгрөг байгаа нь цалинтай ажил эрхэлдэг хүнтэй өрхийн тухайд бусад бүсүүдээс өндөр, ХАА—н бус үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг өрхийн тухайд мөн бусад бүсүүдээс өндөр байна.

Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа:

Аймгийн Статистикийн хэлтсээс гаргаж буй дараахь мэдээлэл, танилцуулга, тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнг [WWW.NSO.MN](http://www.nso.mn) хаягаар орж УВС аймгийг сонгох болон аймгийн ЗДТГ-т байрлуулсан электрон самбарыг ашиглан үзэж, холбогдох мэдээллээ авч болно. Үүнд :

- ✚ Ажиллах хүчний судалгааны / АХС / 2007- 2008 , 2009 , 2010, 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар болон 2012 оны улирлаар гарсан үр дүнгийн танилцуулга
- ✚ Өрхийн нийгэм эдийн засгийн түүвэр судалгааны / ӨНЭЗС / үр дүн, 2009, 2010, 2011 оны жилийн үр дүн болон 2012 оны улирлын үр дүн, / YCX-оос зарлагдсан хугацаагаар / , мөн 2011 оны ядуурлын байдлын дүн
- ✚ Аж ахуйн нэгжийн тооллогын үр дүн, аймгуудаар, сумдаар, 2010 он
- ✚ Ажиллагсдын тоо, дундаж цалингийн судалгааны үр дүнгүүд
- ✚ 2012 онд явагдсан тооллого, судалгааны танилцуулга / Хөдөө аж ахуйн тооллого, далд эдийн засгийн судалгаа, цаг уурын хүндрэл бэрхшээлийг даван туулж байгаа байдал, НАХ, хөрөнгө оруулалтын судалгаа /
- ✚ 2009, 2010, 2011 оны мал тооллогын дүнгийн танилцуулга, үйлдвэр үйлчилгээний салбаруудын хөгжил сэдэвт танилцуулга, Хүн ам, өрхийн төлөв байдал сэдэвт танилцуулга, судалгааны ажил

Улс, аймгийн мэдээлэл авах хаяг: <http://web.nso.mn/portal/indexc.php?v=20>
www.uvs.gov.mn

Мэдээллийн сангаас авах бол: www.1212.mn, www.toollogo2010.mn

Увс аймгийн Статистикийн хэлтсийн ажилтнуудтай харилцах хаяг :uvs@nso.mn/ албаны хаяг /
Утас: 70453316, 70452322